

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
БІБЛІОТЕКА**

**АНОТОВАНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
КАНДИДАТСЬКИХ ТА ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙНИХ
РОБІТ, ЗАХИЩЕНИХ В СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАДАХ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
(1996–2018)**

ЛУЦЬК 2018

УДК 014(043.3)СНУ

А 69

Анотований бібліографічний покажчик кандидатських та докторських дисертаційних робіт, захищених в спеціалізованих вчених радах Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки (1996–2018) / уклад. І. П. Сидорук ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека. – Луцьк, 2018. – 280 с.

Бібліографічний покажчик містить відомості про захищені з 1996 по 2018 рр. у спеціалізованих вчених радах Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки дисертації на здобуття вчених ступенів кандидата та доктора наук за різними спеціальностями та авторефератів, які зберігаються у бібліотеці.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
I. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.01, Д 32.051.01	6
II. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.02.....	45
III. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.03.....	90
IV. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.04.....	135
V. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.05.....	182
VI. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.06.....	243
АЛФАВІТНИЙ ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ДИСЕРТАНТИВ.....	255
АЛФАВІТНИЙ ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАНТИВ І КЕРІВНИКІВ	258
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ОПОНЕНТИВ ДИСЕРТАЦІЙ	262
ПЕРЕЛІК УСТАНОВ ТА НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	269
ПОКАЖЧИК НАЗВ ДИСЕРТАЦІЙ	271
ПОКАЖЧИК СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	280

ПЕРЕДМОВА

Основою бібліографічного анотованого покажчика став фонд дисертацій, захищених у спеціалізованих вчених радах Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки та авторефератів, які зберігаються у бібліотеці СНУ ім. Лесі Українки. Матеріали, зібрані в покажчику, переважно звірені *de visu*.

Структурно покажчик складається із семи розділів. У межах розділів бібліографічні описи авторефератів та дисертацій розміщені в хронологічному порядку, у межах року – за абеткою.

Матеріали в покажчику бібліографуються мовою оригіналу. Усі записи мають наскрізну нумерацію, для зручності пошуку використовується система допоміжного довідкового апарату: алфавітний іменний покажчик дисертантів, алфавітний іменний покажчик наукових консультантів і керівників, алфавітний покажчик опонентів дисертацій, покажчик назв дисертацій, покажчик спеціальностей, перелік установ та навчальних закладів, які подаються за алфавітом, котрі зустрічаються в основному тексті покажчика з посиланнями на відповідну сторінку.

Елементи опису розташовані відповідно до сучасних правил каталогізації. Бібліографічний опис дисертацій та авторефератів дисертацій додатково був доповнений наступними деталями: анотація українською мовою, яка повніше розкриває зміст наукових досліджень; відомості про наукового консультанта та наукового керівника, відомості про офіційних опонентів та установи де була виконана робота.

Бібліографічний опис видань та скорочення термінів у покажчику подаються відповідно до ДСТУ ГОСТу 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 3582:2013 «Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила», ГОСТ Р 7.0.12-1993 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила» та ГОСТ 7.11-78 «Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании».

Показчик розрахований на науковців, викладачів вищої школи України, аспірантів та студентів, усіх, хто цікавиться науковими дослідженнями у сфері фізичних, філологічних, педагогічних, психологічних, історичних та економічних наук.

При відборі матеріалу до показника використано сайт і довідковий апарат бібліотеки СНУ ім. Лесі Українки та електронні фонди Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

I. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ

К 32.051.01, Д 32.051.01

Інформаційна довідка

З метою підготовки науково-педагогічних кадрів вищої категорії для вишів Волинської області і Північно-західного регіону України постановою Президії Головної ради ВАК України № 6115 від 6 червня 1996 р. при Волинському державному університеті ім. Лесі Українки була відкрита спеціалізована вчена рада з правом проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук зі спеціальності 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків. На виконання постанови президії Вищої атестаційної комісії України від 10 лютого 2010 р. № 4-07/1 Наказом № 68 від 15.02.2010 р. «Про створення спеціалізованої вченої ради» у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки створено спеціалізовану вчену раду Д 32.051.01 з правом проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата фізико-математичних наук зі спеціальності 01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків, терміном повноважень до 15 лютого 2013 р.

Впродовж усього періоду існування спеціалізованої вченої ради її головою був доктор фізико-математичних наук, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри фізики твердого тіла Волинського національного університету ім. Лесі Українки, проф. Давидюк Георгій Євlampійович – відомий вчений в області радіаційної фізики і фізики дефектів складних напівпровідникових халькогенідних сполук.

Заступником голови спецради призначалися доктора фізико-математичних наук, проф. Семенюк Анатолій Костянтинівич (проректор з навчальної роботи Луцького ДТУ), заслужений працівник освіти України, проф. Федосов Анатолій Васильович (проректор з науково-педагогічної роботи Луцького ДТУ), а з 2010 року с.н.с. Хижун Олег Юліанович (провідний науковий співробітник ІПМ ім. І. М. Францевича НАН України, м. Київ).

Обов'язки вченого секретаря спеціалізованої вченої ради виконував кандидат фізико-математичних наук, доцент Божко Володимир Васильович.

Членами спецради були відомі науковці, як у нашій країні, так і за її межами в галузі фізики напівпровідників і діелектриків СНУ (ВНУ) ім. Лесі Українки та Луцького НТУ: доктори наук проф. Свідзинський А. В., проф. Олексеюк І. Д., проф. Мельник В. М., кандидати наук, доценти: Доскоч В. П., Богданюк М. С., Шаварова Г. П., Козак Г. Ю., Назарчук П. Ф.

До складу ради було включено, крім провідних спеціалістів Волинського (Східноєвропейського) і Луцького технічного національних університетів відомих спеціалістів в області фізики напівпровідників і діелектриків столичних академічних інститутів, а саме, доктори фіз.-мат. наук: член-кореспондент НАН України, проф. Беляєв О. Є. (заступник директора ІФН ім. В. Є. Лашкарьова НАН України м. Київ), проф. Шендеровський В. А. (ІФ НАН України, м. Київ), проф. Кушнір О. С. (ЛНУ ім. Івана Франка), с.н.с. Юхимчук В. О., Стрельчук В. В. (ІФН ім. В. Є. Лашкарьова НАН України м. Київ).

У своїй діяльності спеціалізована вчена рада при СНУ (ВНУ) ім. Лесі Українки керувалась критерієм високої якості і результативності представлених на розгляд в раду дисертацій. Допуск здобувачів до захисту здійснювався за результатами доповіді на міжрегіональному семінарі і рецензії дисертаційної роботи. Офіційними опонентами призначались провідні вчені в галузі фізики напівпровідників, доктори фізико-математичних наук, професори, наприклад, лауреат Державної премії України Корбутяк Д. В., лауреат Державної премії України Дмитрук М. Л., член-кореспондент НАН України Беляєв О. Є., Баранський П. І. (ІФН ім. В. Є. Лашкарьова НАН України, м. Київ), заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР та України Раренко І. М. (ЧНУ ім. Юрія Федьковича), Шендеровський В. А. (ІФ НАН України, м. Київ), Тартачник В. П. (НЦ «Інституту ядерних досліджень» НАН України, м. Київ), опонентом був також Влох О. Г., директор Інституту фізичної оптики (м. Львів) та інші.

На засіданнях спеціалізованої вченої ради проведено захисти докторських та кандидатських дисертацій аспірантів і науково-педагогічних працівників ВНЗ міст Луцька, Тернополя, Івано-Франківська, Рівного, Львова і Києва. За весь період існування ради не було жодного негативного зауваження ВАК України щодо її діяльності.

1996

1. Вернидуб Р. М. Радіаційні дефекти в фосфіді галію та фосфіді індію і вплив ультразвуку на їхні властивості : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Вернидуб Роман Михайлович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1996. – 16 с. – укр.

Вернидуб Р. М. Радіаційні дефекти в фосфіді галію та фосфіді індію і вплив ультразвуку на їхні властивості : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Вернидуб Роман Михайлович ; Наук. центр ін-т ядерних досліджень, Укр. держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1996. – 223 арк. – Бібліогр.: арк. 202–223. – укр.

Защищается 18 научных работ и 2 авторских свидетельства, которые содержат результаты экспериментальных и теоретических исследований свойств радиационных дефектов в фосфиде галлия и фосфиде индия. Установлено, что основными позитронно-чувствительными центрами радиационного происхождения в GaP являются вакансии галлия, а в InP – комплексы вакансий индия и фосфора. Выявлено эффект ультразвуковой очистки облученных образцов от радиационных нарушений структуры. Предложен способ восстановления эффективности излучения деградированных промышленных светодиодов.

Наукові керівники: доктор фізико-математичних наук, професор, **Тичина Ірина Іллівна**, доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник **Тартачник Володимир Петрович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Давидюк Георгій Євламійович**, кандидат фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник **Хіврич Володимир Ількович**.

Робота виконана в Українському державному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова та відділі радіаційної фізики Інституту ядерних досліджень АН України.

1997

2. Шаварова Г. П. Вплив дефектів структури на електричні і оптичні властивості монокристалів CdS та $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$: автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Шаварова Ганна Петрівна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – 17 с. – укр.

Шаварова Г. П. Вплив дефектів структури на електричні і оптичні властивості монокристалів CdS та $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$: дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Шаварова Ганна Петрівна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – 144 арк. – Бібліогр.: арк. 125–143. – укр.

Дисертацію присвячено вивченню фізичних властивостей нелінійної сполуки $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$ (0.1 x 0.4) та побудові моделей механізму взаємодії структурних дефектів з атомами легуючої домішки міді та радіаційними дефектами в монокристалах CdS та $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$. Удосконалено технологію вирощування монокристалів γ -фази системи $AgGaSe_2 - GeSe_2$, показано, що легування міддю зменшує коефіцієнт поглинання цих кристалів в області вікна прозорості. Встановлено їх основні оптичні та електрофізичні параметри, залежність останніх від компонентного складу та зовнішніх факторів (опромінення γ -квантами). Уточнено стадії високотемпературного відпалу радіаційних дефектів, відповідальних за зелену люмінесценцію в монокристалах CdS. Запропоновано радіаційну технологію збільшення квантового виходу люмінесценції у видимій червоній області спектра. Досліджено вплив структурних дефектів великих розмірів на оптично активні центри в CdS та $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$.

Наукові керівники: доктор фізико-математичних наук, професор Давидюк Георгій Євlampійович, доктор хімічних наук, професор Олексеюк Іван Дмитрович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Корбутяк Дмитро Васильович**, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Сусь Богдан Арсенійович**.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

3. Ящинський Л. В. Дослідження кінетичних ефектів в багатодолинних напівпровідниках при пружній деформації : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Ящинський Леонід Васильович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1997. – 16 с. – укр.

Ящинський Л. В. Дослідження кінетичних ефектів в багатодолинних напівпровідниках при пружній деформації : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Ящинський Леонід Васильович ; Луцький індустр. ін-т. – Луцьк, 1997. – 143 арк. – Бібліогр.: арк. 131–142. – укр.

Защищается 10 научных работ, содержащих исследования закономерностей и механизмов кинетических явлений, обусловленных анизотропией рассеяния носителей заряда в одноосно упругодеформированных кристаллах n-Si и n-Ge. Обнаружено и исследовано влияние одноосной упругой деформации в направлении [110] на температурную зависимость подвижности носителей заряда в n-Ge. Предложен метод корректного определения параметров анизотропии подвижности и рассеяния носителей заряда в n-Si при различном вкладе примесного и акустического рассеяния. Исследовано влияние присутствия слоистых периодических неоднородностей (СПН) и глубоких уровней на пьезосопротивление γ -облученного n-Ge. Определены изменения глубины залегания глубоких энергетических уровней в n-Ge в широком интервале механических напряжений. Определено влияние радиационных дефектов и СПН на надежность определения констант деформационного потенциала сдвига в γ -облученных кристаллах n-Si и n-Ge.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, **Федосов Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Баранський Петро Іванович**, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Доскоч Василь Петрович**.

Робота виконана у Луцькому індустріальному інституті.

1998

4. Матеїк Г. Д. Атомні дефекти в тонких плівках $A^{IV}B^{VI}$: автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Матеїк Галина Дмитрівна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 16 с. – укр.

Матеїк Г. Д. Атомні дефекти в тонких плівках $A^{IV}B^{VI}$: дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Матеїк Галина Дмитрівна ; Івано-Франків. держ. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ, 1998. – 150 арк. – Бібліогр.: арк. 129–150. – укр.

Проведено експериментальні і теоретичні дослідження впливу технологічних факторів вирощування у методі гарячих стінок, легування, окислення, термічного відпалу та радіаційного опромінення на процеси дефектоутворення в тонких плівках халькогеніду свинцю і телуриду олова. Показано, що переважаючими дефектами у плівках халькогенідів свинцю є однозарядні між вузлові атоми свинцю Pb_i^+ , і двозарядні вакансії свинцю V_{Pb}^{2-} . В плівках SnTe переважають вакансії олова акцепторного типу V_{Sn}^{2-} . Легування індієм обумовлюють дефекти In_{Pb}^+ при двократно іонізованих вакансій свинцю V_{Pb}^{2-} . Дозові залежності концентрації носіїв заряду при опроміненні альфачастинками пояснено-генераційно-рекомбінаційним механізмом утворення пар Френкеля: $[V_{Pb}^{2-}]-[Pb_i^+]$, $[V_x^{2-}]-[X_i^0]$ у випадку халькогенідів свинцю: $[Sn_i^+]-[V_{Sn}^{2-}]$, $[Te_i^0]-[V_{Te}^{2-}]$ – для SnTe. Термічний відпал тонких плівок у вакуумі р-типу і утворення р-n-переходу пояснено генераційно-рекомбінаційним механізмом та амбіполярною дифузією вакансій халькогену і електронів.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, професор, Соросівський професор **Галушак Мар'ян Олексійович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Дмитрук Микола Леонтійович**, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Богданюк Микола Сергійович**.

Робота виконана на кафедрі фізики Івано-Франківського державного технічного університету нафти і газу.

5. Сліпухіна І. А. Лазерна спектроскопія кристалів CdP_2 тетрагональної модифікації : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Сліпухіна Ірина Андріївна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 17 с. – укр.

Сліпухіна І. А. Лазерна спектроскопія кристалів CdP_2 тетрагональної модифікації : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Сліпухіна Ірина Андріївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 1998. – 151 арк. – Бібліогр.: арк. 139–151. – укр.

В дисертації проведено експериментальне і теоретичне дослідження нелінійних оптичних властивостей, зонної структури, глибоких локальних центрів і комплексів та генераційно-рекомбінаційних процесів у мало вивченому нелегованому і легваному Di , Zn і Se CdP_2 тетрагональної модифікації. Розвиваються методи лазерної спектроскопії напівпровідників. Вперше цими методами виявлено і досліджено резонансне двофотонне поглинання, вісім особливих точок густини станів електронів першого роду в C - і V - зонах, 9 типів локальних центрів в забороненій зоні, три типи домішкових комплексів, двоквантові переходи електронів за участю фотонів і фононів. Проводиться ідентифікація домішкових центрів і комплексів.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук **Пацкун Іван Іванович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Фекешгазі Іштван Вінцейович**, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Богданюк Микола Сергійович**.

Робота виконана на кафедрі експериментальної і теоретичної фізики та астрономії фізико-математичного факультету Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

6. Федонюк А. А. Одержання та фізичні властивості монокристалів $Tl_3Pb\Gamma_5$ ($\Gamma - Cl, Br, I$) : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Федонюк Анатолій Ананійович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 18 с. – укр.

Федонюк А. А. Одержання та фізичні властивості монокристалів $Tl_3Pb\Gamma_5$ ($\Gamma - Cl, Br, I$) : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Федонюк Анатолій Ананійович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1998. – 143 арк. – Бібліогр.: арк. 127–142. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню монокристалів пентагалогенплумбатів талію. Удосконалено технологію вирощування монокристалів $Tl_3Pb\Gamma_5$. визначено структури сполук Tl_3PbCl_5 , Tl_3PbBr_5 , і вперше досліджена кристалічна структура монокристалів Tl_3PbI_5 . Показано, що в сполуках переважає іонний тип зв'язку. Встановлено оптичну ширину заборонено зони пентагалогенплумбатів талію, виявлено широкі спектральні ослаті пропускання світла. Показано, що за домішкове поглинання біля краю фундаментального поглинання відповідальні вакансії галогена (аналоги F – центрів в лужно-галоїдних кристалах). Встановлено основні параметри цих центрів: енергетичне положення, коефіцієнт поглинання світла, обумовлений їх збудженням, енергія активації відпалу. Велика променева стійкість та значний квантовий вихід рентгено-люмінесценції в сполуках $Tl_3Pb\Gamma_5$ дає змогу рекомендувати їх до практичного використання.

Наукові керівники: доктор фізико-математичних наук, професор, *Давидюк Георгій Євlampійович*, доктор хімічних наук, професор **Олексеюк Іван Дмитрович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор *Тартачник Володимир Петрович*, доктор фізико-математичних наук, професор **Беляєв Олександр Євgenович**.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

7. Федосов С. А. Вплив структурних дефектів радіаційного походження на фотоелектричні властивості антимоніду і сульфїду кадмію : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Федонюк Анатолій Ананійович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – 20 с. – укр.

Федосов С. А. Вплив структурних дефектів радіаційного походження на фотоелектричні властивості антимоніду і сульфїду кадмію : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Федонюк Анатолій Ананійович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 1999. – 148 арк. – Бібліогр.: арк. 130–147. – укр.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню впливу опромінення великими дозами γ -квантів і швидких нейтронів на електричні, оптичні і фотоелектричні властивості спеціально нелегованих монокристалів CdSb. Встановлено вплив структурних дефектів в нейтронно опромінених кристалах CdSb на стан поверхні зразків і досліджено відпал радіаційних дефектів в них. Виявлено, що дефекти відповідальні за провідність при $T=77\text{K}$ відпалюються в широкій температурній області (до 130°C), а центри з рівнем $E_C=0,16\text{ eV}$ починають відпалюватися при $t=80^{\circ}\text{C}$.

На основі запропонованої моделі пояснено особливості домішкової фотопровідності в монокристалах CdS з неоднорідним розподілом структурних дефектів. Показано, що при електронному опроміненні CdS – монокристалів швидкість введення первинних дефектів різна в обох його підґратках і експериментально встановлено основні високо температурні стадії відпалу цих дефектів.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор Давидюк Георгій Євламійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Беляєв Олександр Євгенович, кандидат фізико-математичних наук Хіврич Володимир Ількович.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

2000

8. Гонтарук О. М. Деградаційні і релаксаційні процеси у світлодіодах GaP, зумовлені ультразвуком та радіацією : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Гонтарук Олександр Миколайович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 16 с. – укр.

Гонтарук О. М. Деградаційні і релаксаційні процеси у світлодіодах GaP, зумовлені ультразвуком та радіацією : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Гонтарук Олександр Миколайович ; Нац. акад. наук. України, Наук. Центр «Інститут ядерних досліджень». – Київ, 2000. – 140 арк. – Бібліогр.: арк. 128–140. – укр.

Дисертацію присвячено дослідженню р-п- структур на основі фосфіду галію. У роботі досліджено де градаційні та релаксаційні процеси у GaP, що відбуваються при УЗ обробці та γ -опроміненні. У кристалі, обробленому ультразвуком при температурі 77 К, виявлено низькочастотні коливання яскравості свідчення, котрі відбуваються в такт із коливаннями струму. Поява таких осциляцій може бути зумовлена формуванням рухливих дислокаційних пакетів, які беруть участь у формуванні дефектів темних ліній та дефектів темних плям. Аналіз сукупності деградаційно-релаксаційних змін опромінених зразків GaP показує, що основною причиною їхнього виникнення є стимульований високим рівнем іонізації рух дислокацій та утворення дислокаційних сіток. Показано, що ультразвук може бути засобом для покращення характеристик GaP світло діодів з високою концентрацією дефектів, зокрема опромінених швидкими частинками.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник НЦ «Інститут ядерних досліджень» **Тартачник Володимир Петрович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Романюк Борис Миколайович**, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Богданюк Микола Сергійович.**

Робота виконана у Науковому Центрі «Інститут ядерних досліджень», Національна академія наук України та Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова.

2001

9. Касянчук М. М. Електронні та фононні теплові хвилі у напівпровідниках : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Касянчук Михайло Миколайович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2001. – 16 с. – укр.

Касянчук М. М. Електронні та фононні теплові хвилі у напівпровідниках : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Касянчук Михайло Миколайович ; Тернопіл. держ. пед. ун-т. – Тернопіль, 2001. – 134 арк. – Бібліогр.: арк. 122–134. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню електронних та фононних теплових хвиль у напівпровідниках при поверхневому і об'ємному поглинанні модульованого електромагнітного випромінювання. Інший її напрям зводиться до вивчення теплових хвиль у двошарових структурах.

Самоузгоджено отримано і проаналізовано температурні розподіли в електронній та фононній підсистемах. Досліджено термоелектричний метод детектування електронної температури.

Вивчено вплив теплових параметрів поверхонь та інтерфейсу на поширення теплових хвиль в двошаровій системі. Запропоновано загальний підхід для визначення ефективних тепло- і температуропровідностей в рамках фототермічного експерименту.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор *Логвінов Георгій Миколайович*.

Офіційні опоненти: заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР та України, доктор фізико-математичних наук, професор *Раренко Іларій Михайлович*, доктор фізико-математичних наук, професор *Федосов Анатолій Васильович*.

Робота виконана на кафедрі фізики та методики її викладання Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

2002

10. Коровицький А. М. Кінетичні ефекти у твердих розчинах кремній-германій : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Коровицький Андрій Михайлович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – 13 с. – укр.

Коровицький А. М. Кінетичні ефекти у твердих розчинах кремній-германій : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Коровицький Андрій Михайлович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Київ, 2002. – 141 арк. – Бібліогр.: арк. 123–140. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню кінетичних ефектів у твердих розчинах кремній-германій $\text{Si}_{1-x}\text{Ge}_x$. Встановлено, що збільшення концентрації неосновної компоненти спричиняє зменшення ефекту п'єзоопору, параметра анізотропії рухливості. Чутливим параметром щодо введення додаткового механізму розсіяння є поперечна складова рухливості електронів. При $N_{\text{Ge}} \geq 7 \cdot 10^{19} \text{ см}^{-3}$ спостерігається тенденція до зменшення константи деформаційного потенціалу. У гама-опромінених кристалах $n\text{-Si}_{1-x}\text{Ge}_x$ виявлена релаксація п'єзоопору, зумовлена атомною переорієнтацією А-центрів. Експериментально встановлено та теоретично обґрунтовано, що рухливість, яка характеризує розсіяння на ізовалентних домішках, проявляє температурну залежність $\sim T^{-0.5}$. Показано, що у твердих розчинах $\text{Si}_{1-x}\text{Ge}_x$ атоми неосновної компоненти германію утворюють невеликі кластери, кількість атомів у яких змінюється в межах від 20 до 100, залежно від рівня легування; ефективні значення геометричного розміру таких неоднорідностей знаходяться в межах 20...200 Å.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор **Семенюк Анатолій Костянтинович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**, провідний науковий співробітник, кандидат фізико-математичних наук, доцент **Доскоч Василь Петрович.**

Робота виконана у Луцькому державному технічному університеті.

11. Хвищун М. В. Особливості п'єзоопору в неопромінених і γ -опромінених монокристалах германію та кремнію : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Хвищун Микола В'ячеславович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Луцьк, 2002. – 135 арк. – Бібліогр.: арк. 120–134. – укр.

Хвищун М. В. Особливості п'єзоопору в неопромінених і γ -опромінених монокристалах германію та кремнію : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Хвищун Микола В'ячеславович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Луцьк, 2002. – 135 арк. – Бібліогр.: арк. 120–134. – укр.

Визначено для γ - опромінених монокристалів германію та кремнію величину зміни енергетичної щільності між рівнями $(E_c - 0,2)eV$ і $(E_c - 0,17)eV$ та дном c -зони при температурах найбільш повної іонізації рівнів у широкому діапазоні прикладених механічних напружень.

Встановлено, що у кристалах германію в області власної провідності для пояснення ходу залежностей $p = f(X)$ крім деформаційного переселення носіїв заряду між еквівалентними L -долинами та зміни загальної концентрації власних носіїв заряду з тиском необхідно при певних умовах враховувати для напрямів $[111]$ та $[100]$ переходи носіїв заряду між L - та Δ -долинами c -зони.

Показано, що при наявності ІВД германію ($N_{Ge} = 5 \cdot 10^{18} \text{ см}^{-3}$) в кристалах кремнію з домішкою фосфору ($N_p = 2 \cdot 10^{16} \text{ см}^{-3}$) не спостерігається із ОПД іонізації електрично активних домішкових станів.

Запропоновано метод визначення модулів пружності n -Ge та n -Si, який ґрунтується на вимірюванні поздовжнього п'єзоопору $\rho_x^{[111]} = f(X)$ (для n -Ge) та $\rho_x^{[100]} = f(X)$ (для n -Si).

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, **Федосов Анатолій Васильович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Беляєв Олександр Євгенович**, кандидат фізико-математичних наук **Хіврич Володимир Ількович.**

Робота виконана у Луцькому державному технічному університеті.

12. Булатецький В. В. Вплив структурних дефектів і легуючих домішок (Cu, Li) на оптичні і електричні властивості полікристалічних і монокристалічних зразків ZnSe і CdS : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Булатецький Віталій Вікторович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – 16 с. – укр.

Булатецький В. В. Вплив структурних дефектів і легуючих домішок (Cu, Li) на оптичні і електричні властивості полікристалічних і монокристалічних зразків ZnSe і CdS : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Булатецький Віталій Вікторович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – 129 арк. – Бібліогр.: арк. 110–128. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню впливу технологічних умов одержання, легування різними концентраціями активних домішок (літієм і міддю) на деякі оптичні, електричні і термоелектричні властивості керамік, виготовлених на основі ZnSe, а також дослідження впливу структурних пошкоджень радіаційного характеру на параметри оптично активних центрів в спеціально нелегованих і легуваних Cu монокристалах CdS.

Запропоновані моделі, які дозволяють пояснити природу деяких центрів люмінесценції в ZnSe і механізми впливу на параметри центрів випромінювання структурних дефектів і легуючих домішок літію і міді.

Вивчено вплив крупних структурних дефектів, утворених нейтронною радіацією (кластерів дефектів) на параметри центрів випромінювальної рекомбінації зв'язаних з глибокими і мілкими акцепторами в монокристалах CdS.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, Давидюк Георгій Євlampійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор Корбутяк Дмитро Васильович, доктор фізико-математичних наук, професор Пулковська Г. О.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

13. Юрченко О. М. Фононні спектри та нелінійно-оптичні властивості монокристалів CdI_2 , легованих йодидами 3d-металів : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Юрченко Оксана Миколаївна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – 20 с. – укр.

Юрченко О. М. Фононні спектри та нелінійно-оптичні властивості монокристалів CdI_2 , легованих йодидами 3d-металів : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Юрченко Оксана Миколаївна ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2002. – 148 арк. – Бібліогр.: арк. 135–148. – укр.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню особливостей кристалічної структури, динаміки ґратки та нелінійно-оптичних властивостей нелегованих і легованих йодидами 3d-металів шаруватих монокристалів CdI_2 . Використовуючи дисперсійні залежності, отримані методом непружнього розсіювання теплових нейтронів, обчислено швидкості звуку для високосиметричних напрямків у ЗБ, проведена кількісна оцінка ступеня анізотропії пружних сталей. Показано вплив легування CuI та опромінення світлом із області фундаментального поглинання на хід дисперсійних залежностей.

Нелінійно-оптичні властивості кристалів CdI_2 покращуються при легуванні CuI та NiI_2 . Досліджено зміну нелінійно-оптичних властивостей даних кристалів внаслідок впорядкування домішкових центрів. Впорядкування досягалося при взаємодії орієнтуючого магнітного поля і мембранних коливань ґратки з йонами домішки, розміщеними у міжшаровому просторі.

Проведено розрахунки електронного спектра з використанням суперпозиції стартових базових орбіталей, одержаних ПП і ЛКАО методами. Знайдені при цьому хвильові функції використано для розрахунку нелінійно-оптичних сприйнятливостей та їх дисперсії для легованих йодидами 3d-металів шаруватих монокристалів CdI_2 .

Науковий керівник: доктор хімічних наук, професор **Олексеюк Іван Дмитрович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Болеста Іван Михайлович**, завідувач кафедри теоретичних основ

*електрорадіотехніки кандидат фізико-математичних наук, доцент **Богданюк Микола Сергійович.***

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

2003

14. Галян В. В. Вплив модифікаторів (HgSe, Cu₂Se) на фізичні властивості склоподібного диселеніду германію : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Галян Володимир Володимирович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2003. – 18 с. укр.

Галян В. В. Вплив модифікаторів (HgSe, Cu₂Se) на фізичні властивості склоподібного диселеніду германію : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Галян Володимир Володимирович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2003. – 138 арк. – Бібліогр.: арк. 122–137. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню структури, деяких оптичних та електрофізичних властивостей склоподібних сплавів $GeSe_2$, модифікованих $HgSe$ та Cu_2Se . На основі кривих розсіювання рентгенівських променів розраховувався структурний фактор та функція радіального розподілу атомної густини склоподібних сплавів системи $HgSe - GeSe_2$. Для цих сплавів вперше обчислено середні міжатомні відстані та координаційні числа. Дослідження показали, що в сплавах, які знаходяться близько до межі області склоутворення, з вмістом модифікатора $HgSe_{(52,54)}$, існують кристалічні мікронеоднорідності. Встановлено, що спектральна залежність оптичного поглинання $\alpha(h\nu)$ зразків, в області фундаментального поглинання, описується правилом Урбаха. Виявлено явище термоіндукованого оптичного затемнення в сплавах системи $HgSe - GeSe_2$. На основі залежності електропровідності від температури $\sigma(T)$ встановлено механізми провідностей та їх зміну при зміні компонентного складу.

Науковий керівник:** кандидат фізико-математичних наук, доцент, **Божко Володимир Васильович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Беляєв Олександр Євгенович**, доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

15. Оксюта В. А. Електрично і оптично активні центри дефектного походження в легованих Cu і In монокристалах CdS і твердих розчинах на їх основі : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Оксюта Віктор Адамович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2003. – 18 с. – укр.

Оксюта В. А. Електрично і оптично активні центри дефектного походження в легованих Cu і In монокристалах CdS і твердих розчинах на їх основі : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Оксюта Віктор Адамович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2003. – 133 арк. – Бібліогр.: арк. 115–132. – укр.

Встановлено природу введених електронною радіацією (з $E \approx 1,2$ MeV) локальних центрів домішково-дефектного складу в напівпровідниках CdS, легованих домішками In та Cu, запропоновано моделі, що дозволяють пояснити деякі електрично і оптично активні центри дефектного походження в CdS:In та механізми утворення і взаємодії радіаційних дефектів, введених електронною радіацією, з легуючими домішками індію і міді.

Досліджено електричні, фотоелектричні і термоелектричні властивостей маловивчених твердих розчинів систем $CuInS_2$ -CdS і $CuGaS_2$ -CdS в залежності від відсоткового вмісту компонентів, а також гальваномагнітні, оптичні, електричні, фотоелектричні і термоелектричні властивості монокристалів Cu_2CdGeS_4 і Cu_2CdSnS_4 та вплив на їх параметри способів отримання і термохімічної обробки.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор **Давидюк Георгій Євламійович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, **Крайчинський Анатолій Миколайович** доктор фізико-математичних наук, професор **Федосов Анатолій Васильович**.

Робота виконана у Волинському державному університеті ім. Лесі Українки.

2003-2004

16. Никируй Л. І. Механізми розсіювання носіїв струму та оптимізація термоелектричних властивостей кристалів PbTe, PbSe, PbS n-типу провідності : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Никируй Любомир Іванович ; Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2004. – 19 с. – укр.

Никируй Л. І. Механізми розсіювання носіїв струму та оптимізація термоелектричних властивостей кристалів PbTe, PbSe, PbS n-типу провідності : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Никируй Любомир Іванович ; Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2003. – 164 арк. – Бібліогр.: арк. 142–164. – укр.

З використанням кр-методу та двозонної моделі Кейна на основі порівнянь теоретично отриманих значень рухливості вільних носіїв з експериментальними даними отримано температурні та концентраційні межі реалізації квадратичного та неквадратичного законів дисперсії вільних носіїв зі змінною ефективною масою для кристалів PbS, PbSe та PbTe n-типу провідності. У концентраційному діапазоні 10^{16} - 10^{20} см⁻³ та в інтервалі температур 4,2-300 К встановлено межі домінування основних видів розсіювання носіїв струму. Проаналізовано вплив механізмів розсіювання носіїв струму, які реалізуються у халькогенідах свинцю на кінетичні коефіцієнти (електропровідність, термо-е.р.с., теплопровідність). Показано, що впливом на переважаючі механізми розсіювання можна оптимізувати основні термоелектричні параметри.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, професор, **Кланічка Володимир Михайлович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**, заслужений діяч науки і техніки України, доктор фізико-математичних наук, професор **Раренко Іларій Михайлович.**

Робота виконана у Фізико-хімічному інституті при Прикарпатському університеті ім. Василя Стефаника.

17. Фреїк А. Д. Атомні дефекти і фізико-хімічні процеси в епітаксійних плівках селеніду свинцю : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Фреїк Андрій Дмитрович ; Волин держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2004. – 20 с. – укр.

Фреїк А. Д. Атомні дефекти і фізико-хімічні процеси в епітаксійних плівках селеніду свинцю : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Фреїк Андрій Дмитрович ; Прикарпат. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2003. – 145 арк. – Бібліогр.: арк. 131–145. – укр.

Описана технологія вирощування тонких плівок сполук $A^{IV}B^{VI}$ із парової фази методом гарячої стінки. Представлені результати експериментальних досліджень залежності електричних параметрів плівок від технологічних факторів пояснено на основі моделі розупорядкування металічної підґратки за механізмом Френкеля з одночасним утворенням різних зарядових станів точкових дефектів – від електронейтральних до двократно заряджених вакансій і міжвузловинних атомів.

Досліджено неоднорідності електричних параметрів за товщиною (їх профілі) у плівках при їх вирощуванні, які пов'язані із процесами фракціювання наважки, взаємодії конденсату із залишковим киснем і реви паруванням халькогену. Запропоновані механізми взаємодії залишкового кисню із плівками PbSe при їх вирощуванні: заміщення киснем селену з утворенням вакансій свинцю і входження іонів кисню у міжвузля. Показано, що при відпалі плівок PbSe в атмосфері кисню мають місце процеси амбіполярної дифузії вакансій халькогену і електронів, а також кисню по міжзеренних границях відповідно.

Запропоновано моделі дефектів у плівках $PbSe\langle Pb \rangle:Tl$ і виконано розрахунок зміни рівноважної концентрації носіїв струму та атомних дефектів від вмісту надстехіометричного компонента (Pb) та легуючої домішки (Tl), визначено енергетичні параметри, які характеризують дефекти кристалічної структури.

На основі генераційно-рекомбінаційного механізму дефектоутворення у плівках селеніду свинцю при радіаційному опроміненні, який враховує дефекти

Френкеля у катіонній $[Pb_i^+] - [V_{Pb}^{2-}]$ і аніонній $[Se_i^0] - [V_{Se}^{2-}]$ підгратках пояснено донорну дію альфа-частинок.

Моделлю взаємної рекомбінації френкелівських пар в бінарній сполуці пояснено залежності концентрації носіїв струму радіаційно опромінених альфа-частинками тонких плівок PbSe від температури ізохронного відпалу. Визначено енергії активації процесу і порядок реакції.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, Рувінський Марк Аунович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор Власенко Олександр Іванович, заслужений діяч науки і техніки України, доктор фізико-математичних наук, професор Раренко Іларій Михайлович.

Робота виконана на кафедрі фізики твердого тіла Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника.

2004

18. Шпортько К. В. Поверхневі поляритони в дифосфідах $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Шпортько Костянтин Валентинович ; Волин держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2004. – 22 с. – укр. Шпортько К. В. Поверхневі поляритони в дифосфідах $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Шпортько Костянтин Валентинович ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2004. – 159 арк. – Бібліогр.: арк. 146–159. – укр.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню впливу анізотропії фононної та плазмової підсистем на спектри ІЧ відбивання, властивості поверхневих поляритонів в оптично анізотропних монокристалах дифосфідів $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 .

В роботі показана можливість визначення оптичних та електрофізичних властивостей монокристалів дифосфідів $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 в області залишкових променів методом ІЧ спектроскопії відбивання. Запропоновано математичну модель діелектричної функції цих монокристалів в ІЧ діапазоні. Досліджено вплив плазмової підсистеми монокристалів дифосфідів на спектри

ГЧ відбивання. Одержані параметри цих монокристалів дозволять прогнозувати їх оптичні властивості в широкому діапазоні частот плазмових коливань.

В роботі досліджено вплив анізотропії оптичних властивостей монокристалів $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 на поверхневі поляритони. Визначено частотні інтервали існування, теоретичні дисперсійні залежності ПП-1 та ПП-2. методом спектроскопії ППВВ отримано експериментальні точки дисперсійних залежностей ПП, що узгоджуються з теоретичними результатами. Досліджено сингулярні поверхневі поляритони в $ZnSiP_2$. представлені дисперсійні залежності СПП, спектри та поверхня ППВВ СПП в $ZnSiP_2$, досліджена структура поля СПП.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор **Пасічник Юрій Архипович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**, кандидат фізико-математичних наук, **Баркас Тетяна Рудольфівна.**

Робота виконана в Національному педагогічному університеті ім. М. П. Драгоманова.

2005

19. Захарчук Д. А. Вплив технологічних та радіаційних дефектів на явища переносу в багатодолинних напівпровідниках n-Ge та n-Si : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Захарчук Дмитро Андрійович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Луцьк, 2005. – : с. – укр.

Захарчук Д. А. Вплив технологічних та радіаційних дефектів на явища переносу в багатодолинних напівпровідниках n-Ge та n-Si : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Захарчук Дмитро Андрійович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Луцьк, 2005. – 143 арк. – Бібліогр.: арк. 126–142. – укр.

З використанням методів вимірювання поздовжнього п'єзоопору та п'єзо-холл-ефекту в монокристалах германію та кремнію з періодичним розподілом легуючої домішки досліджено вплив ШПН при різних дозах γ -опромінення та інтенсивностях світла на анізотропію електрофізичних величин.

Вперше отримано для *n-Ge* залежності поздовжньої $\mu_{//}$ і поперечної $\mu_{\perp}$ складових рухливості в окремо взятому ізоенергетичному еліпсоїді від дози γ -опромінення та інтенсивності світла. Встановлено незалежність $\mu_{//}$ від даних фізико-активних впливів. Показано, що зміна компоненти рухливості $\mu_{\perp}$ при збільшенні дози опромінення та інтенсивності світла визначається зміною параметра анізотропії часів релаксації K_{τ} .

Встановлено вплив Δ -долин зони провідності на характер перерозподілу носіїв заряду в *c*-зоні для *n-Ge* в температурному інтервалі $290 \div 380$ K при сильних одновісних деформаціях.

Обчислено в γ -опроміненому *n-Si* при $T = 125$ K величину деформаційних змін енергетичної щілини $\delta(\Delta E)$ між глибоким рівнем ($E_c - 0,17$) eV і дном зони провідності в широкому діапазоні механічних напружень для кристалографічних напрямків [110] і [111].

Досліджено характер зміни температурної залежності положення рівня Фермі в монокристалах германію *n*-та *p*-типу провідності при наявності в забороненій зоні глибоких енергетичних рівнів.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор **Федосов Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**, кандидат фізико-математичних наук, **Хіврич Володимир Ількович**.

Робота виконана на кафедрі фізики Луцького державного технічного університету.

20. Дрогобицький Ю. В. Перехідні теплові процеси у напівпровідниках : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Дрогобицький Юрій Володимирович ; Волин держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2005. – 20 с. – укр.

Дрогобицький Ю. В. Перехідні теплові процеси у напівпровідниках : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Дрогобицький Юрій Володимирович ;

Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2005. – 143 арк. –
Бібліогр.: арк. 130–143. – укр.

Дисертація присвячена теоретичному дослідженню перехідних теплових процесів у напівпровідниках та діелектриках. Ці процеси розглядаються з врахуванням наявності взаємодіючих електронної та фононної підсистем. Розроблено та проаналізовано розв'язки рівнянь балансу енергії для електронів та фононів, встановлено характер температурних розподілів у цих підсистемах. Обґрунтовано критерій що дозволяє характеризувати збуджуючий прямокутний лазерний імпульс як довготривалий та короткотривалий, показано, що релаксаційні процеси суттєво залежать від тривалості цього імпульсу. Розглянуто перехідні процеси у оптично прозорих середовищах. Все це дозволяє пояснити процеси, що виникають під час переносу теплового імпульсу через твердотільні середовища.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор,
Логвінов Георгій Миколайович.

Офіційні опоненти: доктор технічних наук, професор *Ащеулов
Анатолій Анатолієвич*, доктор фізико-математичних наук, професор *Дідух
Леонід Дмитрович.*

Робота виконана на кафедрі фізики та методики викладання фізики
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

2007

21. Пастернак Р. М. Рекомбінаційні процеси та електрофізичні властивості низькорозмірних систем на основі дийодиду свинцю і кисневмісних сполук цинку : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Пастернак Роман Михайлович ; Волин держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – 20 с. – укр.

Пастернак Р. М. Рекомбінаційні процеси та електрофізичні властивості низькорозмірних систем на основі дийодиду свинцю і кисневмісних сполук цинку : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Пастернак Роман Михайлович ; Луцький держ. техн. ун-т. – Луцьк, 2007. – 179 арк. – Бібліогр.: арк. 161–179. – укр.

Дисертаційна робота присвячена вивченню рекомбінаційних процесів та електрофізичних властивостей низькорозмірних систем на основі дийодиду свинцю і кисневмісних сполук цинку. Досліджено вплив розмірних ефектів і домішок, а також технологічних умов отримання і обробки зразків на оптичні та електричні характеристики і структуру досліджуваних матеріалів.

Проведено фазовий, рентгеноструктурний аналіз та комп'ютерне моделювання структури тонких, у тому числі наноструктурованих, плівок ZnO. Встановлено напрям текстури полікристалічних плівок та розраховано розміри нанокристалітів. Проведено дослідження взаємозв'язку спектрів поглинання, пропускання та люмінесценції, а також електрофізичних характеристик досліджуваних плівок з особливостями їхньої структури. Здійснено порівняльний аналіз зазначених властивостей плівок із властивостями монокристалів ZnO.

Встановлено механізм фотолюмінесценції плівок $Zn_2GeO_4:Mn$ та досліджено енергетичну структуру цього люмінофора. Проаналізовано вплив структурного стану та умов збудження на кінетику люмінесценції $Zn_2GeO_4:Mn$.

З допомогою растрового електронного мікроскопа вивчалася морфологія поверхні кристалів PbI_2 , $PbI_2:Zr$. Проведено аналіз часів релаксації перехідних струмів у зразках дийодиду свинцю різних розмірів і конфігурації та зроблено їхню прив'язку до конкретних центрів розсіювання. Досліджувались іонна та електронно-діркова складові провідності PbI_2 , їхні залежності від температури та передісторії зразків. Вивчені абсорбційні та термоактиваційні спектри, спектри фотолюмінесценції дийодиду свинцю і їхня температурна еволюція.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, **Капустяник Володимир Богданович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, член-кор. НАНУ **Беляєв Олександр Євгенович**, доктор фізико-математичних наук, професор, **Убізський Сергій Борисович.**

Робота виконана на кафедрі фізики Луцького державного технічного університету.

22. Панкевич В. З. Одержання та властивості монокристалів нових тетраарних сполук $\text{AgCd}_2\text{GaS}_4$, AgGaGeS_4 , $\text{AgGaGe}_3\text{Se}_8$: автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Панкевич Володимир Зіновійович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 20 с. – укр.

Панкевич В. З. Одержання та властивості монокристалів нових тетраарних сполук $\text{AgCd}_2\text{GaS}_4$, AgGaGeS_4 , $\text{AgGaGe}_3\text{Se}_8$: дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Панкевич Володимир Зіновійович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 134 арк. – Бібліогр.: арк. 118–133. – укр.

Дисертація містить результати технологічних умов вирощування великих монокристалів тетраарних сполук $\text{AgCd}_2\text{GaS}_4$, AgGaGeS_4 , $\text{AgGaGe}_3\text{Se}_8$. Для монокристалів $\text{AgCd}_2\text{GaS}_4$ проведено кількісний та якісний аналіз і розподіл технологічних дефектів в напрямку росту. На одержаних монокристалах були досліджені частотна залежність коефіцієнта поглинання світла, температурні залежності темної електропровідності, спектральні розподіли фотопровідності, люмінесценції та спектри її збудження. Встановлено за знаком коефіцієнта термо-е.р.с., що монокристали $\text{AgCd}_2\text{GaS}_4$, AgGaGeS_4 є напівпровідниками n-типу провідності, а $\text{AgGaGe}_3\text{Se}_8$ p-типу. Визначено ширину забороненої зони сполук і спектральне положення вікон пропускання світла, а також вплив легуючих домішок Cu, Gd, Nd, Er на коефіцієнт поглинання світла в області вікон пропускання.

На основі аналізу розмиття краю смуги власного поглинання, яка описується правилом Урбаха, для монокристалів була визначена концентрація точкових дефектів, відповідальних за утворення хвостів щільності станів біля країв зон, вона виявилася рівною $n_t \approx 10^{20} \text{см}^{-3}$ і добре узгоджується з рентгеноструктурними даними. Пропонується фізична модель процесів, які мають місце в досліджуваних сполуках.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор,
Давидюк Георгій Євламійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор, Голова Західного наукового центру, академік АН ВШ України **Влох Орест Григорович**, доктор фізико-математичних наук **Хижун Олег Юліанович**.

Робота виконана на кафедрі фізики твердого тіла Волинського національного університеті ім. Лесі Українки.

23. Булатецька Л. В. [Електричні і оптичні властивості монокристалів CdS, AgCd₂GaS₄ та A₂^IHgC^{IV}D₄^{VI} \(A^I – Cu, Ag; C^{IV} – Ge, Sn; D^{VI} – S, Se\) з дефектами структури](#) : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Булатецька Леся Віталіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 20 с. – укр.

Булатецька Л. В. Електричні і оптичні властивості монокристалів CdS, AgCd₂GaS₄ та A₂^IHgC^{IV}D₄^{VI} (A^I – Cu, Ag; C^{IV} – Ge, Sn; D^{VI} – S, Se) з дефектами структури : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Булатецька Леся Віталіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 146 арк. – Бібліогр.: арк. 126–145. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню впливу дефектів технологічного походження на електричні та оптичні властивості монокристалічних сполук AgCd₂GaS₄ та A₂^IHgC^{IV}D₄^{VI} (A^I – Cu, Ag; C^{IV} – Ge, Sn; D^{VI} – S, Se), а також дослідженню впливу структурних пошкоджень радіаційного характеру на параметри спеціально нелегованих і легованих Cu монокристалів сульфиду кадмію.

Монокристалічні сполуки AgCd₂GaS₄ та A₂^IHgC^{IV}D₄^{VI} (A^I – Cu, Ag; C^{IV} – Ge, Sn; D^{VI} – S, Se) внаслідок дефектності кристалічної ґратки проявляють властивості характерні для неупорядкованих напівпровідників. В роботі запропоновано фізичну модель електронних станів у тетрарних халькогенідних напівпровідниках монокристалічних сполук A₂^IB^{II}C^{VI}D₄^{VI}.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, доцент, **Божко Володимир Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор, **Комащенко Валерій Миколайович**, доктор фізико-математичних наук **Хижун Олег Юліанович**.

Робота виконана у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки.

24. Мирончук Г. Л. Дефектоутворення в монокристалах CdS і CdS:Cu при опроміненні частинками підпорогової енергії : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Мирончук Галина Леонідівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 20 с. – укр.

Мирончук Г. Л. Дефектоутворення в монокристалах CdS і CdS:Cu при опроміненні частинками підпорогової енергії : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Мирончук Галина Леонідівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 141 арк. – Бібліогр.: арк. 125–140. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню механізмів утворення дефектів і їх впливу на електричні, фотоелектричні і оптичні властивості монокристалів сульфїду кадмію опромінених частинками підпорогової енергії – рентгенівськими квантами з $h\nu_1=8,6$ кеВ і $h\nu_2=17,5$ кеВ, електронами з $E=230$ кеВ і імпульсами рубінового лазера із густиною потужності світлового потоку $P=7 \cdot 10^7$ Вт/см². Встановлено, що основним механізмом підпорогового дефектоутворення є домішково-іонізаційний механізм ефективність якого збільшується в області напружених і спотворених міжатомних зв'язків біля крупних структурних пошкоджень кристалічної ґратки напівпровідника. Швидкість утворення дефектів зростає в легованих Cu зразках.

Досліджено лазерний відпал центрів рекомбінації в електронно і нейтронно опромінених CdS і CdS:Cu – монокристалах.

Встановлено, що деградація власної фоточутливості в опромінених зразках CdS:Cu зв'язана з утворенням преципітатів, які складаються з двох міжвузлових атомів кадмію (Cd₂). Визначена енергія активації дифузії Cd_i ($U=2 \pm 0,06$ еВ).

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор,
Давидюк Георгій Євламійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор Тартачник Володимир Петрович, доктор фізико-математичних наук, професор Головацький Володимир Анатолійович.

Робота виконана на кафедрі фізики твердого тіла Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

2009

25. Мартинюк Н. В. Закономірності гасіння люмінесценції та зміни зарядового стану іонів Yb^{3+} у сильнолегованих монокристалах та епітаксійних плівках $\text{Yb}:\text{Y}_3\text{Al}_5\text{O}_{12}$: автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Мартинюк Наталія Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Мартинюк Н. В. Закономірності гасіння люмінесценції та зміни зарядового стану іонів Yb^{3+} у сильнолегованих монокристалах та епітаксійних плівках $\text{Yb}:\text{Y}_3\text{Al}_5\text{O}_{12}$: дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Мартинюк Наталія Володимирівна ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». – Львів, 2009. – 149 арк. – Бібліогр.: арк. 138–149. – укр.

Дисертація присвячена проблемі впливу точкових дефектів на властивості сильноактивованих монокристалів та епітаксійних монокристалічних плівок $\text{Yb}^{3+}:\text{Y}_3\text{Al}_5\text{O}_{12}$, – перспективних матеріалів для активних середовищ дискових лазерів. Зокрема, досліджуються закономірності впливу домішкових йонів на люмінесцентні властивості матеріалів, а також на перебіг процесів зміни зарядового стану йонів $\text{Yb}^{3+} \leftrightarrow \text{Yb}^{2+}$, що відбуваються під час окиснювально-відновлювальних високотемпературних відпалів.

У роботі запропоновано ознаки для розрізнення процесів прямого та кооперативного передавання енергії збудження йонів Yb^{3+} у сильноактивованих кристалах $\text{Yb}^{3+}:\text{IAГ}$ за характером залежності квантової ефективності та кінетики люмінесценції Yb^{3+} від енергії імпульсу збуджуючого випромінювання сталої тривалості. На основі результатів моделювання та експериментальних досліджень запропоновано моделі процесів гасіння люмінесценції Yb^{3+} йонами нікелю, заліза та Yb^{2+} .

Експериментально досліджено процеси перезарядження йонів $\text{Yb}^{3+} \leftrightarrow \text{Yb}^{2+}$ у сильноактивованих кристалах та плівках Yb:IAГ . Встановлено, що процес перезарядження $\text{Yb}^{2+} \rightarrow \text{Yb}^{3+}$ в цих матеріалах може бути незворотним. Виявлено вплив структури приповерхневого шару зразків на швидкість процесу перезарядження $\text{Yb}^{2+} \rightarrow \text{Yb}^{3+}$.

Для ряду монокристалів $\text{Y}_{3-x}\text{Yb}_x\text{Al}_5\text{O}_{12}$ з $x = 0 \dots 3$ експериментально одержано залежності параметрів кристалічної структури від концентрації ітербію.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, **Убізський Сергій Борисович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Савчин Володимир Павлович**, доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник **Дегода Володимир Якович.**

Робота виконана на кафедрі напівпровідникової електроніки Національного університету «Львівська політехніка».

26. Павлова Н. Ю. Нелінійна абсорбція світла і структура енергетичних станів монокристалів $\alpha\text{-ZnP}_2$: автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Павлова Наталія Юріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Павлова Н. Ю. Нелінійна абсорбція світла і структура енергетичних станів монокристалів $\alpha\text{-ZnP}_2$: дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Павлова Наталія Юріївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – 165 арк. – Бібліогр.: арк. 147–165. – укр.

Дисертацію присвячено експериментальному дослідженню власного й резонансного двофотонного поглинання, структури енергетичних станів, глибоких локальних центрів і комплексів та генераційно-рекомбінаційних процесів у напівпровідникових кристалах $\alpha\text{-ZnP}_2$ тетрагональної модифікації. Досліджувались нелеговані та леговані Ge, Se і In кристали $\alpha\text{-ZnP}_2$. Вперше детально досліджено резонансне двофотонне поглинання в $\alpha\text{-ZnP}_2$. В $\alpha\text{-ZnP}_2$

експериментально виявлено 12 критичних точок першого роду в зоні провідності та у валентній зоні. У $\alpha\text{-ZnP}_2$ виявлено 7, а в $\alpha\text{-ZnP}_2\text{:Ge}$ – 8 типів локальних центрів; встановлено глибини залягання відповідних їм енергетичних рівнів у забороненій зоні. Оцінено перерізи домішкового поглинання випромінювання неодимового лазера у кристалах $\alpha\text{-ZnP}_2$. визначені дефектні центри, яким належать реальні проміжні стани резонансного двофотонного поглинання та оцінено час релаксації електронів на цих центрах. Проведено дослідження впливу підсвічування на індуковане поглинання світла в $\alpha\text{-ZnP}_2$. Рекурсійним методом у наближенні сильного зв'язку розраховано парціальні густини електронних станів ідеального $\alpha\text{-ZnP}_2$ та такого, що містить власні дефекти.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Пацкун Іван Іванович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник **Дегода Володимир Якович**, доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник **Хижун Олег Юліанович.**

Робота виконана на кафедрі експериментальної і теоретичної фізики та астрономії Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

2010

27. Коваль Ю. В. Фізико-активні впливи на явища переносу в монокристалах антимоніду кадмію : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Коваль Юрій Васильович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 18 с. – укр.

Коваль Ю. В. Фізико-активні впливи на явища переносу в монокристалах антимоніду кадмію : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Коваль Юрій Васильович ; Луцький нац. техн. ун-т. – Луцьк, 2010. – 143 арк. – Бібліогр.: арк. 122–143. – укр.

Дисертація присвячена з'ясуванню закономірностей впливу дефектів технологічного та радіаційного походження на явища переносу в монокристалах антимоніду кадмію при різних фізико - активних впливах і наявності неоднорідного розподілу легуючої домішки в об'ємі напівпровідника.

Виявлено наявність неоднорідностей в розподілі домішок Te та In в монокристалах CdSb. Встановлено вплив шаруватих періодичних неоднорідностей (ШПН) на ефект перемикавання з високоомного в низькоомний стан в монокристалах CdSb(Te). Виявлено, що із-за впливу ШПН при збільшенні інтенсивності освітлення у зразках CdSb(Te), вирізаних вздовж осі росту кристала, відбувається різке зростання рухливості та середньої транспортної довжини вільного пробігу носіїв заряду.

Досліджено вплив опромінення на явища переносу в монокристалах антимоніду кадмію. Встановлено, що при γ - опроміненні монокристалів CdSb(In) спостерігаються максимуми на залежностях рухливості носіїв заряду від дози опромінення та запропоновано модель, яка пояснює дане явище.

Запропоновано принципово нову методику для визначення глибини залягання енергетичних рівнів у забороненій зоні напівпровідників, що ґрунтується лише на використанні даних п'єзоопору.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Федоров Сергій Анатолійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор
Баранський Петро Іванович, доктор фізико-математичних наук, професор
Раренко Іларій Михайлович,

Робота виконана на кафедрі фізики Луцького національного технічного університету.

2011

28. Луньов С. В. Тензоефекти в багатодолинних напівпровідниках (n-Ge, n-Si) : автореф. дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.04.10 / Луньов Сергій Валентинович ; Луцький нац. техн. ун-т. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Луньов С. В. Тензоефекти в багатодолинних напівпровідниках (n-Ge, n-Si) : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Луньов Сергій Валентинович ; Луцький нац. техн. ун-т. – Луцьк, 2011. – 124 арк. – Бібліогр.: арк. 108–123. – укр.

Дисертація присвячена вивченню технологічних і радіаційних дефектів. Запропоновано метод, на основі якого було визначено величину зміни енергетичної щільності між глибоким енергетичним рівнем золота $E_c - 0,2 \text{ eV}$ і

дном зони провідності $n\text{-Ge}$ та глибоким енергетичним рівнем $E_c - 0,17 \text{ eV}$ і дном зони провідності $n\text{-Si}$ для головних кристалографічних напрямків.

Показано, що при збільшенні температури значення коефіцієнта a , які визначаються ступенем заповнення глибокого рівня, для пружно деформованих кристалів $n\text{-Ge}$ та $n\text{-Si}$ з глибокими енергетичними рівнями зростає, що пояснюється зменшенням ступеня заповнення глибоких рівнів $E_c - 0,2 \text{ eV}$ та $E_c - 0,17 \text{ eV}$.

На основі вимірювань поздовжнього п'єзопору визначено константу деформаційного потенціалу $\leftrightarrow$ в $n\text{-Ge}$ та $n\text{-Si}$.

Отримано залежності рухливості носіїв струму $\mu = f(X)$ від деформації для різних температур в $n\text{-Ge}$ з глибоким енергетичним рівнем золота в умовах $X // J // [111]$.

Показано, що при температурі $T > 330 \text{ K}$ в між долинне розсіяння носіїв струму в $n\text{-Si}$ суттєвий вклад будуть вносити g – переходи.

Науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук, доцент, Федоров Сергій Анатолійович.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор Баранський Петро Іванович, доктор фізико-математичних наук, професор Головацький Володимир Анатолійович.

Робота виконана на кафедрі фізики Луцького національного технічного університету.

29. Кевшин А. Г. Вплив домішок (HgX , Ga_2X_3 , Er_2X_3 , $X=\text{S}$, Se) на структуру та оптичні властивості халькогенідних стекол на базі GeX_2 : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Кевшин Андрій Григорович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 22 с. – укр.

Кевшин А. Г. Вплив домішок (HgX , Ga_2X_3 , Er_2X_3 , $X=\text{S}$, Se) на структуру та оптичні властивості халькогенідних стекол на базі GeX_2 : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Кевшин Андрій Григорович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 156 арк. – Бібліогр.: арк. 138–155. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню структури та оптичних

властивостей деяких халькогенідних стекол на базі GeX_2 ($X=\text{S}, \text{Se}$). Показано, що основними структурними елементами досліджуваних склоподібних сплавів є тетраедри $\text{GeX}_{4/2}$ ($X=\text{S}, \text{Se}$). Встановлено розрихляючу дію модифікатора та показано, що при великому його вмісті в аморфній матриці сплавів дисперговані неоднорідності.

В усіх досліджених халькогенідних склоподібних сплавах край смуги власного поглинання добре описується правилом Урбаха. На основі аналізу КП була оцінена ширина енергетичної щілини E_g залежно від компонентного складу досліджуваних систем і вмісту модифікатора.

Встановлено, що введення в матрицю стекол іонів ербію призводить до появи фотолюмінесценції, пов'язаної з електронними переходами у частковозаповненій внутрішній 4f-оболонці іона Er^{3+} . Виявлено, що для одержання антистоксівської люмінесценції необхідні ербійвмісні халькогенідні стекла з шириною енергетичної щілини матриці скла більшою $\sim 2,5$ еВ. Такому критерію відповідають сульфідні стекла системи $\text{Ag}_{0.05}\text{Ga}_{0.05}\text{Ge}_{0.95}\text{S}_2\text{-Er}_2\text{S}_3$.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор, *Давидюк Георгій Євlampійович*.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор *Болеста Іван Михайлович*, доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник *Юхимчук Володимир Олександрович*.

Робота виконана на кафедрі фізики твердого тіла Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

30. Монастирський Л. С. Кінетичні явища та електронні процеси в просторово неоднорідних і низькорозмірних напівпровідникових структурах з розвинутою поверхнею : автореф. дис. ... д-ра фізико-математичних наук : 01.04.10 / Монастирський Любомир Степанович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 40 с. – укр.

Монастирський Л. С. Кінетичні явища та електронні процеси в просторово неоднорідних і низькорозмірних напівпровідникових структурах з розвинутою поверхнею : дис. ... д-ра фізико-математичних наук : 01.04.10 /

Монастирський Любомир Степанович ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2011. – 278 арк. – Бібліогр.: арк. 247–278. – укр.

Дисертацію присвячено вивченню закономірностей процесів масо-, тепло-, зарядопереносу в просторово неоднорідних і низькорозмірних напівпровідникових структурах $\text{TP A}_2\text{B}_6$, поруватого кремнію і його модифікацій спряженими полімерами, фулереном, вуглецевими нанотрубками з метою прогнозування характеристик і розробки сенсорних елементів на основі таких структур. Оптимізовано фізико-технологічні умови отримання варизонних структур $\text{Cd}_x\text{Hg}_{1-x}\text{Te}$ методом випаровування-дифузії в ізотермічних умовах, просторово неоднорідного низькорозмірного поруватого кремнію та його модифікацій спряженими полімерами, фулереном і вуглецевими нанотрубками методами електрохімічної анодизації та магнетронного напилення. Ступінь поруватості отриманих структур ($10 \div 80\%$) оцінювалась розробленим нами неруйнівним еліпсометричним методом.

Для випадку масопереносу в просторово неоднорідних напівпровідникових структурах створені нові фізичні моделі, що враховують вплив внутрішніх електричних полів на дифузію заряджених домішок. Достовірність запропонованих моделей підтверджена експериментально.

Чисельним методом неявних триточкових різницевих схем досліджено кінетику теплопереносу в просторово неоднорідних структурах у разі дії імпульсного лазерного та електроннопроменевого нагріву та встановлено особливості еволюції теплових полів. Застосована нова фізична модель теплопереносу в нанопоруватому кремнії, яка крім традиційного, кондуктивного теплопереносу враховує балістичний (безрозсіювальний) механізм. Чисельні розрахунки згідно запропонованої моделі виконано методом скінченних елементів.

Вивчені процеси зарядопереносу і явища, що супроводжують ці процеси – електронної емісії з поверхні, термостимульованої деполяризації, процеси світловипромінювальної рекомбінації носіїв заряду, фотопровідності в просторово неоднорідному ПК та його модифікаціях спряженими полімерами, фулереном, вуглецевими нанотрубками. Встановлено, що робота виходу

електронів, визначена методом контактної різниці потенціалів, є більшою від роботи виходу електронів у вихідному монокристалічному кремнії. На роботу виходу впливає як розмірний ефект, так і покриття поруватого кремнію тонким природним оксид-карбідом кремнію, що встановлено, отже – електронною спектроскопією.

Встановлено механізм переносу зарядів у ПК. У поруватому кремнії за низьких температур (до 200 К) температурні залежності провідності підпорядковані закону Мотта, тобто мають стрибкоподібний характер, а за високих температур – активаційний механізм провідності.

Виявлено вплив електричного поля і зарядопереносу на люмінесцентні рекомбінаційні процеси в ПК. Для стабілізації фотолюмінесценції застосовано пасивацію поверхні ПК спряженими полімерами.

Дослідженнями сенсорних властивостей просторово неоднорідних низькорозмірних структур на основі ТР A_2B_6 та ПК і його модифікацій спряженими полімерами, фулереном, ВНТ встановлено, що бар'єрні р-п структури на основі CdSSe є фоточутливими у видимій ділянці спектру і перспективні для створення сонячних елементів; гетероструктури ПК проявляють фото- та тензочутливість; магнітна сприйнятливність ПК змінюється залежно від напруженості зовнішнього магнітного поля. Створено імпедансні газоадсорбційні сенсори на основі ПК, модифікованого спряженими полімерами. Запропоновано новий принцип роботи сенсорного газоадсорбційного пристрою, робота якого базується на зміні часу релаксації фотопровідності ПК та його модифікацій у разі адсорбції газу на поверхні пор.

Науковий консультант: чл.-кор. НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор **Блонський Іван Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Корбутяк Дмитро Васильович**, доктор фізико-математичних наук, професор **Леніх Ярослав Ілліч**, доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович**.

Робота виконана у Львівському національному університеті ім. І. Франка.

31. Стахіра Р. Й. Нестационарна п'єзофотопровідність кристалів In_4Se_3 : автореф. дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Стахіра Роман Йосипович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Стахіра Р. Й. Нестационарна п'єзофотопровідність кристалів In_4Se_3 : дис. ... канд. фізико-мат. наук : 01.04.10 / Стахіра Роман Йосипович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 116 арк. – Бібліогр.: арк. 103–116. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню нестационарного п'єзофоторезистивного ефекту в шаруватих кристалах In_4Se_3 – складової провідності, що зумовлена спільною дією світла і механічної напруги на електронну систему напівпровідника.

Приведені результати дослідження спектрів і динаміки п'єзофотопровідності кристалів In_4Se_3 які виникають у результаті світлового збудження з області спектру, що відповідає міжзонним переходам і низькочастотної механічної напруги. Встановлено, що такі спектри представляють собою систему смуг характерної структури, а фаза п'єзофотопровідності є зміщеною відносно фази модулюючого тиску на величину кута який залежить від енергії кванта світла.

Запропоновано механізм формування структури спектрів в основі якого є перерозподіл електронів по станах валентної зони механічною напругою, що є проміжним станом електронної системи стосовно між зонних переходів. Обговорюється роль деформації зсуву шарів у цих процесах. Запропоноване рівняння для концентрації нерівноважних носіїв, ключову роль якому відіграє спектральна і часова залежність темпу генерації носіїв.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, проферор **Савчин Володимир Павлович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Леніх Ярослав Ілліч**, доктор фізико-математичних наук, професор **Шендировський Василь Андрійович.**

Робота виконана на кафедрі фізики напівпровідників Львівського національного університету ім. І. Франка.

32. Конорева О. В. Дія проникаючої радіації на оптичні та електрофізичні характеристики фосфідо-галієвих світлодіодів : автореф. дис. ... канд фізико-математичних наук : 01.04.10 / Конорева Оксана Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 16 с. – укр.

Конорева О. В. Дія проникаючої радіації на оптичні та електрофізичні характеристики фосфідо-галієвих світлодіодів : дис. ... канд фізико-математичних наук : 01.04.10 / Конорева Оксана Володимирівна ; Нац. акад. наук. України, Ін-т ядерних дослідж. – Київ, 2012. – 125 арк. – Бібліогр.: арк. 110–125. – укр.

Дисертаційна робота присвячена вивченню впливу радіаційних дефектів на випромінювальну здатність та електрофізичні характеристики світло діодів GaP. Джерелом проникаючої радіації служили електронні прискорювачі ($E_{\text{ел}} = 1 \text{ MeV}$, $E = 50 \text{ MeV}$), ядерний реактор та кобальтова установка.

Дослідження оптичних властивостей, проведені на монокристалічних зразках, показали, що при значних дозах як нейтронного, так і електронного опромінення ($\Phi > 10^{17} \text{ см}^{-2}$) розпочинається деструкція краю основної смуги поглинання та її зсув у бік менших енергій квантів. Зменшення оптичного пропускання супроводжується падінням квантового виходу фотолюмінісценції, причому найчутливішою до радіації є екситон на складова спектру.

Основною стадією відновлення інтенсивності рекомбінації при відпалі є область 400-600°C.

При $T = 77 \text{ K}$ на ВАХ виявлено ділянки ВДО *N*-типу, у формуванні яких приймають участь глибокі рівні дефектів технологічного походження.

Методом молекулярної динаміки визначені енергії утворення основних радіаційних дефектів у кристалах GaP: енергії утворення вакансій галію та фосфору ($E_v^{\text{Ga}} = 2,93 \text{ eV}$, $E_v^{\text{P}} = 2,44 \text{ eV}$), дивакансії ($E_{2v}^{\text{GaP}} = 4,34 \text{ eV}$), атомів проникнення ($E_{\text{Pi}} = 8,67 \text{ eV}$, $E_{\text{Gai}} = 7,54 \text{ eV}$), антиструктурних дефектів ($E_{\text{PGa}} = 2,41 \text{ eV}$, $E_{\text{GaP}} = 1,41 \text{ eV}$). Експериментально двома незалежними способами визначено величини порогових енергій зміщення атомів Ga та P ($E_d^{\text{Ga}} = 34 \text{ eV}$,

$E_d^P = 25$ eВ). Одержані значення E_d корелюють із даними комп'ютерного моделювання.

Застосування методу молекулярної динаміки для кристала фосфіду галію, який містить між вузлові атоми, показано, що активна дифузія P_i розпочинається вже при $T = 1$ К. атоми проникнення P_i , створені бомбардуванням швидкими частинками, є нестійкими дефектами навіть при гелієвій температурі. Міграція Ga_i розпочинається при $T = 100$ К.

Одержані величини дифузійних констант для P_i та Ga_i : $D_0^{P_i} = 2,4 \cdot 10^{-6} \text{ cm}^2/\text{c}$; $D_0^{Ga_i} = 1,8 \cdot 10^{-6} \text{ cm}^2/\text{c}$; $E_A^{P_i} = 0,03$ eВ; $E_A^{Ga_i} = 0,05$ eВ.

Науковий керівник: доктор фізико-математичних наук, професор **Тартачник Володимир Петрович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Данильченко Борис Олександрович**, доктор фізико-математичних наук, професор **Романюк Борис Миколайович.**

Робота виконана в Інституті ядерних досліджень НАН України.

2013

33. Федосов С. А. Властивості багатодолинних напівпровідників зі структурними дефектами технологічного і радіаційного походження : автореф. дис. ... д-ра фізико-математичних наук : 01.04.10 / Федосов Сергій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 40 с. – укр.

Федосов С. А. Властивості багатодолинних напівпровідників зі структурними дефектами технологічного і радіаційного походження : дис. ... д-ра фізико-математичних наук : 01.04.10 / Федосов Сергій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 387 арк. – Бібліогр.: с. 352–387. – укр.

У діапазоні механічних напруг $0 \div 1,2$ ГПа оцінено зміни енергетичної щільності між нижніми долинами зони провідності та глибокими рівнями $E_c - 0,2$ eВ (радіаційних дефектів та золота) у n-Ge і $E_c - 0,17$ eВ у n-Si для головних кристалічних напрямків.

При температурах 290÷380 К у n-Ge зміна питомого опору від механічного навантаження пояснюється впливом Δ -долин зони провідності на характер перерозподілу носіїв заряду в С-зоні.

У γ -опроміненому n-Ge виявлена можливість регулювання освітленням і деформацією впливу шаруватих періодичних неоднорідностей на кінетичні ефекти. Зі збільшенням інтенсивності підсвітки зростає параметр анізотропії рухливості $K = \mu_{\perp}/\mu_{\parallel}$ неоднаково для різних умов.

Показано, що при температурі $T > 330$ К в між долинне розсіяння носіїв струму в n-Si суттєвий вклад будуть вносити g-переходи.

Виявлено шарувату структуру з декількома типами шарів у CdSb, легованих Te та In, а наявність градієнтів концентрації, може призводити до появи внутрішніх електричних полів між шарами росту.

Виявлені зміни електрофізичних параметрів після γ -опромінення монокристалів n-CdSb<In> пояснюється переважним утворенням в матеріалі радіаційних дефектів акцепторного типу, рівній яких знаходяться в нижній половині забороненої зони, тоді як для монокристалів p-CdSb, n-CdSb<Te> - введенням більшої кількості радіаційних дефектів донорного типу в порівнянні з кількістю радіаційних акцепторів та зміщенням рівня Фермі під дією опромінення в область дозволених енергій.

Науковий консультант: доктор фізико-математичних наук, професор **Баранський Петро Іванович.**

Офіційні опоненти: доктор фізико-математичних наук, професор **Бабич Вілік Максимович**, доктор фізико-математичних наук, професор **Шендеровський Василь Андрійович.**

Робота виконана в Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки.

**II. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТІВ ТА
ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ
К 32.051.02**

Інформаційна довідка

Відповідно до наказу ВАК України № 330 від 27 травня 2008 р. у Волинському національному університеті імені Лесі Українки створено спеціалізовану вчену раду К 32.051.02 із правом прийняття та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова терміном два роки.

Спецраду затверджено в складі 11 осіб, серед них 6 докторів філол. наук і 5 кандидатів філологічних наук.

Голова спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки Г. Л. Аркушин.

Заступник голови спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки М. В. Мірченка.

Учений секретар спецради К 32.051.02 – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки Н. М. Костусяк.

Упродовж 27.08.2008 р – 27.08.2010 р. відбулося 15 засідань, на яких прийнято до розгляду кандидатські дисертації, затверджено склад експертних комісій, що готували висновки про науковий рівень поданих робіт, відповідність їх спеціальності, профілю ради, про кількість й обсяг публікацій, про повноту опублікованих результатів та особистий внесок здобувачів. Захищено 9 кандидатських дисертацій зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Усі здобувачі (М. Я. Фенко, Л. Р. Турик, Ю. Є. Ричагівська, С. М. Локайчук, Н. В. Гаврилюк, Р. С. Зінчук, О. В. Бондаренко, Т. М. Здіховська, Н. В. Іовхімчук) отримали дипломи кандидата філологічних наук.

Протягом другої каденції (відповідно до наказу ВАК України № 967 від 27 грудня 2010 р.) спеціалізована вчена рада К 32.051.02 за два роки

провела 18 засідань. Спецраду затверджено в складі 11 осіб (6 докторів філол. наук і 5 кандидатів філологічних наук).

Голова спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки Г. Л. Аркушин.

Заступник голови спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки М. В. Мірченка.

Учений секретар спецради К 32.051.02 – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки Н. М. Костусяк.

За вказаний період успішно захищено 14 кандидатських дисертацій зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. Науковий ступінь кандидата філологічних наук здобули О. А. Бакун, М. В. Бицька, М. М. Дзюба, В. М. Зубченко, Н. В. Ляшук, Ю. П. Маслова, З. С. Мацюк, О. М. Михалевич, Л. С. Мініч, І. М. Потапчук, Т. М. Тарасюк, Р. Т. Шулик, Н. М. Шульська, Л. М. Шуст.

На підставі рішення Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (наказ № 1609 від 21 листопада 2013 року) спеціалізована вчена рада К 32.051.02 продовжила свою роботу до 21 листопада 2015 р.

Голова спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки Г. Л. Аркушин.

Заступник голови спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки М. В. Мірченка.

Учений секретар спецради К 32.051.02 – доктор філологічних наук, доцент кафедри української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки Н. М. Костусяк.

Упродовж 21 листопада 2013 р. – 21 листопада 2015 р. захищено 13 дисертацій. О. М. Богуш, Т. А. Давиденко, О. В. Денисевич, О. Я. Кузьмич,

Л. О. Лісова, В. В. Максимчук, Ж. Ю. Масюк, І. Я. Мислива-Бунько, О. Г. Нестерчук, Н. С. Приходько, О. В. Семенюк, А. А. Шиць, А. Ю. Яворський отримали дипломи кандидата філологічних наук.

Із липня 2016 року згідно з наказом № 829 Міністерства освіти і науки України від 11.07.2016 у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки утворено спеціалізовану вчену раду К 32.051.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова терміном на три роки.

Голова ради:

Костусяк Наталія Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 10.02.01.

Заступник голови:

Мірченко Микола Васильович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 10.02.01.

Учений секретар:

Приймачок Оксана Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 10.02.01.

Від липня 2016 року захищено 5 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філол. наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова. О. Г. Радько та Н. Г. Лозова отримали дипломи кандидата наук. Атестаційні справи та дисертації Л. О. Гапон, З. С. Шевчук, Ю. В. Калужинської передано в Департамент атестації кадрів Міністерства освіти і науки України. Члени спецради І. А. Мельник та Т. Є. МASIцька в Інституті української мови НАН України успішно захистили докторські дисертації.

Протягом 2018 р. успішно захистилися Н. В. Деренчук та О. В. Хвіщук.

2008-2009

34. Фенко М. Я. Функціонально-категорійні параметри прикметника та прислівника в семантико-синтаксичній структурі речення : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Фенко Марія Ярославівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Фенко М. Я. Функціонально-категорійні параметри прикметника та прислівника в семантико-синтаксичній структурі речення : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Фенко Марія Ярославівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – 207 арк. – Бібліогр.: арк. 172–207. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню функціонально-категорійних параметрів прикметника та прислівника в семантико-синтаксичній структурі речення. У роботі здійснено комплексний аналіз семантико-синтаксичної категорійної парадигми аналізованих частин мови. З позицій функціоналізму та категорійного підходу представлено її диференціацію на парадигми, підпарадигми та грамеми як складники нижчого рівня. Структура й характер семантико-синтаксичної парадигми прикметника та прислівника зумовлені позицією слова в реченні, його функціональним діапазоном та семантичним наповненням. На противагу традиційному розумінню їх функцій як лише ознакових залежних компонентів речення окреслено функціонування прикметникових та прислівникових форм у центральних семантико-синтаксичних позиціях.

Урахування функціонально-категорійних параметрів аналізованих частин мови показав характер частиномовних перехідних процесів, семантико-категорійні зміщення у вираженні категорійних функцій.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Гуйванюк Ніна Василівна**, кандидат філологічних наук, професор **Леута Олександр Іванович**.

Робота виконана на кафедрі української мови, видавничої справи та редагування Волинського національного університету імені Лесі Українки

2009

35. Локайчук С. М. Сучасна українська археологічна терміносистема (структурно-семантичний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Локайчук Світлана Михайлівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 19 с. – укр.

Локайчук С. М. Сучасна українська археологічна терміносистема (структурно-семантичний аспект) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Локайчук Світлана Михайлівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 19 с. – 214 арк. – Бібліогр.: арк. 192–199. – укр.

У дисертації вперше в українському мовознавстві здійснено комплексний лінгвістичний аналіз історично сформованої української археологічної терміносистеми як складника національної термінології. До наукового обігу залучено фактичний матеріал (понад 2500 однослівних та складених термінів), який досі не був предметом лінгвістичного аналізу. На сучасному синхронному зрізі розглянуто сукупність термінів археології, їхній склад і структурні типи, визначено основні джерела та способи номінації археологічних понять, проаналізовано лексико-семантичні явища, які відображені в археологічній терміносистемі. У роботі встановлено, що наукові основи досліджуваної термінології були закладені в останні десятиліття ХІХ й на початку ХХ ст., запропоновано періодизацію її розвитку, виявлено національну специфіку й інтернаціональну сутність сучасної української археологічної терміносистеми на семантичному, лексичному й словотвірному рівнях.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, професор **Симоненко Людмила Олександрівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Бойко Надія Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Козловська Лариса Степанівна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

36. Ричагівська Ю. Є. Структурно-семантичні параметри складного речення в поетичному мовленні : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Ричагівська Юлія Євстахіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Ричагівська Ю. Є. Структурно-семантичні параметри складного речення в поетичному мовленні : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Ричагівська Юлія Євстахіївна ; Рівнен. держ. гуманіст. ун-т. – Рівне, 2009. – 207 арк. – Бібліогр.: арк. 184–204. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню структурно-семантичної будови складних речень у поетичному мовленні, вивченню її впливу на стилістичне звучання конструкцій. У роботі розкрито еволюцію поглядів на аспекти аналізу віршового жанру та складного речення, сформовано засади вивчення складних конструкцій поетичного мовлення; встановлено типи складних конструкцій, їх центральні/периферійні моделі у вірші; проаналізовано формально-синтаксичну будову складних речень поетичного мовлення, семантико-синтаксичні відношення між їх частинами й компонентами; встановлено синтаксичні засоби творення експресії; визначено експресивно-стилістичні можливості різних типів складного речення в поетичному мовленні.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Шульжук Каленик Федорович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Ожоган Василь Михайлович**, кандидат філологічних наук, доцент **Заборна Марія Степанівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Рівненського державного гуманітарного університету.

37. Турик Л. Р. Перформативні висловлення в українській історичній прозі : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Турик Людмила Романівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 19 с. – укр.

Турик Л. Р. Перформативні висловлення в українській історичній прозі : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Турик Людмила Романівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 212 арк. – Бібліогр.: арк. 185–205. – укр.

У дисертації виконано семантико-прагматичний аналіз перформативних висловлень на матеріалі історичної прози української літератури. Окреслено склад українських перформативних дієслів та проаналізовано їхні лексико-семантичні типи; описано граматичні особливості перформативів і схарактеризовано їхні контекстні транспозиції; обґрунтовано дескриптивний статус дієслова говорити / казати.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Павленко Лариса Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Степаненко Микола Іванович**, кандидат філологічних наук, доцент **Каньоса Павліна Степанівна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

2009-2010

38. Гаврилюк Н. В. Словотворчість поетів-неокласиків у контексті поетичного мовлення 20-30-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Гаврилюк Наталія Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. : рис. – укр.

Гаврилюк Н. В. Словотворчість поетів-неокласиків у контексті поетичного мовлення 20-30-х років ХХ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Гаврилюк Наталія Володимирівна ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2009. – 226 арк. – Бібліогр.: арк. 179–205. – укр.

У дисертації здійснено системний аналіз авторських лексичних новотворів київських неокласиків на тлі мовно-літературного процесу 20–30-х рр. ХХ ст. Простежено еволюцію індивідуально-авторської номінації в поетичній творчості М. Рильського, М. Зерова, Ю. Клена, М. Драй-Хмари, П. Филиповича. Проаналізовано семантико-дериваційну структуру інновацій різних частиномовних класів, схарактеризовано найчисленніші лексико-

семантичні групи новотворів, виявлено найчастотніші кореневі морфеми у складі новотворів як специфічних репрезентантів національної мовно-поетичної картини світу. Опрацьовано теоретичні засади створення словника новотворів неокласиків.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Вокальчук Галина Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України **Єрмоленко Світлана Яківна**, кандидат філологічних наук, професор **Богдан Світлана Калениківна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Рівненського державного гуманітарного університету.

2010

39. Бондаренко О. В. Інфраструктура простого речення в сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бондаренко Олена Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 24 с. – укр.

Бондаренко О. В. Інфраструктура простого речення в сучасній українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бондаренко Олена Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 186 арк. – Бібліогр.: арк. 164–186. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню інфраструктури простого речення в сучасній українській мові. У роботі здійснено комплексний аналіз семантико-синтаксичних одиниць модифікаційно-супровідного рівня речення (звертань, вставних і вставлених слів, словосполучень, речень, слів автора при прямій мові тощо) в художньому, розмовно-побутовому, науковому, офіційно-діловому стилях. З позиції дворівневого синтаксису визначено особливості інфраструктурних елементів – різноманітність їхнього морфологічного вираження, значний діапазон лінійних параметрів: від морфеми, слова – до цілого речення й тексту. Досліджено просодичну організацію речень з інфраструктурою. Розглянуто складники інфраструктурного поля: ядро, периферію, напівпериферію інфраструктури.

Уперше в українському мовознавстві здійснена спроба розширити поняття інфраструктури речення на основі прирощення семантики слова додатковими елементами.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Шульжук Каленик Федорович**, кандидат філологічних наук, доцент **Барчук Володимир Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

40. Здіховська Т. В. Фразеологія української прози першої половини ХХ ст. (на матеріалі творів У. Самчука та Б. Лепкого) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Здіховська Тетяна Вікторівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Здіховська Т. В. Фразеологія української прози першої половини ХХ століття (на матеріалі творів У. Самчука та Б. Лепкого) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Здіховська Тетяна Вікторівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 222 арк. : мал. – Бібліогр.: арк. 185–222. – укр.

У дисертації здійснено функціонально-семантичний та стилістичний аналізи фразеологізмів, виявлених у прозі Б. Лепкого й У. Самчука; виділено семантичні групи загальнономовних стійких сполук і з'ясовано специфіку функціонування цих фразеологічних одиниць у художніх творах; представлено «фразеологічні портрети» персонажів Б. Лепкого; виокремлено діалектні фразеологізми в мові творів Б. Лепкого й У. Самчука; розглянуто художні прийоми як вияв ідіостилю досліджуваних письменників. У роботі вивчено оказіональні зміни фразеологічних одиниць та встановлено найуживаніші прийоми трансформації стійких сполучень слів у мові У. Самчука та Б. Лепкого. Виявлено домінантні спільні та індивідуальні ознаки вживання фразеологізмів у художніх творах названих письменників.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Сологуб Надія**

Миколаївна.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Калашник Володимир Семенович**, кандидат філологічних наук, професор **Бабич Надія Денисівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

41. Зінчук Р. С. Словозміна іменників у західнополіських говірках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Зінчук Руслана Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Зінчук Р. С. Словозміна іменників у західнополіських говірках : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Зінчук Руслана Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 340 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 191–216.

У дисертації здійснено системний опис іменникової словозміни західнополіських говірок, простежено особливості субстантивного формотворення в ареальному аспекті. Застосування принципово нового підходу до аналізу діалектних явищ та його утвердження на багатому фактичному матеріалі з акцентом на просторовій поведінці словоформ дало змогу встановити словозмінні типи іменників та з'ясувати фактори впливу на існування діалектних відмінностей у досліджуваній формотвірній системі, зробити висновок про високий ступінь варіантності флексійних формантів, виявити локально обмежені відмінкові форми, окреслити межі західнополіського говору та простежити його внутрішнє членування.

У науковий обіг уведено максимально повний склад західнополіських субстантивних словоформ, що можуть бути використані в подальших діалектологічних студіях.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Аркушин Григорій Львович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Глуховцева Катерина Дмитрівна**, кандидат філологічних наук **Рябець Людмила Віталіївна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

42. Іовхімчук Н. В. Номінації простору в українській народній пісні : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Іовхімчук Наталія Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Іовхімчук Н. В. Номінації простору в українській народній пісні : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Іовхімчук Наталія Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 226 арк. – укр.

У дисертації здійснено системний аналіз номінацій простору в українській народній пісні. Схарактеризовано поняття простору як універсальної мовно-світоглядної структури. З'ясовано специфіку категорії простору в філософії, природознавстві, літературознавстві, лінгвосеміотиці, етнолінгвістиці, а також лінгвофольклористиці. Визначено особливості лексико-семантичного поля «Простір» у мовній картині світу української народної пісні. Проаналізовано мовні одиниці вираження ЛСП «Міфопоетичний простір», «Свій простір» та «Чужий простір», які стають знаками просторової орієнтації, конкретизації місця дії в усній словесності та елементами мовно-етнічного коду українців.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент *Данилюк Ніна Олексіївна*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Полюга Лев Михайлович*, кандидат філологічних наук, доцент *Дзюбишина-Мельник Наталія Яківна*.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2011

43. Бицька М. В. Мовленнєвий жанр «проблемна стаття» в структурі газетного дискурсу (комунікативно-прагматичний аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бицька Мирослава Віталіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Бицька М. В. Мовленнєвий жанр «проблемна стаття» в структурі газетного дискурсу (комунікативно-прагматичний аспект) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бицька Мирослава Віталіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т філол. та журналістики. – Луцьк, 2011. – 241 арк. – Бібліогр.: арк. 195–234. – укр.

У дисертації на матеріалі аналітичних жанрів газетного дискурсу здійснено дослідження комунікативно-прагматичного аспекту у вияві мовленнєвого жанру «проблемна стаття». Запропоновано визначення поняття «мовленнєвий жанр», проаналізовано функціональну природу мовленнєвого жанру «проблемна стаття» як вторинного спонукального гіпержанру, в структуру якого входять модифіковані інформаційні й оцінні мовленнєві жанри. Представлено поетапну побудову проблемної статті та комунікативну ситуацію її проектування. Уточнено, що мовленнєвий жанр – це структурний компонент дискурсивної побудови та важлива комунікативна категорія. Відповідно до умов представлення мовленнєвого жанру «проблемна стаття» в певній комунікативній ситуації вперше одержано паспорт жанру. Доведено, що домінантною стратегією мовленнєвого жанру «проблемна стаття» варто вважати стратегію аргументації. Вперше описано тактичні прийоми в аргументаційній стратегії мовленнєвого жанру «проблемна стаття».

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Скаб Мар'ян Стефанович**, кандидат філологічних наук, доцент **Галас Алла Михайлівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університет імені Лесі Українки.

44. Дзюба М. М. Епоніми в українській науковій термінології : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Дзюба Майя Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Дзюба М. М. Епоніми в українській науковій термінології : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Дзюба Майя Миколаївна ; Нац. ун-т водного

господарства та природокористування. – Рівне, 2011. – 253 арк. – Бібліогр.: 267 назв. – укр.

Дисертацію присвячено дослідженню українських епонімічних термінів, які широко представлені в терміносистемах природничих галузей знань і мають окремий статус у термінологічній лексиці. У роботі уточнено термін *епонім*, простежено особливості процесу апелятивації у сфері наукової термінології. На основі семіотичного підходу українські епонімічні терміни представлено як зумовлену комплексом чинників лінгвального й екстралінгвального характеру цілісну динамічну систему, яка має національно-культурну цінність. Схарактеризовано структурні типи епонімічних найменувань і визначено їхні продуктивні моделі. Проаналізовано лексико-семантичні процеси, що супроводжують творення й функціонування епонімічних термінів, виявлено їхні лінгвопрагматичні особливості на етапі творення й у процесі функціонування. Вироблено рекомендації щодо кодифікації епонімічних найменувань сучасної української наукової термінології.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, професор **Симоненко Людмила Олександрівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Бойко Надія Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Козловська Лариса Степанівна**.

Робота виконана на кафедрі українознавства, педагогіки і психології Національного університету водного господарства та природокористування.

45. Маслова Ю. П. Гендерний дискурс сучасних друкованих україномовних ЗМІ : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Маслова Юлія Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Маслова Ю. П. Гендерний дискурс сучасних друкованих україномовних ЗМІ : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Маслова Юлія Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 235 арк. – Бібліогр.: 323 назви. – укр.

У дисертації подано дефініцію «гендерний дискурс», здійснено комплексний аналіз усіх елементів змістово-композиційної структури друкованих україномовних ЗМІ для вияву гендерно релевантних мовних форм

та змістів, проведено порівняльний аналіз мовних засобів конструювання маскулінності та фемінності в текстах мас-медіа. Розглянуто проблему еволюції та динаміки розвитку гендерної терміносистеми, встановлено її комунікативний потенціал, досліджено вплив гендерного чинника на розвиток словникового складу сучасної української мови та визначено основні напрями його активної реалізації. Засвідчено вагому роль заголовків, у яких відображено гендерні взаємини та соціальні ролі, з'ясовано, що мова реклами на шпальтах періодики займає особливе місце поряд з іншими функціонально-стильовими утвореннями.

Проведено лексико-семантичний аналіз засобів увиразнення газетних текстів, виокремлено фемінітиви та маскулінітиви як гендерні маркери, з'ясовано, що оцінно-експресивну стилістичну роль виконують неологізми, особливістю яких є поліномінативність. Осмислено поняття «мовний сексизм» та сексизми як лінгвальні одиниці, уживання яких у газетних текстах супроводжено негативною конотацією. Актуалізовано питання правомірності функціонування стилістично зниженої лексики в медіа-текстах. Виявлено синергетичність зв'язку в хаотичній організації макро- та мікросистем лінгвоодиниць гендерного дискурсу.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Степаненко Микола Іванович**, кандидат філологічних наук, доцент **Коваленко Борис Олексійович**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

46. Мацюк З. С. Людина і її буття у західнополіській фразеології : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мацюк Зоряна Сергіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр

Мацюк З. С. [Людина і її буття у західнополіській фразеології](#) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мацюк Зоряна Сергіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 375 арк. – Бібліогр.: 323 назви. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню західнополіської ареальної фразеології. У науковій розвідці здійснено комплексний аналіз ФО у межах опозиції «чоловік» – «жінка». У результаті ідеографічної класифікації фраземіки Західного Полісся отримано два фразеотематичних поля: «Тілесні ознаки людини в межах опозиції «чоловіче» – «жіноче» та «Поведінка та внутрішній світ людини в межах опозиції «чоловіче» – «жіноче», які поділено на фразеосемантичні групи («Загальний зовнішній вигляд», «Частини тіла чоловіків / жінок», «Специфічні жіночі ознаки», «Поведінкові риси», «Мовлення», «Ставлення до праці», «Внутрішній світ», «Інтелект людини» тощо). Кожну фразеосемантичну групу поділено на фразеосемантичні ряди.

Гендерний підхід аналізу західнополіської фразеології дав можливість диференціювати сполуки на такі групи: фраземи із власне маскулінними ознаками; фраземи із власне фемінними ознаками; маскулінні фраземи, умотивовані лексико-граматичною категорійністю; фемінні фраземи, умотивовані лексико-граматичною категорійністю; фраземи з невмотивованою лексико-граматичною категорійністю; гендерно марковані фраземи з лексичними номінативними чоловічими та жіночими компонентами; гендерно антропонімні фраземи; ФО без виразних гендерних ознак.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Аркушин Григорій Львович*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Калашник Володимир Семенович*, кандидат філологічних наук, доцент *Коваленко Наталія Дмитрівна*.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

47. Михалевич О. М. Структура та функції економічної лексики другої половини ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук :

10.02.01 / Михалевич Ольга Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Михалевич О. М. Структура та функції економічної лексики другої половини ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Михалевич Ольга Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 267 арк. – Бібліогр.: 223 назви. – укр.

Дисертація присвячена структурному та функціональному дослідженню економічної лексики в новітній період. Запропоновано класифікацію досліджуваної лексики з урахуванням функціональної специфіки. З'ясовано вплив екстралінгвальних й інтралінгвальних чинників на процес формування української економічної терміносистеми. У роботі простежено динаміку номінативних процесів в економічній лексиці: активізацію, актуалізацію, пасивізацію, неологізацію, запозичення. Установлено типологічні риси семантичної деривації, особливості внутрішньої форми слова, що стає економічним поняттям. Проаналізовано процеси розширення чи звуження значення слова, що потрапляє в іншу сферу функціонування. Описано явища термінологізації та детермінологізації. Схарактеризовано системні відношення в економічній термінолексичі: гіперо-гіпонімію, полісемію, синонімію, антонімію.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, старший науковий співробітник **Іващенко Вікторія Людвігівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Процик Ірина Романівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

48. Шулик Р. Т. Структура й семантика синтаксичних прагмем у текстах інформаційних жанрів інтернет-видань : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шулик Роман Тарасович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 18 с. – укр.

Шулик Р. Т. Структура й семантика синтаксичних прагмем у текстах інформаційних жанрів інтернет-видань : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шулик Роман Тарасович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 202 арк. – укр.

У дисертації на основі сучасних досягнень лінгвістичної семіотики, комунікативної граматики, лінгвістичної прагматики та когнітивної лінгвістики розвинуто теорію прагматичного синтаксису, розроблено методiku прагматичного аналізу синтаксису інформаційного тексту та гіпертексту інтернет-видання. На прикладах конкретних текстів низки інформаційних інтернет-видань («Українські новини», «Західна інформаційна корпорація», «Українське національне інформаційне агентство», «Кореспондент», «Українська правда», «BBC – Мій світ», «Волинський інформаційний портал», «Волинська правда» тощо) проілюстровано дієвість розробленої методики та визначено найбільш уживані синтаксичні прагмеми в текстах основних жанрів – хроніки та замітки.

Виділено види синтаксичних знаків тексту та з'ясовано їхні прагматичні функції. Здійснено таксономію синтаксичних прагмем інформаційних текстів, визначено три їх типи: жанрові, концептуалізаційні й орієнтаційні.

Установлено тісні структурні та семантичні взаємозв'язки мовних знаків різних рівнів синтаксису тексту .

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Гуйванюк Ніна Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Шитик Людмила Володимирівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

49. Шульська Н. М. [Неофіційна антропонімія Західного Полісся](#) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шульська Наталія Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. : рис. – укр.

Шульська Н. М. [Неофіційна антропонімія Західного Полісся](#) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шульська Наталія Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 363 арк. – Бібліогр.: 282 назви. – укр.

У дисертації представлено комплексний аналіз функціонально-мотиваційних і словотвірних особливостей сучасної неофіційної антропонімії Західного Полісся, з'ясовано антропонімний статус вуличного прізвиська. На основі мотиваційної типології побудовано ієрархічну типологію західнополіської народно-побутової антропонімної системи: виділено 9 мотиваційних груп, які, у свою чергу, поділено на мотиваційні підгрупи, мотиваційні мікрогрупи, мотиваційні ряди. Схарактеризовано функціональні різновиди неофіційних особових іменувань. Описано актуальні способи творення прізвиськ, докладно проаналізовано 17 чоловічих і 5 жіночих словотвірних моделей субстантивного й атрибутивного типу, 1 словотвірну модель зі значенням збірності, а також встановлено їх продуктивність у говірках Західного Полісся. Акцентовано на специфічних мовних ознаках народно-побутових антропонімів поліщуків. У науковий обіг уведено максимально повний фактаж неофіційних назв осіб, які можуть бути використані в подальших наукових студіях.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Аркушин Григорій Львович*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Бучко Дмитро Григорович*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник *Осташ Роман Іванович*.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

50. Шуст Л. М. Ентомологічна лексика західнополіських говірок : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шуст Людмила Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Шуст Л. М. Ентомологічна лексика західнополіських говірок : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шуст Людмила Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 371 арк. – Бібліогр.: 234 назви. – укр.

У дисертації здійснено системний аналіз ентомонімів, зафіксованих у західнополіських говірках, виділено окремі лексико-семантичні групи, виявлено мотиваційні відношення та етимологію номенів. Простежено лексичні паралелі в інших слов'янських мовах. На основі аналізу принципів мотивації ентомологічної лексики виділено 12 мотиваційних груп та ряд підгруп, визначено, які лексеми мають ліву і праву мотивації, виявлено, що давні найменування мають затемнену етимологію, а новотвори – прозору мотивацію. Проведено лінгвогеографічний аналіз зафіксованого матеріалу, на основі якого окреслено межі західнополіського діалекту, його внутрішнє членування й окремі мікрозони. Ентомологічні назви – поліфункціональний і полімотивований пласт лексики, для якого характерна чітка структурованість і творення нових номінативних одиниць за законами мови. У науковий обіг уведено новий лексичний матеріал, який можна використати для подальших діалектологічних досліджень.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Аркушин Григорій Львович*

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Глуховцева Катерина Дмитрівна*, кандидат філологічних наук *Філак Ірина Ярославівна*.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2012

51. Бакун О. А. Сегментні конструкції у сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бакун Ольга Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 19 с. – укр.

Бакун О. А. Сегментні конструкції у сучасній українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Бакун Ольга Анатоліївна ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – 219 арк. – Бібліогр.: арк. 181–206. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню структурно-семантичних і виявлено комунікативно-прагматичних особливостей трьох різновидів сегментних конструкцій – називного уяви, називного теми й називного розяснювально-пояснювального змісту та закономірностей їхнього функціонування в мовотворчості сучасних українських письменників і мові сучасних газет.

Уперше в українському мовознавстві досліджено сегментні конструкції, зокрема, різновид – називний розяснювально-пояснювального змісту, – як особливу синтаксичну структуру (проаналізовано сегмент і постсегментний компонент таких конструкцій). Це уможливило опис контекстуальних відношень між компонентами сегментних конструкцій, умов створення ними експресивності контексту, а, відтак, зумовило порівняльний квантитивний аналіз функціонування сегментних структур у художньому та публіцистичному стилях сучасної української літературної мови.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Козак Раїса Віталіївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Гуйванюк Ніна Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Горголюк Ніна Георгіївна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка.

52. Зубченко В. М. Українське мовознавство 1918-1934 рр. : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Зубченко Валентина Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 18 с. – укр.

Зубченко В. М. Українське мовознавство 1918-1934 рр. : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Зубченко Валентина Миколаївна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2012. – 336 арк. – Бібліогр.: арк. 170–220. – укр.

Роботу присвячено дослідженню особливостей розвитку українського мовознавства в Українській СРР, Галичині, Закарпатті, Польщі та Чехо-Словаччині в 1918-1934 рр. шляхом висвітлення мовної політики, діяльності

наукових мовознавчих інституцій та аналізу лінгвістичного доробку цього періоду.

У дисертації вперше досліджено історіографію лінгвістичних досліджень українського мовознавства 1918–1934 рр., систематизовано концептуальні підходи до вивчення українського мовознавства досліджуваного періоду; виявлено провідні напрями та проаналізовано специфіку роботи мовознавчих інституцій; простежено закономірності впливу державної мовної політики на їхню діяльність. У світлі комплексного системного підходу досліджено особливості мовознавчого процесу 1918-1934 рр., спираючись на аналіз конкретних праць; виявлено найважливіші здобутки тогочасного мовознавства на тлі розвитку гуманітарних наук; проаналізовано дослідження лінгвоукраїністики за межами УСРР.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук **Железняк Микола Григорович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Масенко Лариса Терентіївна**, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник **Хобзей Наталія Василівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.

53. Ляшук Н. В. Автостереотипи українців у сприйнятті волинян : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Ляшук Наталія Вікторівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Ляшук Н. В. Автостереотипи українців у сприйнятті волинян : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Ляшук Наталія Вікторівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 284 арк. – Бібліогр.: 215 назв. – укр.

У дисертації детально описано зміст поняття «стереотип» на міждисциплінарному рівні. Окреслено основні диференційні ознаки авто- та гетеростереотипів українців, що відображають ментальні особливості нації, її систему цінностей. Доведено ефективність використання психо- й соціолінгвістичних методів для дослідження етнічних стереотипів.

Визначено комплекс мовних одиниць, що репрезентують найтипівіші риси української дівчини й українського хлопця (жінки / чоловіка) в пісенних фольклорних жанрах. З'ясовано особливості сприйняття фольклорних стереотипів сучасними волинянами, засвідчено певну динаміку та втрату традиційних семантичних компонентів асоціативних полів окремих фольклоризмів у мовному просторі сучасних комунікантів.

Здійснено аналіз результатів соціолінгвістичного експерименту методом анкетування трьох соціально-вікових груп респондентів. Стверджено варіантність мовного вираження автостереотипів у межах однієї етнічної групи. Розглянуто складність структури автостереотипів українців як функціонування ядра та периферії стереотипних рис. Проаналізовано лексико-граматичні засоби, якими здійснено мовне конструювання автостереотипу національного характеру різними групами респондентів. Визначено групи характеристик, за допомогою яких вербалізовано етнопсихологічні якості українців.

Досліджено гендерний аспект моделювання автостереотипів українців, що ствердив певні особливості мовної діяльності осіб різної статі. Простежено шляхи формування та чинники, які впливають на стабільність та динаміку сучасних автостереотипів. Засвідчено вагому роль усної народної творчості як джерела формування та стійкості автостереотипів українців у мовній свідомості волинян.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, професор **Богдан Світлана Калениківна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Сологуб Надія Миколаївна**, кандидат філологічних наук, професор **Бабич Надія Денисівна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

54. Мініч Л. С. Лінгвосинергетика ідіостилю Миколи Вінграновського : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мініч Лариса Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Мініч Л. С. Лінгвосинергетика ідіостилю Миколи Вінграновського : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мініч Лариса Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 210 арк. – Бібліогр.: 249 назв. – укр.

Робота присвячена комплексному дослідженню лінгвосинергетики ідіостилю Миколи Вінграновського, з'ясуванню основних складників нелінійної системи, до складу якої входять okazіоналізми, індивідуальна концептосфера, кольорономінанти як презентанти синергізму та синестезій ні прояви як специфічний вияв синергетики творів М. Вінграновського.

В дисертації окреслено розуміння мови як енергетичної системи, описана мовна картина світу, як система світосприйняття, визначена синергетика мовної особистості письменника.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Мірченко Микола Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Семенець Олена Олександрівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Мединська Наталія Миколаївна**.

Робота виконана на кафедрі Волинського національного університету ім. Лесі Українки.

55. Потапчук І. М. Народна географічна термінологія в західноподільських говірках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Потапчук Ірина Михайлівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Потапчук І. М. Народна географічна термінологія в західноподільських говірках : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Потапчук Ірина Михайлівна ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – 356 арк. : рис. – Бібліогр.: арк. 209–234. – укр.

У дисертації здійснено системний структурно-семантичний опис географічної апелюваності лексики західно поліських говірок у межах Віньковецького, Волочиського, Городоцького, Дунаєвського Кам'янець-Подільського, Новоушицького, Чемеровецького, Ярмолинецького районів

Хмельницької області та Густинського району Тернопільської області. Виявлено чинники формування і функціонування системи географічної номенклатури на досліджуваній старожитній території. Завдяки залученню діалектологічних матеріалів різних говіркових зон та лексикографічних праць зроблено попередні висновки про явища можливих семантичних зрушень; зафіксовано випадки як міжговіркових та міжмовних термінологічних паралелей, так і розходження семантики. На матеріалі народних географічних термінів (понад 1400 лексем та їхніх фонетичних варіантів) визначено особливості номінативних процесів у межах тематичної групи лексики, простежено західнополіські говіркові риси. Укладено матеріал до словника народної географічної термінології діалектної зони, скартографовано 23 семантичних, 4 лексичних, 3 словотвірних явищ. Уведено в науковий обіг новий емпіричний матеріал, який розширює джерельну базу Словника українських говорів та Лексичного атласу української мови.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Коваленко Борис Олексійович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Мойсеєнко Віктор Михайлович**, кандидат філологічних наук, доцент **Данилюк Оксана Климівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка.

56. Тарасюк Т. М. Функціонально-семантичні параметри сучасного релігійного послання : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Тарасюк Тетяна Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Тарасюк Т. М. Функціонально-семантичні параметри сучасного релігійного послання : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Тарасюк Тетяна Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 302 арк. – Бібліогр.: арк. 262–287. – укр.

У дисертації здійснено функціонально-семантичний аналіз сучасного церковного послання як жанру релігійного стилю сучасної української мови; окреслено погляди вчених на функціональний статус послання, його функціонально-стильову диференціацію; розглянуто історію становлення та розвиток жанру послання у світовій та українській літературах; досліджено передумови формування сучасного релігійного послання; з'ясовано визначальні стилістичні характеристики сучасного церковного послання; описано комунікативні особливості та структурно-семантичну організацію сучасних церковних послань; досліджено роль інтертекстуальних елементів у змістовій структурі сучасних церковних послань; встановлено особливості функціонування мовноетикетних одиниць у жанрі послання та домінуючі лексико-семантичні поля Великодніх та Різдвяних послань.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, професор **Богдан Світлана Калениківна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Скаб Марія Василівна**, кандидат філологічних наук, професор **Дзюбишина-Мельник Наталія Яківна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

2014

57. Давиденко Т. А. Лексико-фразеологічна параметризація жіночої прози 90-х років ХХ – початку ХХІ століть (на матеріалі прозових творів С. Майданської, Т. Зарівної, М. Матіос, Є. Кононенко) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Давиденко Тетяна Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Давиденко Т. А. Лексико-фразеологічна параметризація жіночої прози 90-х років ХХ – початку ХХІ століть (на матеріалі прозових творів С. Майданської, Т. Зарівної, М. Матіос, Є. Кононенко) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Давиденко Тетяна Анатоліївна ; Нац. авіац. ун-т. – Київ, 2014. – 234 арк. – Бібліогр.: 206 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано лексичні та фразеологічні одиниці, що функціонують у прозовому доробку сучасних українських письменниць 90-х років ХХ – поч. ХХІ ст. уперше в українському мовознавстві з'ясовано функціонально-стилістичну прорodu лексичних і фразеологічних одиниць у жіночій прозі на матеріалі творів С. Майданської, Т. Зарівної, М. Матіос, Є. Кононенко розкрито стилет вірний потенціал окремих груп лексики. Виявлено специфіку функціонування термінів, іншомовних слів, діалектизмів, власних назв, назв кольорів у прозових творах кожної з авторок. Розглянуто метафору як один із найприкметніших стилістичних засобів, яким послуговуються українські письменниці. Визначено особливості використання узуальних і модифікованих, зокрема й індивідуально-авторських фразеологічних одиниць.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Личук Марія Іванівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Сологуб Надія Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент **Таран Алла Анатоліївна**.

Робота виконана на кафедрі української мови та культури Національного авіаційного університету.

58. Лісова Л. О. Антропонімія півдня Волинської області : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Лісова Лариса Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Лісова Л. О. Антропонімія півдня Волинської області : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Лісова Лариса Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 200 с. – Бібліогр.: 66 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано семантику основ та словотвірну структуру сучасних прізвищ півдня Волинської області. Встановлено онімну та апелятивну лексику, відображену в основах прізвищ, розглянуто різноманітні за структурою варіанти імен, відтопонімні та відапелятивні іменування особи, що мотивували прізвища. Визначено продуктивність імен у творенні прізвищ,

встановлено імена, для яких характерна найбільша активність у процесі прізвищотворення.

Структурно-словотвірний аналіз уможливив виділення двох способів творення прізвищ: лексико-семантичний та морфологічний і дав змогу визначити продуктивність суфіксів у прізвищах морфологічного способу творення. В антропонімії півдня Волинської області домінують прізвища морфологічного способу творення (77,48 %), серед яких переважають антропоніми з полі функціональними форматами (45,3%).

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Скорук Ірина Денисівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, старший науковий співробітник **Шульгач Віктор Петрович**, кандидат філологічних наук, доцент **Яшук Леся Валеріївна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

59. Максимчук В. В. Лексичні новотвори поетів Рівненщини середини ХХ – початку ХХІ сторіч : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Максимчук Віталій Васильович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Максимчук В. В. Лексичні новотвори поетів Рівненщини середини ХХ – початку ХХІ сторіч : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Максимчук Віталій Васильович ; Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2014. – 338 арк. – Бібліогр.: 300 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано семантичну, лексико-граматичну структуру авторських лексичних новотворів поетів Рівненщини середини ХХ – початку ХХІ сторіч. Уточнено обсяг поняття «локальна мовно-поетична картина світу». Описано семантичні й лексико-граматичні особливості новотворів, які містять етнокультурні знаки і є специфічними виразниками локальної мовно-поетичної картини світу: номінації релігійно-християнської тематики, інновації на позначення небесних світил, авторські найменування явищ природи,

індивідуально-автоські флоро- і зоолексеми, новотвори, мотивовані прецедентними феноменами тощо. На основі концепцій розвитку літератури Рівненщини й еволюції словотворчості в українській поезії ХХ ст. запропоновано періодизацію індивідуально-авторської номінації в поезії рівненських письменників, виявлено основні тенденції в конструюванні інновацій упродовж кожного хронічного відтинку. Уперше в українському (і слов'янському загалом) мовознавстві з урахуванням результатів лексикографічної експертизи (здійснено моніторинг понад 100 різножанрових словників) укладено словник новотворів поетів одного територіального угруповання (описано понад 4800 одиниць). Випрацювано теоретичні засади лексикографічного опису авторських інновацій у неологічних словниках різних типів.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Вокальчук Галина Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Данилюк Ніна Олексіївна**, кандидат філологічних наук **Сюта Галина Мирославівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови і літератури Національного університету «Острозька академія».

60. Масюк Ж. Ю. Літературна онімія у творах про долю холмщан (на матеріалі текстів Й. Г. Струцюка) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Масюк Жанна Юріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Масюк Ж. Ю. Літературна онімія у творах про долю холмщан (на матеріалі текстів Й. Г. Струцюка) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Масюк Жанна Юріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 289 арк. – Бібліогр.: 314 назв. – укр.

У дисертації проведено комплексний аналіз літературного ономастикону творів Й. Г. Струцюка про долю холмщаків. Матеріалом дослідження стали різножанрові твори: роман, повість, оповідання, есе, поезія. Аналіз ономастикону проведено на основі картотеки, що налічує 787 одиниць у 4532 фіксаціях. У роботі з'ясовано структуру, джерела, функціональне

навантаження, конототивне наповнення, варіативність та частотність уживання пропріативів, виявлено способи реалізації у творах автентичних, конвенціональних та вигаданих власних назв, простежено розширення семантики онімів, які мають реальний денотат. Доведено, що літературні тексти Й. Г. Струцюка стали своєрідним реєстром онімії Холмщини, адже письменник до найменших деталей відтворює систему власних найменувань рідного краю: від вузьковідомих до широко знаних назв.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Аркушин Григорій Львович*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Поповський Анатолій Михайлович*, кандидат філологічних наук, доцент *Осташ Надія Лаврентіївна*.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

61. Мислива-Бунько І. Я. [Складні слова в мові сучасної української преси: структура та стилістичні функції](#) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мислива-Бунько Іванна Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 18 с. – укр.

Мислива-Бунько І. Я. Складні слова в мові сучасної української преси: структура та стилістичні функції : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Мислива-Бунько Іванна Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 276 арк. – Бібліогр.: 275 назв. – укр.

Роботу присвячено комплексному теоретичному обґрунтуванню складних слів як інформаційному, лаконічному, мовновиражальному і стилістичному засобу. Проаналізовано теоретичні засади вивчення складних слів у лінгвістиці, принципи їхнього виникнення; подано узагальнене тлумачення терміна «складне слово»; виділено спільні та відмінні риси осново-, словоскладання, зрощення й аббревіації; виокремлено й схарактеризовано основні чинники активізації складних слів у мові сучасної української преси.

Із позиції традиційного вчення проаналізовано способи творення складних слів (за частинами мови); окреслено своєрідні риси осново-, словоскладання, зрощення, аббревіації складних іменників, прикметників, дієслів, дієприкметників, прислівників; класифіковано складні слова за лексико-семантичними параметрами; виявлено науживаніші словотвірні типи.

Простежено стилістичне навантаження композитів, юкстапозитів, аббревіатур у текстах газет і журналів, з'ясовано функційне призначення складних слів у заголовках статей.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Сологуб Надія Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Вокальчук Галина Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент **Бабій Ірина Михайлівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

62. Нестерчук О. Г. Словотвір варіантів власних особових імен жителів Волинського Полісся : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Нестерчук Оксана Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Нестерчук О. Г. Словотвір варіантів власних особових імен жителів Волинського Полісся : дис. .... канд. філол. наук : 10.02.01 / Нестерчук Оксана Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 349 арк. – Бібліогр.: 268 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано способи словотвору варіантів власних імен жителів Волинського полісся. Оскільки мешканці цієї території носії лише близько сотні жіночих і стільки ж чоловічих повних офіційних імен, то іменник у декілька разів збільшено за допомогою різних розновно-побутових варіантів, у творенні яких поширені два способи – морфологічний і неморфологічний з явною перевагою першого. Серед морфологічного словотворення виявлено суфіксацію, регресію (афереза, синкопа, апокопа), а також їхнє поєднання –

регресивно-суфіксальний різновид. Неморфологічне словотворення представлено лексико-семантичним, фонетичним та акцентуаційним різновидами.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Скорук Ірина Деничівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Белей Любомир Омелянович**, кандидат філологічних наук **Осташ Рорман Іванович**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

63. Приходько Н. С. Пунктуаційна система в мовотворчості Лесі Українки : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Приходько Наталія Степанівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 19 с. – укр.

Приходько Н. С. Пунктуаційна система в мовотворчості Лесі Українки : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Приходько Наталія Степанівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 242 арк. – Бібліогр.: 246 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано функціонально-семантичні параметри розділових знаків у поетичних, драматургічних та епістолярних текстах Лесі Українки; проаналізовано погляди вчених щодо класифікації розділових знаків; розкрито поняття автрської пунктуації та її функції в різних типах текстів; описано своєрідність пунктуаційної системи в рукописних та друкованих текстах Лесі Українки; виокремлено доміанти пунктуаційної системи в поетичних, драматургічних та епістолярних текстах Лесі Українки; встановлено функції розділових знаків у поетичних текстах; окреслено динаміку пунктуаційного малюнка в збірці «На крилах пісень»; простежено вплив розділових знаків на тип персонажа; з'ясовано варіантність системи розділових знаків у рукописних і друкованих варіантах драматургічних творів; визначено семантику індивідуально увиразнених знаків та функцій параграфеміки в епістолярних текстах Лесі Українки.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, професор **Богдан Світлана Калениківна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Сологуб Надія Миколаївна**, кандидат філологічних наук, доцент **Кузьмич Оксана Олексіївна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

2015

64. Богуш О. М. Українська астрономічна термінологія кінця XIX – першої третини XX століття: генеза, структура, системна організація : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Богуш Оксана Михайлівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Богуш О. М. Українська астрономічна термінологія кінця XIX – першої третини XX століття: генеза, структура, системна організація : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Богуш Оксана Михайлівна ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2015. – 356 арк. – Бібліогр.: арк. 171–204. – укр.

Дисертацію присвячено вивченню історії формування та особливостей розвитку української астрономічної термінології кінця XIX – першої третини XX ст. Проаналізовано лексико-семантичні відношення в терміносистемі астрономії, розглянуто особливості структурно-словотвірної організації української астрономічної термінології, охарактеризовано джерела поповнення астрономічної терміносистеми. Здійснено зіставний аналіз української астрономічної термінології кінця XIX – першої третини XX ст. та сучасної астрономічної терміносистеми, запропоновано шляхи унормування астрономічної термінолексики.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Процик Ірина Романівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, старий науковий співробітник **Іващенко Вікторія Людвігівна**, доктор філологічних наук, професор **Поповський Анатолій Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі українського прикладного мовознавства

Львівського національного університету ім. І. Франка.

65. Денисевич О. В. Лексика реклами в структурі мовної картини світу українців : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Денисевич Олена Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Денисевич О. В. Лексика реклами в структурі мовної картини світу українців : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Денисевич Олена Вікторівна ; Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2015. – 264 арк. – Бібліогр.: арк. 182–210. – укр.

Дослідження присвячене вивченню мовної картини світу українців, зокрема фрагмента, представленого лексикою реклами. Рекламні поняття відіграють надважливу роль у трансформації мовної картини світу, оскільки завдяки їй вносяться нові поняття, стереотипи, відбуваються зміни в менталітеті тощо.

У роботі проаналізовано основні підходи до тлумачення понять картина світу, менталітет та мовна картина світу. З'ясовано значення вільного асоціативного експерименту для вивчення мовної свідомості.

Основним матеріалом дослідження є результати вільного асоціативного експерименту, отримані шляхом анкетування 885 осіб із різних регіонів України. Отримані реакції формують асоціативні поля, що мають свою

структуру та семантичну організацію. Ядерні реакції формують асоціативне значення слів-стимулів. Реакції асоціативного поля формують два фрагменти: денотативний та конотативний. Денотативний фрагмент віддзеркалює компоненти лексичного значення. Конотативний фрагмент, який є додатковим значенням, уносить нові смисли та містить реакції, що виражають емоційне ставлення до стимулу. Кожне асоціативне поле змодельоване за окремими семантичними сферами та представлене у вигляді блок-схем. З метою виявлення збігів та розбіжностей зіставлені лексичне та асоціативне значення. На основі отриманих даних відтворено фрагмент мовної картини світу, представлений лексикою реклами.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Недашківська Тетяна Євгенівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Навальна Марина Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Колесникова Лариса Леонідівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови навчально-наукового інституту філології та журналістики Житомирського державного університету ім. І. Франка.

66. Кузьмич О. Я. Мовні засоби творення комічного в українській прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Кузьмич Олена Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Кузьмич О. Я. Мовні засоби творення комічного в українській прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Кузьмич Олена Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 217 арк. – Бібліогр.: арк. 188–217. – укр.

У дисертації здійснено комплексний лінгвостилістичний аналіз засобів вираження комічного в українській художній прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття, опрацьовано основні теоретичні підходи до проблеми комічного як соціолінгвоестетичного феномена; встановлено спільні та відмінні ознаки різновидів комічного; визначено мовностилістичні параметри комічного через призму основних термінопонять стилістики; виявлено характерні мовні засоби та форми вираження комічного в українській прозі означеного періоду; схарактеризовано лексичні та фразеологічні засоби творення комічного; з'ясовано роль займенників, числівників, вигуків та інших лексико-граматичних класів слів у забезпеченні комічного ефекту; визначено стилістичний потенціал синтаксичних одиниць як репрезентантів комічного.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Межов Олександр Григорович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Навальна**

Марина Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент **Тиха Лариса Юріївна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

67. Семенюк О. В. Лексичні новотвори Павла Тичини: структура, семантика, лексикографічно-часові параметри : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Семенюк Ольга Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Семенюк О. В. Лексичні новотвори Павла Тичини: структура, семантика, лексикографічно-часові параметри : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Семенюк Ольга Володимирівна ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2015. – 275 арк. – Бібліогр.: арк. 193–221. – укр.

Проаналізовано авторські лексичні новотвори – репрезентанти української поетичної картини світу й невід’ємного складника авторського вокабуляру видатної креативної особистості – представника українськомовного соціуму ХХ ст. П. Тичини. Вперше в україністиці комплексно проаналізовано одиниці індивідуально-авторської номінації П. Тичини з урахуванням інтра- та екстралінгвістичних чинників ідеологічного, культурологічного, соціального характеру, що впливали на появу лексичних інновацій. Охарактеризовано внесок поета в розвиток і збагачення національного поетичного лексикону й української мови загалом. Вперше на основі результатів частотного аналізу досліджено еволюцію психолінгвальної креативної діяльності П. Тичини, доведено вплив усної народної творчості на появу окресленого масиву авторських найменувань, зокрема проаналізовано складені інновації з фольклоризмами-юкстапозитами відповідної структури. Розроблено теоретичні основи словника авторської неологічної лексики П. Тичини, здійснено лексикографічну інтерпретацію 1085 одиниць. Визначено перспективи дослідження неології П. Тичини.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Вокальчук Галина Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Колоїз Жанна**

Василівна, кандидат філологічних наук, професор Богдан Світлана Калениківна.

Робота виконана на кафедрі української мови Рівненського державного гуманітарного університету.

68. Шиць А. А. Нечленовані речення в граматичній системі сучасної української мови : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шиць Андрій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Шиць А. А. Нечленовані речення в граматичній системі сучасної української мови : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шиць Андрій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 224 арк. – Бібліогр.: арк. 186–223. – укр.

Роботу присвячено теоретичному обґрунтуванню нечленованих речень як своєрідного комунікативно повноцінного структурно-семантичного різновиду простих побудов, що реалізують ситуативно-прагматичні завдання, мають широкий діапазон темпорально-модальних ознак, потужний емоційно-оцінний та експресивний потенціал, сукупність специфічних (первинних і вторинних) формальних засобів експлікації, виступають найтиповішим засобом конденсації висловлення й виконують роль функцій них еквівалентів співвідносних із ними односкладних та двоскладних конструкцій.

Обґрунтовано зв'язок нечленованих речень із мисленнєвими та комунікативними процесами, окреслено комунікативно-прагматичне навантаження цих одиниць, зацентровано на їхній здатності експлікувати позамовну дійсність. Переглянуто й удосконалено поширені в лінгвістиці класифікаційні схеми дослідження зазначених синтаксичних одиниць, зокрема за семантичним розгалуженням та способом мовного втілення. Типологію нечленованих конструкцій доповнено описом їхніх модально-часових параметрів.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор Костусяк Наталія Миколаївна.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Скаб Мар'ян Стефанович**, кандидат філологічних наук, доцент **Кузьмич Оксана Олексіївна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

69. Яворський А. Ю. Актуалізація поліських говорів у сучасному художньому тексті : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Яворський Андрій Юрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Яворський А. Ю. Актуалізація поліських говорів у сучасному художньому тексті : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Яворський Андрій Юрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 228 арк. – Бібліогр.: арк. 203–228. – укр.

У дисертації комплексно розглянуто загальні тенденції та індивідуально-авторську специфіку використання північноукраїнських різнорівневих лінгвальних елементів у сучасному художньому тексті.

Визначено корпус творів сучасної української художньої літератури (1991-2015 рр.), які засвідчують актуалізацію поліських говорів. З'ясовано, що в сучасний художній текст північноукраїнські елементи найбільшою мірою і з найвищою художньою майстерністю та переконливістю уводять В. Г. Дрозд, М. І. Закусило, О. М. Кулеш, В. С. Лис, Ю. Королько, проте поліські діалекти у творах цих авторів використовуються неоднорідно. Для кожного письменника окреслено репертуар діалектних одиниць, які систематизовано за рівнями мовної системи та прокоментовано з погляду походження. Простежено функційне навантаження діалектних елементів, визначено ступінь насиченості ними художньої мови та особливості їх комбінування, а також співвіднесеність діалектних одиниць із конкретним типом мови твору – мовою персонажів чи мовою автора.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Громик Юрій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Мойсієнко Віктор Михайлович**, кандидат філол. наук **Рябець Людмила Віталіївна**.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

2016

70. Лозова Н. Г. Ідеографічна репрезентація когнітосемного простору назв суб'єктів культурної діяльності в українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Лозова Наталія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 18 с. – укр.

Лозова Н. Г. Ідеографічна репрезентація когнітосемного простору назв суб'єктів культурної діяльності в українській мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Лозова Наталія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 470 арк. – Бібліогр.: арк. 206–235. – укр.

У роботі розкрито механізми ідеографічної репрезентації когнітосемного простору НСКД за рівнями їх концептуалізації, поняттєвою градацією та когнітосемним складом у трьох просторах – загальноживаному, законодавчому (культури та мистецтва) й мистецтвознавчому. Уперше розроблено ґрунтовну типологію законодавчих і наукових дефініцій та філологічних тлумачень за виявленими в них логічними помилками. Запропоновано методику когнітивно-семасіологічного аналізу консубстанційних назв і на цій основі сформульовано окремі теоретичні положення когнітивної семасіології в її екстраполяції на наукові пошуки в сучасному термінознавстві.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, старший науковий співробітник **Іващенко Вікторія Дюдвігівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Шишов Олександр Анатолійович**, кандидат філол. наук **Монастирська Римма Іванівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.

71. Радько О. Г. Індивідуально-авторські назви статичних ознак в українській поезії ХХ сторіччя : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Радько Оксана Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Радько О. Г. Індивідуально-авторські назви статичних ознак в українській поезії ХХ сторіччя : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Радько Оксана Григорівна ; Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2016. – 327 арк. – Бібліогр.: арк. 196–241. – укр.

У дисертації здійснено комплексний аналіз та лексикографічну інтерпретацію авторських прикметникових новотворів в українській поезії ХХ сторіччя. Виокремлено загальні критерії ідентифікації okazionalnih ад'єктивів, з'ясовано загальні тенденції авторського прикметникового словотворення в українській поезії аналізованого періоду. Описано семантичні й лексико-граматичні особливості індивідуально-авторських назв статичних ознак, які містять у семантичній структурі національно-культурний компонент і є специфічними репрезентантами національної мовно-поетичної картини світу: інновації, сконструйовані на основі базових концептів та символів національної культури, номінації релігійно-християнської тематики, індивідуально-авторські

кольороназви. Уперше в українському (і слов'янському загалом) мовознавстві здійснено лексикографічну інтерпретацію індивідуально-авторських прикметників, засвідчених у поетичних текстах ХХ–ХХІ сторіч (описано понад 5100 одиниць). Окреслено перспективи опису авторських прикметникових новотворів у неологічних словниках різних типів.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Вокальчук Галина Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Кравець Лариса Вікторівна**, кандидат філологічних наук, професор **Бабич Надія Денисівна**.

Робота виконана на кафедрі української мови і літератури Національного університету «Острозька академія».

2017

72. Гапон Л. О. Лінгвістична спадщина Ярослава-Богдана Рудницького : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Гапон Леся Олексіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Гапон Л. О. Лінгвістична спадщина Ярослава-Богдана Рудницького : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Гапон Леся Олексіївна ; Тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 303 арк. – Бібліогр.: арк. 223–251. – укр.

У дисертації здійснено перше комплексне дослідження лінгвістичного доробку Я. Рудницького. Систематизовано й доповнено історико-біографічні факти, що розкривають основні напрями наукової й громадської діяльності вченого, окреслено місце мовознавчих праць у творчому спадку славіста та їхнє науково-теоретичне, соціокультурне й практичне значення. Характеристика пріоритетних аспектів мовознавчих досліджень українста діаспори ґрунтується на аналізі фундаментальних мовознавчих праць ученого й на ознайомленні з оцінювальними відгуками українських і зарубіжних лінгвістів про ці публікації. У дисертації викладено концепцію походження української мови, яку обстоював Я. Рудницький, його погляди на становлення, періодизацію та чинники історичного розвитку української літературної мови, висвітлено, як учений інтерпретує проблеми й перспективи функціонування української мови в материковій Україні та в діаспорі. Схарактеризовано основні лексикографічні праці Я. Рудницького, з'ясовано внесок лінгвіста в українську ономастику й діалектологію, показано вагомість лінгвістичних здобутків науковця для свого часу та їхню актуальність на нинішньому етапі розвитку українського мовознавства.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент *Лісняк Стефанія Леонідівна*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Аркушин Григорій Львович*, кандидат філол. наук *Осінчук Юрій Васильович*.

Робота виконана на кафедрі загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка.

73. Калужинська Ю. В. Лексико-словотвірна вербалізація негативної оцінки в мові української газетної періодики початку ХХІ сторіччя : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Калужинська Юлія Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 18 с. – укр.

Калужинська Ю. В. Лексико-словотвірна вербалізація негативної оцінки в мові української газетної періодики початку ХХІ сторіччя : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Калужинська Юлія Володимирівна ; Держав. вищ. навч. заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди», Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 259 арк. – Бібліогр.: арк. 227–255. – укр.

У дисертації цілісно досліджено вербалізацію негативної оцінки лексичними та словотворчими засобами української мови в газетній періодиці початку ХХІ ст. Окреслено багатовимірний корпус лексичних одиниць – слова з негативно оцінним прямим лексичним значенням, терміни медичної та спортивної галузей, що набули переносних негативно оцінних значень у процесі детермінологізації, субстандартні (жаргонізми, сленгізми, суржикізми) та okazіональні одиниці. Визначено негативно маркові словотворчі префікси та суфікси. Установлено типові газетні контексти використання таких мовних засобів, до яких зараховано соціально-економічну, політичну та військову тематику.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор **Навальна Марина Іванівна**.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор **Струганець Любов Василівна**, кандидат філологічних наук, доцент **Тиха Лариса Юріївна**.

Робота виконана на кафедрі документознавства Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди».

74. Шевчук З. С. Вербалізація мовного портрета жінки (на матеріалі сучасної української жіночої прози) : автореф. дис. ... канд. філол. наук :

10.02.01 / Шевчук Зореслава Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Шевчук З. С. Вербалізація мовного портрета жінки (на матеріалі сучасної української жіночої прози) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Шевчук Зореслава Сергіївна ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 262 арк. – Бібліогр.: арк. 210–245. – укр.

У роботі здійснено комплексний аналіз мовних засобів вираження мовного портрета жінки в сучасній українській жіночій прозі, зокрема подано основні теоретичні підходи до проблеми мовної особистості як експлікатора смислів на позначення лінгвальних, психологічних, соціальних та інших чинників; сформовано поняттєво-термінологічний апарат мовного портретування, показано взаємозв'язок понять мовна особистість – мовний портрет; запропоновано узагальнену й систематизовану класифікацію портрета в лінгвістиці; визначено модель опису мовного портрета жінки; скласифіковано характеристики сома тем за перцептивним і параметричним компонентами для опису зовнішності жінки та визначено характеристики для відтворення її внутрішніх ознак; проаналізовано експресивне навантаження когезій, емоційно забарвлених лексичних одиниць та інших мовних засобів, що беруть участь у реалізації інформативної функції портретних описів жінки; з'ясовано роль символічного значення назв жіночого одягу, взуття, аксесуарів; виокремлено основні типи вторинних номінацій жінки.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Марчук Людмила Миколаївна*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, доцент *Швіцька Ірина Юріївна*, кандидат філологічних наук, доцент *Сукаленко Тетяна Миколаївна*.

Робота виконана на кафедрі української мови Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка.

2018

75. Деренчук Н. В. Мовний портрет сучасного українського політика : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Деренчук Наталія Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Деренчук Н. В. Мовний портрет сучасного українського політика : дис... канд. філол. наук : 10.02.01 / Деренчук Наталія Вікторівна ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2018. – 228 арк. – Бібліогр.: 237 назв. – укр.

У дисертації уточнено сутнісні характеристики сучасного українського політичного дискурсу в плані структурно-функціонального осмислення мовлення політичних діячів. Здійснено різноаспектний аналіз мовного портрета українського політика, як один із видів опису мовної особистості, що полягає у відображенні пених лінгвістичних та екстралінгвістичних рис, зумовлених жанровою й ситуативною специфікою, у конкретний відтинок часу. Цілісний мовний портрет містить компоненти таких рівнів: психолінгвістичного (соціальні, психологічні особливості, особисті інтереси), мовно-культурного (особливості комунікативної поведінки, ураховуючи чинник адресата та своєрідність його лексики) та рівня лексикону (опис й аналіз усіх системно-мовних рівнів).

Найбільш зреалізованими в українському політичному дискурсі є комунікативні стратегії само презентації, самозахисту, дискредитації, компромісу, інформаційно-інтерпретаційна, маніпулятивна й агітаційна. Формування іміджу українського політика відбувається завдяки апеляції до позитивно маркованих європейських цінностей, свободи, об'єднання українського народу, реформаторських змін для кращого майбутнього. Комунікативні стратегії аналізують мовний портрет, який формує політичний імідж типового представника політику му України.

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор *Завальнюк Інна Яківна*.

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, професор *Данилюк Ніна Олексіївна*, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник

Сюта Галина Мирославівна.

Робота виконана на кафедрі української мови Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

76. Хвіщук О. В. Структурно-семантичний аналіз прізвищ жителів м. Нововолинська Волинської області : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Хвіщук Олександр Віталійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 21 с. – укр.

Хвіщук О. В. Структурно-семантичний аналіз прізвищ жителів м. Нововолинська Волинської області : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Хвіщук Олександр Віталійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 275 арк. – Бібліогр.: 215 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано семантику основ і словотвірну структуру сучасних прізвищ жителів м. Нововолинська Волинської області. Установлено онімну та апелятивну лексику, відображену в основах антропонімів, що засвідчує як загальноукраїнські тенденції антропонімійної системи, так і місцеві ознаки, зумовлені лінгвальними та позамовними особливостями. Розглянуто різноманітні варіанти імен, відойконімні та відапелятивні найменування особи, що мотивували прізвища, з'ясовано структурні особливості прізвищевих номінацій, актуальні способи їх творення, визначено найтипівіші словотвірні моделі, описано значення та закономірності сполучуваності словотвірних елементів, простежено кореляцію між місцевими антропонімами та деякими соціокультурними константами. Комплексний структурно-семантичний аналіз офіційних особових найменувань дозволив простежити специфіку місцевого антропонімійного матеріалу, яка полягає в строкатості прізвищевої системи, зокрема й етнічній, що відображає процес формування населення відносно молодого шахтарського міста.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент **Громик Юрій Васильович.**

Офіційні опоненти: доктор філологічних наук, старший науковий співробітник **Шульгач Віктор Петрович**, кандидат філологічних наук, доцент

Яшук Леся Валеріївна.

Робота виконана на кафедрі історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

III. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТІВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ К 32.051.03

Інформаційна довідка

Рішення президії Вищої атестаційної комісії України № 4-06/7 від 8 жовтня 2008 р. про створення спеціалізованої вченої ради К 32.051.03 у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальностями 07.00.01 – історія України, 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство.

У визначений термін повноважень ради – з 10 жовтня 2008 р. по 10 жовтня 2010 р., відбулося 17 засідань, захищено 12 дисертацій, 1 переатестація.

Голова спецради К 32.051.03 – доктор історичних наук, професор Гаврилюк Світлана Віталіївна.

Заступником голови спеціалізованої ради – доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України Баран Володимир Кіндратович.

Вчений секретар спецради – кандидат історичних наук, доцент кафедри документознавства і музейної справи Надольська Валентина Василівна. Персонально рада складається із 13 осіб.

Захищено 10 кандидатських дисертацій зі спеціальності 07.00.01 – історія України, та 2 зі спеціальності 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство.

Усі здобувачі (Суцук О. П., Разиграєв О. В., Козинець І. Ю., Коробчук І. М., Білик В. А., Рябчикова Ф. Д., Постельжук О. П., Долганов П. С., Михальчук О. Л., Завадська О. Р., Ковальчук Є. І., Савчук О. А.) отримали дипломи кандидата історичних наук.

Переатестація дисертації Берковського Владислава Георгійовича «Торгівля Волині від початку XVI ст. до середини XVII століття» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України.

Наказ ВАК України № 680 від 18 жовтня 2010 р. у ВНУ імені Лесі Українки створено спеціалізовану вчену раду К 32.051.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня

кандидата наук за спеціальностями: 07.00.01 – історія України; 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство. Встановлено термін повноважень спеціалізованої вченої ради – два роки, до 18 жовтня 2012 р. Це друга каденція функціонування ради.

Голова спецради К 32.051.03 – доктор історичних наук, професор Гаврилюк Світлана Віталіївна. (07.00.01; 26.00.05).

Заступником голови спеціалізованої ради – доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України Баран Володимир Кіндратович (07.00.01).

Вчений секретар спецради – кандидат історичних наук, доцент кафедри документознавства і музейної справи Надольська Валентина Василівна (26.00.05).

За звітний період спеціалізована вчена рада провела 19 засідань, на яких відбувся захист 14 кандидатських дисертацій, проведено переатестацію 1 кандидатської дисертації. Успішно захистилися Бондарук Л. В., Кузьмич О. М., Степанюк С. М., Токарський В. В., Данильчук В. Р., Рудянин І. П., Лазорак Б. О., Мельничук Н. М., Павлович О. В., Заєць Л. О., Сажок О. В., Буліга М. М., Качковська Л. Р., Трофімук Т. М.

Проведено переатестацію дисертації Рудакової Юлії Костянтинівни «Російська політика щодо польської шляхти на Правобережній Україні в 1793–1830 рр.» на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України.

Наказ МОН України від 4 липня 2013 р. № 89, згідно якого спеціалізованій вченій раді надано право на період до 4 липня 2016 р. проводити захист дисертацій за спеціальностями: 07.00.01 – історія України, 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство.

Встановлено термін повноважень спеціалізованої вченої ради – три роки.

Це третя каденція функціонування ради. Склад ради – 15 осіб.

Голова спецради К 32.051.03 – доктор історичних наук, професор Гаврилюк Світлана Віталіївна. (07.00.01; 26.00.05).

Заступником голови спеціалізованої ради – доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України Баран Володимир Кіндратович (07.00.01).

Вчений секретар спецради – кандидат історичних наук, доцент Надольська Валентина Василівна (26.00.05).

Відбулося 30 засідань, захист 18 кандидатських дисертацій (14 за спеціальністю 07.00.01 – історія України, 4 за спеціальністю 26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство), проведено колективне рецензування 1 дисертації (за спеціальністю 07.00.01 – історія України).

Успішно захистилися Ломакін Д. А., Кравець Д., Голій Р. В., Червінський А. І., Гарбарук А. С., Штанько О. Ф., Савицька І. С., Муляр Г. В., Гусак Д. Г., Борис Т. П., Томаченко О. В., Бортник Л. В., Малеончук Г. О., Мухаровська А. О., Зінько Д. А., Зек Б. М., Щєблюк С. Г., Мартинчук С. В.

Наказ МОН України від 13 березня 2017 р. № 374, згідно якого спеціалізованій вченій раді надано право строком до 31 грудня 2019 р. проводити захист дисертацій за спеціальностями: 07.00.01 «Історія України», 26.00.05 «Музеєзнавство. Пам'яткознавство».

Встановлено термін повноважень спеціалізованої вченої ради – три роки. Це четверта каденція функціонування ради. Склад ради – 15 осіб.

Голова спецради К 32.051.03 – доктор історичних наук, доцент Шваб Анатолій Георгійович (07.00.01).

Заступником голови спеціалізованої ради – доктор історичних наук, професор Баран Володимир Кіндратович (07.00.01).

Вчений секретар спецради – кандидат історичних наук, доцент Надольська Валентина Василівна (26.00.05).

Станом на 20.03.2018 р. відбулося 6 засідань та успішно захистилися Мащенко Н. В. і Мочкін С. А.

2009

77. Білик В. А. Греко-уніатська церква у Правобережній Україні наприкінці XVIII – у 30-х рр. XIX ст. : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Білик Вікторія Андріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Білик В. А. Греко-уніатська церква у Правобережній Україні наприкінці XVIII – у 30-х рр. XIX ст. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Білик Вікторія Андріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 243 арк. : табл. – Бібліогр.: арк. 207–243. – укр.

У дисертації розглянуто історію Греко-уніатської церкви у Правобережній Україні наприкінці XVIII – у 30-х рр. XIX ст. Проаналізовано основні заходи російського уряду, спрямовані на різке обмеження діяльності Унійної церкви та остаточне її вилучення із суспільного життя регіону. Показано ставлення духовенства і вірних Греко-уніатської церкви до процесу навернення уніатів на православ'я. Відображена структура “нової” Луцької уніатської єпархії у 1798–1828 рр., та зміни, які відбувалися в церковно-адміністративному поділі після ліквідації цієї єпархії. Охарактеризовано матеріальне забезпечення унійних парафій, соціальне походження парафіяльного духовенства, його рівень освіти і матеріальне становище. Уточнено кількість греко-уніатських парафій і парафіян у них в різні роки існування Луцької уніатської єпархії. З'ясовано становище василіанських монастирів у Правобережній Україні та виявлено особливості урядової політики щодо них. Розкрито культурно-освітню і благодійницьку діяльність Греко-уніатської церкви.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Карліна Оксана Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Жилюк Сергій Іванович**, кандидат історичних наук, старши науковий співробітник **Скочиляс Ігор Ярославович**.

Робота виконана на кафедрі історії стародавнього світу і середніх віків Волинського національного університету імені Лесі Українки.

78. Козинець І. Ю. Державотворчі процеси на Волині в добу гетьманату П. Скоропадського : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Козинець Ірина Юріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Козинець І. Ю. Державотворчі процеси на Волині в добу гетьманату П. Скоропадського : дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Козинець Ірина Юріївна ; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – Київ, 2009. – 248 арк. – Бібліогр.: арк. 177–239. – укр.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню державотворчих процесів на Волині в добу Гетьманату П. Скоропадського. У роботі досліджено процес формування виконавчих структур Волині, розкрито проблеми у роботі місцевої адміністрації і органів самоврядування та кроки влади на шляху виходу з адміністративної кризи. Висвітлено особливості впровадження соціально-економічної політики держави стосовно Волині та дії місцевої адміністрації по налагодженню господарського механізму регіону. Досліджено роль Державної варти в нормалізації роботи місцевих виконавчих структур та забезпеченні правопорядку в губернії. Розкрито головні особливості у формуванні судових органів влади Волинської губернії. Показано суспільно-політичне життя краю в період діяльності гетьманської адміністрації, внесок та досягнення місцевих органів влади та самоврядування у національно-культурне відродження Волинського регіону.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Терещенко Юрій Іларіонович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Баженов Лев Васильович**, кандидат історичних наук, доцент **Дем'янюк Олександр Йосипович**.

Робота виконана на кафедрі історії України та зарубіжних країн Київського національного лінгвістичного університету.

79. Коробчук І. М. Культурна спадщина та історія Правобережної України у наукових студіях Ореста Левицького : автореф. дис. ... канд. іст.

наук : 07.00.01 / Коробчук Ірина Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Коробчук І. М. Культурна спадщина та історія Правобережної України у наукових студіях Ореста Левицького : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Коробчук Ірина Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 197 арк. – Бібліогр.: арк. 166–197. – укр.

У дисертації подано результати дослідження наукової діяльності Ореста Левицького (1848–1922) щодо вивчення та збереження культурної спадщини Київщини, Волині й Поділля, висвітлення на її підставі сторінок середньовічної історії цих регіонів. Аналізується робота вченого з пошуку писемних пам'яток у складі Київської археографічної комісії. На значному джерельному матеріалі, частина якого вперше введена до наукового обігу, простежується його роль у дослідженні археологічних, архітектурних й інших старожитностей Правобережної України як члена загальноросійських та регіональних науково-громадських осередків. Охарактеризовано праці вченого, що містять опис пам'яток старовини й торкаються питання їх збереження. З'ясовано тематичну спрямованість наукових студій О. Левицького про середньовічну історію Правобережжя, підготовлених із залученням історичних реліквій регіону. Підкреслено значення пам'яткознавчої спадщини вченого для сучасної історичної науки та діяльності з вивчення й збереження пам'яток старовини.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Гаврилюк Світлана Віталіївна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Щербак Надія Олександрівна**, кандидат історичних наук, доцент **Прищепя Олена Петрівна**.

Робота виконана на кафедрі давньої та нової історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

80. Разиграев О. В. Польська державна поліція в Західній Волині 1919-1926 : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Разиграев Олег Володимирович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Разиграєв О. В. Польська державна поліція в Західній Волині 1919-1926 : дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Разиграєв Олег Володимирович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 248 арк. : мал., табл., фотогр. – Бібліогр.: арк. 187–229. – укр.

У дисертації проведено комплексне вивчення процесів і явищ, пов'язаних зі становленням, організацією та головними напрямками діяльності польської державної поліції в Західній Волині у 1919–1926 рр. Висвітлено структуру корпусу державної поліції Другої Речі Посполитої. Досліджено процес формування поліцейських підрозділів у Західній Волині, особливості їх функціонування в умовах польсько-української та польсько-радянської воєн. Охарактеризовано внутрішню будову й територіальну організацію корпусу польської державної поліції Волинського воєводства.

Простежено діяльність поліцейських органів щодо підтримання громадського порядку та суспільної безпеки. Особливу увагу звернено на встановлення й висвітлення ролі та місця державної поліції в суспільно-політичному житті регіону. Вивчено участь поліцейських підрозділів в охороні волинської ділянки східного кордону Другої Речі Посполитої.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент *Гаврилюк Олександр Никифорович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Колесник Віктор Пантелеймонович*, кандидат історичних наук, доцент *Давидюк Руслана Петрівна*.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

81. Сущук О. П. Радянська карально-репресивна система: 1944–1953 рр. (за матеріалами Волинської області) : автореф. дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Сущук Оксана Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Сущук О. П. Радянська карально-репресивна система: 1944–1953 рр. (за матеріалами Волинської області) : дис... канд. іст. наук : 07.00.01 / Сущук

Оксана Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 222 арк.
– Бібліогр.: арк. 176–204. – укр.

У дисертації комплексно розглянуто процес післявоєнного формування радянської карально-репресивної системи у Волинській області та проаналізовано зміни в її структурі протягом 1944–1953 рр. Досліджуються завдання, функції та напрями діяльності силових органів. Визначено форми та методи їхньої боротьби з українським національно-визвольним рухом на Волині. Висвітлено заходи комуністичного режиму проти мирного населення, зокрема особливості проведення депортацій, репатріацій та примусових переміщень. Охарактеризовано антицерковну політику тоталітаризму та узагальнено вплив діяльності радянських каральних органів на суспільно-політичне життя і морально-психологічну атмосферу в області та регіоні.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, професор *Кучерена Микола Михайлович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Лисенко Олександр Євгенович*, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник *Вронська Тамара Василівна*.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2010

82. Долганов П. С. Український економічний націоналізм на західноукраїнських землях: 1919 – 1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Долганов Петро Сергійович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Долганов П. С. Український економічний націоналізм на західноукраїнських землях: 1919 – 1939 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Долганов Петро Сергійович ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2010. – 249 арк. : табл. – Бібліогр.: арк. 186–249. – укр.

У дисертації розкрито передумови та причини виникнення українського економічного націоналізму. Подано авторську інтерпретацію його сутності. Він

тракується формою мобілізації нації для її економічного посилення у визвольних змаганнях.

Висвітлено основні ідейні складові економічного націоналізму в програмах українських політичних партій, професійних і громадських організацій та рухів. Встановлено етапи його розвитку і практичного втілення. Висвітлено вплив економічного націоналізму українців на формування їхніх взаємин з поляками та євреями. Констатовано, що основними виявами економічної конкуренції українців із цими націями були: боротьба за землю та з алкогольним бізнесом поляків і євреїв, конкуренція за встановлення домінування в містах та у сферах торгівлі і підприємництва.

Український економічний націоналізм тракується явищем амбівалентним: з одного боку, він дозволив українцям легально відстоювати свої інтереси у Польській державі, з другого, спричинив загострення міжнаціональних взаємин на західноукраїнських землях у 1919–1939 рр.

Науковий керівник: доктор політичних наук, доцент **Гон Максим Мойсейович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Савчук Борис Петрович**, кандидат історичних наук, професор **Кучерена Микола Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету.

83. Завадська О. Р. Діяльність краєзнавчих товариств у Волинському воєводстві (1921-1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Завадська Ольга Романівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Завадська О. Р. Діяльність краєзнавчих товариств у Волинському воєводстві (1921-1939 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Завадська Ольга Романівна ; Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2010. – 245 арк. : табл. – Бібліогр.: арк. 183–245. – укр.

У дисертації розглянуто діяльність краєзнавчих товариств у Волинському воєводстві у міжвоєнний період; виділено основні напрями їхньої роботи, зокрема, музейний, пам'яткоохоронний, видавничий, туристичний і роботу з молоддю. Прослідковано етапи становлення, організаційні підстави, охарактеризовано програмні засади, структуру краєзнавчих товариств. Проаналізовано форми і методи, наслідки діяльності товариств, зокрема, участь краєзнавчих товариств у формуванні національної ідентичності українців. У дослідженні визначено результати музейної та пам'яткоохоронної роботи краєзнавчих товариств, а також прослідковано специфіку організації краєзнавчого туризму у Волинському воєводстві і виділено особливості проведення краєзнавчої роботи членами товариств серед молоді, що проживала і навчалась на досліджуваній території, окреслено результати видавничої роботи краєзнавчих товариств.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент *Атаманенко Віктор Борисович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, старший науковий співробітник *Піскун Валентина Миколаївна*, кандидат історичних наук, доцент *Шваб Анатолій Георгійович*.

Робота виконана на кафедрі історії ім. М. П. Ковальського Національного університету «Острозька академія».

84. Ковальчук Є. І. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929–2009 рр.): автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Ковальчук Євгенія Іванівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Ковальчук Є. І. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929–2009 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Ковальчук Євгенія Іванівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 265 арк. – Бібліогр.: 420 назв. – укр.

У дисертації подано результати дослідження формування фонду сакрального мистецтва Волинського краєзнавчого музею у 1929–2009 рр. Це

перша у вітчизняному музеєзнавстві спроба реконструкції процесу формування фонду сакрального мистецтва у збірці регіонального музею як невід'ємної частини Музейного фонду України. Проаналізовано теоретико-методологічні засади формування фонду, розкрито понятійний апарат, сформульовано визначення фонду сакрального мистецтва, виокремлено його складові частини, дано характеристику фонду за типовою й видовою ознаками, визначено його особливості. На значному джерельному матеріалі, частина якого вперше введена до наукового вжитку, досліджено процеси формування фонду сакрального мистецтва ВКМ, визначено й охарактеризовано основні періоди, етапи й шляхи комплектування, склад музейної збірки, роль окремих особистостей, зокрема, П. Жолтовського у розбудові фонду. Визначено місце сакральної спадщини Волині, зокрема й з музейної збірки, в мистецькій культурі України. Проаналізовано і розкрито на прикладі ВКМ реалізацію головних напрямів музейної діяльності в галузі збереження й охорони пам'яток музейного фонду України за період незалежної України, висвітлено його документаційне забезпечення.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, доцент *Александрович Володимир Степанович*, кандидат історичних наук, доцент *Бондаренко Геннадій Васильович*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Волинського національного університету імені Лесі Українки.

85. Михальчук О. Л. Волинське село: культура, освіта, релігійне життя (1964–1985 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Михальчук Оксана Леонтіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Михальчук О. Л. Волинське село: культура, освіта, релігійне життя (1964–1985 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Михальчук Оксана Леонтіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 242 арк. – Бібліогр.: арк. 199–242. – укр.

На основі архівних документів, значна частина яких вперше залучена до наукового вжитку, та критичного осмислення опублікованих матеріалів, а також вітчизняної і зарубіжної історіографії проблеми у дисертації проаналізовано духовне життя волинського села у період «розвинутого соціалізму». Охарактеризовано розвиток шкільної освіти, якісний рівень навчання, стан учительських кадрів. Розкрито зміст, форми і методи культурно-освітньої роботи, її ідеологічну і загальнокультурну спрямованість, простежено ставлення сільського населення до впровадження на селі радянської обрядовості, визначено основні напрями діяльності бібліотек у селах Волинської області. Висвітлено форми і методи боротьби влади з релігійними громадами і церквою, становище православних громад та протестантських об'єднань краю.

Науковий керівник: кандидат історичних наук **Філіпович Мирослава Богданівна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Марусик Тамара Володимирівна**, кандидат історичних наук, доцент **Малярчук Олег Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

86. Постельжук О. П. Українські угодовські партії та організації у Західній Україні (1919-1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Постельжук Олександр Петрович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Постельжук О. П. Українські угодовські партії та організації у Західній Україні (1919-1939 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Постельжук Олександр Петрович ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2010. – 232 арк. – Бібліогр.: 470 назв. – укр.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню діяльності українських угодовських партій та організацій у Західній Україні в 1919–1939 рр. З'ясовано причини та передумови виникнення західноукраїнського

угодовства як суспільно-політичного явища. Визначено соціальну базу угодівських партій, досліджено їхню ідеологію.

Простежено процес утворення різних українських конформістських сил, проаналізовано обстоювані ними варіанти врегулювання найзлюбоденніших для українців проблем у міжвоєнній Польщі. Досліджено стратегію і тактику угодівців на різних історичних етапах. Розкрито мотиви еволюції діяльності конформістських політичних сил другої половини 1930-х рр. у захисті прав українців та причини поразки угодовства.

Науковий керівник: доктор політичних наук, доцент **Гон Максим Мойсейович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Макар Юрій Іванович**, кандидат історичних наук, професор **Кучерена Микола Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету.

87. Рябчикова Ф. Д. Діяльність етнографічного відділу Волинського науково-дослідного музею (1920-1931 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Рябчикова Фаїна Денисівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Рябчикова Ф. Д. Діяльність етнографічного відділу Волинського науково-дослідного музею (1920-1931 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Рябчикова Фаїна Денисівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 252 арк. : іл. – Бібліогр.: арк. 217–252. – укр.

У дисертації розглянуто діяльність етнографічного відділу Волинського науково-дослідного музею в 1920–1931 рр. Проаналізовано комплекс науково-теоретичних праць із музейної справи, написаних завідувачем етновідділу ВНДМ, та висвітлені в них теоретичні положення формування музейних закладів, роботи музеїв із фондами й експонування музейних предметів. Розкрито проведені етновідділом заходи в справі дослідження традиційно-побутової культури населення Східної Волині. З'ясовано особливості

підготовки наукових кадрів через систему аспірантури. Досліджено роботу працівників етновідділу ВНДМ із комплектування фондів, обліку, вивчення та забезпечення збереженості музейних предметів, оформлення постійних і тимчасових експозицій. Охарактеризовано форми та напрями роботи етновідділу зі школами, гуртками, музеями й краєзнавцями-аматорами.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Надольська Валентина Василівна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Матяш Ірина Борисівна**, кандидат історичних наук, доцент **Кушпетюк Олена Іванівна**.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Волинського національного університету імені Лесі Українки.

88. Савчук О. А. Депортації українців з Холмщини і Підляшшя в 1944–1947 рр. : автореф. дис ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Савчук Олег Анатолійович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Савчук О. А. Депортації українців з Холмщини і Підляшшя в 1944–1947 рр. : дис ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Савчук Олег Анатолійович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 249 арк. – Бібліогр.: 555 назв. – укр.

Проаналізовано особливості етнополітичних процесів на Холмщині й Підляшші наприкінці Другої світової війни і в перші повоєнні роки, а також депортаційну політику тоталітарних режимів Польщі та СРСР, спрямовану на радикальне розв'язання національного питання українсько-польського пограниччя. Показано позиції польського й українського політикуму щодо територіально-політичного самовизначення Холмщини й Підляшшя. Висвітлено політику уряду Польщі, його репресивно-каральні заходи, спрямовані на ліквідацію політичної опозиції українців, формування мононаціональної держави. Узагальнено перебіг, форми, методи, умови та етнокультурні наслідки депортацій українців у 1944–1946 рр. і 1947 р. З'ясовано вплив репатріаційно-депортаційних акцій на Холмщині й Підляшші на суспільно-політичну ситуацію в українському та польському соціумах.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Шваб Анатолій Георгійович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Макар Юрій Іванович**, кандидат історичних наук, доцент **Кіцак Володимир Миронович**.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2010-2011

89. Бондарук Л. В. Український рух опору в радянських концтаборах у 40-х – першій половині 50-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Бондарук Лариса Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Бондарук Л. В. Український рух опору в радянських концтаборах у 40-х – першій половині 50-х років ХХ ст. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Бондарук Лариса Василівна ; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. – Київ, 2010. – 230 арк. – Бібліогр.: арк. 200–229. – укр.

У дослідженні визначено сутність боротьби політв'язнів проти радянського тоталітаризму, з'ясовано соціально-економічні та політичні причини її виникнення. Розкрито основні етапи та характерні особливості українського руху опору в радянських концтаборах у 40-х – першій половині 50-х рр. Проаналізовано роль українців у проявах непокори політичних в'язнів сталінського періоду, а також під час найбільших повстань ГУЛАГу в Норильську, Воркуті та Кенгірі у 1953–1954 рр. Доведено, що основною рушійною силою у проведенні повстань стали українські політичні в'язні, більшість з яких було засуджено за діяльність в ОУН і УПА. Акцентовано увагу на співпраці політв'язнів різних національностей у проведенні бунтів і повстань.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Терещенко Юрій Іларіонович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, старший науковий співробітник **Вронська Тамара Василівна**, кандидат історичних наук, професор **Кучерена Микола Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі історії України та зарубіжних країн Київського національного лінгвістичного університету.

2011

90. Данильчук В. Р. Українські оstarбайтери: 1941–1947 рр. (на прикладі Рівненської області) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Данильчук Віталіна Романівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Данильчук В. Р. Українські оstarбайтери: 1941–1947 рр. (на прикладі Рівненської області) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Данильчук Віталіна Романівна ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне, 2011. – 326 арк. – Бібліогр.: арк. 263–326. – укр.

У дисертації комплексно проаналізовано вивезення населення Рівненської області на примусові роботи до Німеччини та його репатріацію. Розкрито основні риси німецької політики в сфері трудових ресурсів у рейхскомісаріаті «Україна». Визначено форми та методи вербування на роботи до Німеччини, простежено основні етапи вивезення рівнян, динаміку, масштаби цього процесу та опір з боку місцевого населення. Уточнено дані стосовно чисельності вивезених на примусові роботи до Німеччини мешканців краю, досліджено їх статевий, віковий та національний склад, освітній рівень, умови життя та праці, проблеми соціальної адаптації у Німеччині. Проаналізовано діяльність репатріаційних органів, оцінено ефективність їхнього функціонування на рівні області. Охарактеризовано становище репатріантів Рівненщини в умовах сталінського тоталітарного режиму.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Давидюк Руслана Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Литвин Микола Романович*, кандидат історичних наук, професор *Кучерена Микола Михайлович*

Робота виконана на кафедрі історії України Рівненського державного гуманітарного університету.

91. Кузьмич О. М. Трудова міграція громадян України до Республіки Польща у 1991–2008 рр. (на матеріалах Волинської області) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Кузьмич Ольга Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Кузьмич О. М. Трудова міграція громадян України до Республіки Польща у 1991–2008 рр. (на матеріалах Волинської області) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Кузьмич Ольга Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 265 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 204–265. – укр.

У дисертації комплексно проаналізовано організаційно-правові засади трудової міграції громадян України до Республіки Польща у 1991–2008 рр. Досліджено історію формування законодавства України та Республіки Польща щодо зовнішньої міграції, особливості його реалізації на Волині. Означено етапи становлення міграційних органів України та Республіки Польща загальнодержавного та регіонального рівнів. Охарактеризовано діяльність рекрутингових агенцій Волинської області у вирішенні питань трудової міграції.

Розглянуто причини, динаміку та масштаби трудової міграції з Волині до Республіки Польща, проаналізовано особливості соціальної адаптації трудових мігрантів, окреслено соціально-економічний портрет типового трудового мігранта.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Баран Володимир Кіндратович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Троян Сергій Станіславович*, кандидат історичних наук *Гевко Вікторія Романівна*.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

92. Степанюк С. М. Театральне життя Волинського воєводства: 1921–1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Степанюк Софія Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Степанюк С. М. Театральне життя Волинського воєводства: 1921–1939 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Степанюк Софія Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 240 арк. – Бібліогр.: арк. 196–240. – укр.

У дисертації досліджено театральне життя Волинського воєводства у 1921–1939 рр. Зроблено огляд основних тенденцій розвитку театру й театральної політики Другої Речі Посполитої. Проаналізовано передумови розвитку професійного театру на території воєводства: розвиток самодіяльного сценічного мистецтва та гастролі немісцевих театральних колективів. Досліджено становлення стаціонарних професійних театрів на початку 1920-х рр. та причини занепаду більшості з них. Значну увагу приділено російськомовному театральному мистецтву в м. Рівному та діяльності польського Міського театру ім. Ю. Словацького в Луцьку. Подана історія двох професійних пересувних воєводських театрів: Волинського українського театру та польського Волинського театру. Проаналізовано репертуар і акторський склад більшості театральних колективів воєводства. Встановлено біографії театральних діячів Волинського воєводства та їхні досягнення в цій сфері.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент *Гаврилюк Олександр Никифорович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Кондратюк Костянтин Костянтинович*, кандидат історичних наук, доцент *Доброчинська Валентина Анатоліївна*.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

93. Токарський В. В. Політичні репресії в західних областях України у 1939-1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Токарський Василь Васильович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Токарський В. В. Політичні репресії в західних областях України у 1939-1941 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Токарський Василь Васильович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 272 арк. – Бібліогр.: 431 назва. – укр.

У дисертації комплексно проаналізовано політичні репресії сталінського режиму в західних областях України в 1939–1941 рр. Вони розглядаються як невід’ємна складова частина радянської тоталітарної системи. Показано застосування основних судових і позасудових механізмів політичної юстиції не тільки щодо опозиції, а й широких соціальних і національних груп населення. Розкрито форми та методи боротьби влади з українським і польським підпіллям, переслідування релігії й церкви. Висвітлено особливості проведення чотирьох масових депортацій населення, які використовувалися сталінським керівництвом як засіб політичного терору.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор
Баран Володимир Кіндратович.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор
Литвин Микола Романович, кандидат історичних наук, доцент
Давидюк Руслана Петрівна.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2012

94. Буліга М. М. Волинь у парламентському житті Російської імперії (1905–1917 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Буліга Микола Миколайович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Буліга М. М. Волинь у парламентському житті Російської імперії (1905–1917 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Буліга Микола Миколайович ;

Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 240 арк. – Бібліогр.: арк. 169–240. – укр.

Проаналізовано підготовку та проведення виборів на території Волинської губернії до Державної думи Російської імперії першого-четвертого скликань, діяльність у ній волинських депутатів. З'ясовано правові засади організації та проведення на Волині виборчих кампаній початку ХХ ст. до російського парламенту. Охарактеризовано їх хід, особливості та результати, вплив на них губернської адміністрації, повітових органів влади, політичних партій, специфіки соціального та національного складу населення регіону. Визначено чисельність, соціальну, національну та партійну приналежність депутатів-волинян, зміст їх діяльності у Державній думі, ставлення населення губернії до своїх обранців. Обгрунтовано, що участь Волині у парламентському житті Російської імперії суттєво вплинула на активізацію у губернії суспільно-політичного життя, зокрема, українського національного руху.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Щербак Надія Олександрівна*, кандидат історичних наук *Рацілевич Андрій Петрович*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Волинського національного університету імені Лесі Українки.

95. Заєць Л. О. Культурна спадщина Волині у періодиці громадських товариств Правобережної України (остання третина ХІХ – початок ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Заєць Любов Олексіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Заєць Л. О. Культурна спадщина Волині у періодиці громадських товариств Правобережної України (остання третина ХІХ – початок ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Заєць Любов Олексіївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 210 арк. – Бібліогр.: арк. 166–210. – укр.

У дисертації проаналізовано матеріали та роль періодики громадських товариств Правобережної України останньої третини ХІХ – початку ХХ ст.

щодо виявлення, дослідження та збереження культурної спадщини Волині. Простежено суспільні умови висвітлення нею питань пам'яткознавчої та пам'яткоохоронної роботи. Розкрито зміст публікацій про історію пам'яток Волині, способи їх пошуку, діяльність членів товариств щодо збору рухомих об'єктів культурної спадщини регіону. Висвітлено показ на сторінках періодики пам'яткознавчих заходів музеїв, проведення відновлювальних робіт на старовинних будівлях. Обгрунтовано, що матеріали періодики громадських товариств дають змогу оцінити зміст і значення пам'яткознавчої та пам'яткоохоронної роботи, узагальнити досвід її організації, що зберігає наукову та практичну цінність на сучасному етапі.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, доцент *Коляда Ігор Анатолійович*, кандидат історичних наук, доцент *Кушпетюк Олена Іванівна*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Волинського національного університету імені Лесі Українки.

96. Качковська Л. Р. Діяльність Київського товариства охорони пам'яток старовини і мистецтва щодо вивчення і збереження культурної спадщини Правобережної України : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Качковська Леся Ростиславівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Качковська Л. Р. Діяльність Київського товариства охорони пам'яток старовини і мистецтва щодо вивчення і збереження культурної спадщини Правобережної України : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Качковська Леся Ростиславівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 190 арк. – Бібліогр.: арк. 166–190. – укр.

У дисертації проаналізовано пам'яткознавчу й пам'яткоохоронну діяльність Київського товариства охорони пам'яток старовини і мистецтва (КТОПСІМ). Висвітлено законодавчу базу функціонування Товариства, його структуру, кадровий склад. З'ясовано теоретичні засади роботи КТОПСІМ, її

основні напрями й форми. Окреслено види й типи пам'яток регіону, що їх досліджувало Товариство, його музейну діяльність, відбиття змісту та підсумків роботи у власній діловій документації, друкованих працях, періодиці. Доведено вагому роль КТОПСІМ у вітчизняному пам'яткознавстві початку ХХ ст., визначено його здобутки, що зберігають практичну й наукову цінність у наш час.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Баженів Лев Васильович*, кандидат історичних наук *Кеїн Дмитро Володимирович*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Волинського національного університету імені Лесі Українки.

97. Лазорак Б. О. Церковні братства Львівсько-Кам'янецької єпархії (XVIII ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Лазорак Богдан Орестович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Лазорак Б. О. Церковні братства Львівсько-Кам'янецької єпархії (XVIII ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Лазорак Богдан Орестович ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. – Дрогобич, 2012. – 432 арк. – Бібліогр.: 671 назва. – укр.

У дисертації проаналізовано інституційний розвиток церковних братств унійної Львівсько-Кам'янецької єпархії. Встановлено особливості переходу церковних братств до унії, а також визначено характерні ознаки даного процесу для Львівського Ставропігійного братства. Досліджено інституційно-правову роль, змістову еволюцію та формулярні різновиди братських статутів. Охарактеризовано зміст, форми, методи та періодизацію процесу дисциплінування діяльності церковних братств під час урядування єпископів Й. Шумлянського, В. Шептицького, А. Шептицького, Л. Шептицького та П. Білянського. Розглянуто основні види діяльності церковних братств у XVIII ст. – фінансово-господарський, освітньо-культурний, благодійницький тощо. Обґрунтовано, що унійне церковне братство – це національно-релігійна

всестанова організація мирян у міських чи сільських парафіях, визнана владою унійної церкви, з артикульованим колом функціональних обов'язків, які виконувались спільно або ж під опікою парафіяльного священика.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, професор **Тимошенко Леонід Володимирович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук **Скочиляс Ігор Ярославович**, кандидат історичних наук, доцент **Карліна Оксана Миколаївна**.

Робота виконана на кафедрі давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка.

98. Мельничук Н. М. Сокольський рух у Волинському воєводстві (1921–1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мельничук Надія Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Мельничук Н. М. Сокольський рух у Волинському воєводстві (1921–1939 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мельничук Надія Миколаївна ; Приват. вищ. навч. закл. «Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Рівне, 2012. – 222 с. – Бібліогр.: 317 назв. – укр.

У дисертації на основі комплексного аналізу української та зарубіжної історіографії, архівних документів, мемуарів і преси досліджено процеси становлення та розвитку польського сокольського руху у Волинському воєводстві в 1921–1939 рр. Проаналізовано організаційну структуру, символіку польського товариства «Сокол», охарактеризовано форми його спортивно-військової та культурно-освітньої роботи з молоддю. Розкрито співпрацю польського та чеського спортивних товариств «Сокол», показано вплив сокольського руху на становлення та розвиток польського скаутингу-харцерства. Визначено роль гімнастичного товариства «Сокол» у громадсько-політичному житті Волині, в реалізації на території воєводства політики колонізації.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Візітів Юлія Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Савчук Борис Петрович**, кандидат історичних наук, доцент **Дем'янюк Олександр Йосипович**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Приватного вищого навчального закладу «Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету».

99. Павлович О. В. Культурне життя в західних областях України у 1939–1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Павлович Олена Валеріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Павлович О. В. Культурне життя в західних областях України у 1939–1941 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Павлович Олена Валеріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 245 арк. – Бібліогр.: арк. 198–245.

У дисертації на основі сучасних документальних джерел дається комплексний аналіз культурного життя в західних областях України у 1939-1941 рр. У роботі з'ясовано стан освіти, науки, літератури та мистецтва в Західній Україні за умов Другої Речі Посполитої, особливості культурної політики польської влади в краї. Висвітлено процес утвердження радянської системи в західному регіоні України і його вплив на соціокультурне життя, суперечливу реакцію на нього місцевого населення. Показано зміст та основні напрямки радянзації культурного життя в західних областях України, перебудови освіти, науки, літератури та мистецтва. Розкрито суть і головні прояви політико-ідеологічної цензури як складової частини культурної політики сталінського режиму.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Баран Володимир Кіндратович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Литвин Микола Романович**, кандидат історичних наук, доцент **Вісин Валентин Васильович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

100. Рудянин І. П. Українська греко-католицька церква в Східній Галичині: громадсько-політична, культурно-просвітницька та господарська діяльність (середина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Рудянин Іван Петрович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Рудянин І. П. Українська греко-католицька церква в Східній Галичині: громадсько-політична, культурно-просвітницька та господарська діяльність (середина XIX – початок XX століття) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Рудянин Іван Петрович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 196 арк. – Бібліогр.: 321 назва. – укр.

У дисертації проаналізовано діяльність Української греко-католицької церкви в Східній Галичині в середині XIX – на початку XX ст. Основну увагу зосереджено на внеску церкви та духовенства в суспільно-політичне, культурне та господарське життя регіону. Показано, що духовна інтелігенція започаткувала політичну фазу українського національного відродження в Східній Галичині. Охарактеризовано культурно-просвітницьку діяльність церкви і духовенства. У роботі проаналізовано вплив церкви на господарсько-економічний розвиток Східної Галичини, її підприємницька діяльність.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Шабала Ярослав Миколайович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Качараба Степан Петрович**, кандидат історичних наук, доцент **Скорейко Ганна Михайлівна**.

Робота виконана на кафедрі археології, давньої та середньовічної історії України Волинського національного університету імені Лесі Українки.

101. Сажок О. В. Культурно-просвітницька діяльність церковних православних братств Волинської губернії у другій половині XIX – на початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Сажок Оксана Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Сажок О. В. Культурно-просвітницька діяльність церковних православних братств Волинської губернії у другій половині XIX – на початку XX ст. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Сажок Оксана Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 260 арк. – Бібліогр.: арк. 186–229. – укр.

У дисертації на підставі широкого кола історичних джерел і наукової літератури комплексно досліджено культурно-просвітницьку діяльність церковних православних братств Волинської губернії дослідженого періоду. До наукового обігу введено значний масив маловивчених і невідомих для дослідників архівних матеріалів.

Визначено передумови відродження, мету, завдання, основні види діяльності та характерні ознаки православного братського руху на Волині даного періоду. Проаналізовано основні напрями культурно-просвітницької роботи братств у контексті внутрішньої політики Російської імперії та її регіональних особливостей. Охарактеризовано етапи становлення, суспільну значимість й життєздатність братських культурно-просвітницьких інституцій, надано оцінку результатам їх роботи.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Карліна Оксана Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, старший науковий співробітник **Скоциляс Ігор Ярославович**, кандидат історичних наук, доцент **Кушпетюк Олена Іванівна**.

Робота виконана на кафедрі історії стародавнього світу та середніх віків Волинського національного університету імені Лесі Українки.

102. Трофімук Т. М. Рекрутська повинність єврейського населення у 1827-1874 рр. (на матеріалах Волинської губернії) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Трофімук Тетяна Михайлівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 20 с. – укр.

Трофімук Т. М. Рекрутська повинність єврейського населення у 1827-1874 рр. (на матеріалах Волинської губернії) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 /

Трофімук Тетяна Михайлівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – 229 арк. – Бібліогр.: арк. 178–229. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню виконання рекрутської повинності єврейським населенням у 1827-1874 рр. На підставі широкого кола джерел охарактеризовано передумови та причини поширення на євреїв «натуральної» рекрутської повинності. Висвітлено державну політику Російської імперії щодо рекрутчини цієї етнічної меншини у ХІХ ст. Аналіз рекрутського статусу 1827 р. дав змогу виявити характерні риси та особливості виконання єврейським населенням військового обов'язку. Розглянуто основні етапи організації та проведення рекрутських наборів єврейських новобранців. Висвітлено роль євреїв у формуванні інституту військових кантоністів. З'ясовано юридичні підстави, які дозволяли єврейському населенню не виконувати військову повинність «натурою». Визначено основні форми уникнення євреями військової служби. Розкрито вплив рекрутської повинності на внутрішнє життя єврейських громад у ХІХ ст.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Карліна Оксана Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Шандра Валентина Степанівна**, кандидат історичних наук, доцент **Прищепя Олена Петрівна**.

Робота виконана на кафедрі історії стародавнього світу та середніх віків Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2014

103. Голій Р. В. Конверсії у традиційних християнських конфесіях на Волині в другій чверті ХІХ століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Голій Роман Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Голій Р. В. Конверсії у традиційних християнських конфесіях на Волині в другій чверті ХІХ століття : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Голій Роман Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 276 арк. – Бібліогр.: 499 назв. – укр.

У дисертації проаналізовано важливий аспект міжконфесійних відносин на Волині в другій чверті XIX ст. – переходи від однієї конфесії до іншої православних, католицьких і греко-католицьких парафій та їх храмів, каплиць і монастирів. Встановлено причини переходу уніатів і католиків на православ'я та православних парафій – на католицизм й унію. Доведено, що цілковите приєднання до православ'я на Волині Уніатської церкви 1839 р. не було реалізацією прагнень місцевих уніатів, а відбулося внаслідок конфесійної політики Російської імперії. З'ясовано особливості переходу на православ'я католицьких та уніатських монастирів, парафіяльних храмів і каплиць.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Шабала Ярослав Миколайович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, старший науковий співробітник **Скочиляс Ігор Ярославович**, кандидат історичних наук, доцент **Скорейко Ганна Михайлівна**.

Робота виконана на кафедрі археології, давньої та середньовічної історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

104. Кравець Д. М. Західноукраїнська громадсько-політична думка про Радянську Україну (20-і – 30-і рр. XX ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Кравець Данило Михайлович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Кравець Д. М. Західноукраїнська громадсько-політична думка про радянську Україну (20-і – 30-і рр. XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Кравець Данило Михайлович ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2014. – 224 арк. – Бібліогр.: 570 назв. – укр.

У дисертації на основі аналізу архівних документів, опублікованих джерел, періодичної преси, спогадів та наукової літератури комплексно досліджено західноукраїнську громадсько-політичну думку про радянську Україну міжвоєнного періоду. Висвітлено стан наукової розробки проблеми та її джерельну базу. Простежено відображення у західноукраїнській громадській думці модернізаційних процесів, що відбувалися в радянській Україні у 1920-х

рр. (НЕП, українізація). Розкрито ставлення мешканців Західної України до економічних перетворень в УСРР/УРСР у кінці 1920-х – на початку 1930-х рр. Увагу приділено аналізу громадської думки українців Польщі щодо більшовицької індустріалізації, колективізації та Голодомору 1932–1933 рр. Зазначено, що образ радянської України в західноукраїнському публічному просторі міжвоєнного періоду конструювався за посередництвом засобів масової інформації, наукової та художньої літератури, особистих вражень осіб, які її відвідали.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Сухий Олексій Миколайович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Зуляк Іван Степанович**, кандидат історичних наук, професор **Кучерепа Микола Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі новітньої історії України Львівського національного університету ім. І. Франка.

105. Ломакін Д. А. Мусульманські пам'ятки старого Криму XIII–XV століття: історія вивчення, сучасний стан, перспективи дослідження : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Ломакін Дмитро Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Ломакін Д. А. Мусульманські пам'ятки Старого Криму XIII–XV століття: історія, сучасний стан, перспективи дослідження : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Ломакін Дмитро Анатолійович ; Кримське відділення Інституту сходознавства імені А. Ю. Кримського. – Сімферополь, 2014. – 330 арк. – Бібліогр.: 390 назв. – укр.

У дисертації досліджено історію вивчення мусульманських пам'яток Старого Криму періоду Золотої Орди починаючи з останньої чверті XVIII ст. до сьогодення. Простежено становлення наукового підходу до дослідження пам'яток міста. Визначено головні напрями діяльності, форми і методи роботи з вивчення старожитностей Солхату та узагальнено досвід наукової діяльності Всесоюзної наукової асоціації сходознавства, Центральних державних

реставраційних майстерень, Державного палацу-музею тюрко-татарської культури в Бахчисараї, державного Ермітажу. Проаналізовано сучасний стан культурної спадщини Старого Криму. Виявлено перспективи подальшого вивчення і використання пам'яток, визначено їх статус у системі культурної спадщини Євразії.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Непомнящий Андрій Анатолійович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, доцент *Берест Роман Ярославович*, кандидат історичних наук, доцент *Тимова Олена Миколаївна*.

Робота виконана у Кримському відділенні Інституту сходознавства імені А. Ю. Кримського Національної академії наук України.

106. Червінський А. І. Пам'яткоохоронний рух на Прикарпатті (90-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Червінський Андрій Іванович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 19 с. – укр.

Червінський А. І. Пам'яткоохоронний рух на Прикарпатті (90-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Червінський Андрій Іванович ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2014. – 242 арк. – Бібліогр.: 590 назв. – укр.

Дисертація присвячена розвитку пам'яткоохоронного руху на Прикарпатті за доби новітньої державної незалежності 90-х рр. ХХ – початку ХХІ ст.

Проаналізовано стан вивчення проблеми, джерельну базу та теоретико-методологічні засади дослідження.

Через призму модернізації державної пам'яткоохоронної політики в Україні показано особливості її розвитку на Прикарпатті та зростання ролі громадських об'єднань, зокрема Українського товариства охорони пам'яток історії та культури у збереженні національної культурної спадщини.

З'ясовано зміст, форми, засоби роботи з обліку нерухомих об'єктів културної спадщини, здобутки і пропаганда в діяльності з їх збереження, а також заходи з відновлення і охорони пам'яток архітектури.

Висвітлено основні складники формування монументального літопису історії та культури Прикарпаття: зведення пам'ятних знаків на честь подій і діячів національної історії XIX – першої третини XX ст.; відображення суспільно-політичного руху середини XX – початку XXI ст. у скульптурних творах; ушанування діячів науки і культури монументальною скульптурою.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Савчук Борис Петрович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Пивоваров Сергій Володимирович**, кандидат історичних наук, доцент **Маньковська Руслана Вікторівна**.

Робота виконана на кафедрі туризму і краєзнавства Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2015

107. Борис Т. П. [Становлення і розвиток художніх музеїв в Україні \(кінець XIX – перша третина XX ст.\)](#) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Борис Тетяна Петрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Борис Т. П. Становлення і розвиток художніх музеїв в Україні (кінець XIX – перша третина XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Борис Тетяна Петрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 265 арк. – Бібліогр.: арк. 192–249. – укр.

У дисертації проведено комплексне дослідження процесу інституціоналізації та розбудови мережі художніх музеїв в Україні з кінця XIX – у першій третині XX ст. Проаналізовано розроблені вітчизняними вченими і музейниками-практиками питання сутності музейних закладів, їх типології, експонування музейних предметів, форм роботи з відвідувачами. Висвітлено

роботу працівників художніх музеїв із комплектування фондів, обліку, вивчення та забезпечення збереженості музейних предметів, оформлення постійних і тимчасових експозицій. Охарактеризовано форми та напрями культурно-освітньої роботи художніх музеїв. З'ясовано зміни в основних напрямках діяльності художніх музеїв впродовж досліджуваного періоду.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Надольська Валентина Василівна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Щербак Надія Олександрівна**, кандидат історичних наук, доцент **Маньковська Руслана Вікторівна**.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

108. Бортник Л. В. Корпус охорони прикордоння на Волині у 1924-1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Бортник Лена Валерівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 22 с. – укр.

Бортник Л. В. Корпус охорони прикордоння на Волині у 1924-1939 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Бортник Лена Валерівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 284 арк. – Бібліогр.: арк. 196–251. – укр.

У дисертації проведено комплексне дослідження історії Корпусу охорони прикордоння на Волині в 1924–1939 рр. Визначено основні причини його утворення з урахуванням внутрішньополітичних та зовнішньополітичних чинників, особливості формування підрозділів КОП на теренах Волині. Проаналізовано внутрішню структуру Корпусу охорони прикордоння протягом усього періоду його функціонування загалом й організацію КОП на Волині зокрема, фактори, що вплинули на її трансформацію. Охарактеризовано особливості формування, навчання та підготовки особового складу КОП. Розкрито виконання підрозділами КОП функції охорони державного кордону Другої Речі Посполитої. З'ясовано роль КОП у суспільно-політичному житті Волинського воєводства. Окреслено культурно-освітню й соціальну роботу

Корпусу на Волині, яка реалізовувалась у контексті польської національної політики.

Науковий керівник: кандидат історичних наук **Разиграєв Олег Володимирович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, доцент **Зайцев Олександр Юрійович**, кандидат історичних наук, доцент **Давидюк Руслана Петрівна**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

109. Гарбарук А. С. Польські громадсько-культурні товариства у західному регіоні України (1991-2013 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Гарбарук Альона Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Гарбарук А. С. Польські громадсько-культурні товариства у західному регіоні України (1991-2013 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Гарбарук Альона Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 242 арк. – Бібліогр.: 608 назв. – укр.

У дисертації проведене комплексне вивчення процесів заснування, становлення та функціонування польських громадсько-культурних товариств у західному регіоні України у 1991–2013 рр. Визначено правову базу, передумови, мотиви, географію й динаміку створення цих об'єднань. Охарактеризовано внутрішню організацію, віковий, етнічних та кількісний склад осередків. Проаналізовано представництво польських товариств в інформаційному просторі регіону. Окреслено рівень сприяння їхній роботі з боку державних структур України та історичної батьківщини.

Висвітлено провідні сфери активізації національних об'єднань українських поляків. З'ясовано, що до основних напрямів їхньої діяльності у період, що досліджувався, належали освітньо-культурні проекти, заходи щодо збереження історичної пам'яті, соціальні ініціативи.

Узагальнено досягнення та проблеми у функціонуванні польських товариств, подано практичні рекомендації щодо його вдосконалення.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Стрільчук Людмила Василівна**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Стронський Генріх Йосипович**, кандидат історичних наук **Муравський Олег Іванович**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

110. Гусак Д. Г. Розвиток економіки Волинської області в другій половині 60-х - першій половині 80-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Гусак Дарія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Гусак Д. Г. Розвиток економіки Волинської області в другій половині 60-х - першій половині 80-х років ХХ століття : дис. на здобут. наук. ступеня канд. іст. наук : 07.00.01 / Гусак Дарія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 257 арк. – Бібліогр.: арк. 200–257. – укр.

У дисертації досліджується господарське життя Волинської області в другій половині 60-х – першій половині 80-х років ХХ ст. У роботі проаналізовано загальні тенденції та специфічні риси економічного розвитку області в окреслений період, його соціально-політичні аспекти. Розкриті зміст та основні напрямки економічної політики радянської влади. Особлива увага звертається на систему управління промисловістю і сільським господарством УРСР та Волинської області. Вказані особливості розвитку легкої і харчової промисловості. Охарактеризовано стан і господарське значення рослинництва і тваринництва. Показано функціонування сфери соціально-виробничого обслуговування сільського господарства.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Баран Володимир Кіндратович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Даниленко Віктор Михайлович**, кандидат історичних наук **Муравський Олег Іванович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

111. Малеончук Г. О. Суспільно-політичний, соціально-економічний та культурний розвиток Луцька у міжвоєнний період (1919-1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Малеончук Галина Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Малеончук Г. О. Суспільно-політичний, соціально-економічний та культурний розвиток Луцька у міжвоєнний період (1919-1939 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Малеончук Галина Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 250 арк. – Бібліогр.: арк. 183–230. – укр.

У дисертації проведено комплексне дослідження історії Луцька в міжвоєнний період (1919–1939 рр.). Висвітлено етапи становлення й законодавчу базу функціонування органів влади та самоврядування в місті в період його перебування у складі Другої Речі Посполитої. Визначено основні форми громадсько-політичної діяльності різних етнічних груп населення Луцька. Проаналізовано структуру мешканців міста, а також фактори, що впливали на її зміну. Вивчено особливості й рівень економічного розвитку Луцька у зв'язку з процесами, що відбувалися на Волині та в Польщі. Досліджено соціально-побутову сферу й дозвілля лучан у 1919–1939 рр. Показано особливості розвитку мистецтва в центрі Волинського воєводства в міжвоєнне двадцятиліття. З'ясовано структуру освітньої системи міста та вплив польської влади на її діяльність. Розкрито головні аспекти релігійного життя Луцька в 1919–1939 рр.

Науковий керівник: доктор історичних наук, доцент **Шваб Анатолій Георгійович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, доцент **Скакальська Ірина Богданівна**, кандидат історичних наук, доцент **Давидюк Руслана Петрівна**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

112. Муляр Г. В. Пам'яткоохоронна діяльність в Україні у 1944-1991 рр. (на прикладі Волинської і Рівненської областей) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Муляр Галина Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Муляр Г. В. Пам'яткоохоронна діяльність в Україні у 1944-1991 рр. (на прикладі Волинської і Рівненської областей) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Муляр Галина Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 262 арк. – Бібліогр.: 667 назв. – укр.

У дисертації проведене комплексне дослідження процесу становлення та розвитку справи охорони пам'яток історії та культури у Волинській і Рівненській областях Української РСР впродовж 1944–1991 рр. Розглянуто фактори, які впливали на зміст, напрями, масштаби пам'яткоохоронної діяльності в регіоні, правові засади її здійснення. Висвітлено роботу органів державної влади, громадських організацій, академічних установ, музеїв, заповідників, вищих навчальних закладів щодо збереження об'єктів історико-культурної спадщини. Узагальнено здобутки та прорахунки у проведенні пам'яткоохоронної діяльності в обох областях, подано практичні рекомендації щодо виконання набутого впродовж 1944–1991 рр. досвіду в сучасній вітчизняній пам'яткоохоронній діяльності.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України *Даниленко Віктор Михайлович*, кандидат історичних наук, доцент *Жив'юк Андрій Анатолійович*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

113. Савицька І. С. Повсякденне життя населення України у 1964–1985 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Савицька Ілона Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Савицька І. С. Повсякденне життя населення України у 1964–1985 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Савицька Ілона Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 276 арк. – Бібліогр.: 673 назв. – укр.

У дисертації досліджується повсякденне життя населення України у 1964–1985 рр. У роботі охарактеризовано суспільно-політичні настрої громадян в умовах ідеологічного тиску держави в останні десятиліття її тотального керівництва суспільством. Здійснено аналіз соціально-демографічних, етнонаціональних процесів, стану галузі охорони здоров'я. Особлива увага звертається на умови праці та побут громадян, а також на зміни у їх матеріальному забезпеченні. Простежено існування історичної різниці у розвитку міста та села. Розглянуто особливості мовної ситуації в УРСР, русифікаторські ознаки якої спостерігалися в освітній сфері, у книговидавничій справі, кінотовиробництві, театрі. Розглянуто проблему дозвілля та відпочинку громадян республіки. Окреслено методи радянського виховання, які майже унеможливили задоволення українським населенням своїх національних культурних запитів. Відображено шляхи реалізації релігійної політики, становище релігійних громад та рівень релігійності населення.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Баран Володимир Кіндратович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Романюк Іван Миронович**, кандидат історичних наук, доцент **Малярчук Олег Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

114. Томаченко О. В. Політика України у галузі шкільної історичної освіти (1991-2009 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.01.01 / Томаченко Олександр Володимирович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Томаченко О. В. Політика України у галузі шкільної історичної освіти (1991-2009 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Томаченко Олександр

Володимирович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 285 арк. – Бібліогр.: арк. 182–257. – укр.

У дисертації проведене комплексне дослідження діяльності державних органів, наукових, освітніх установ, педагогічної спільноти щодо оптимізації змісту та викладання курсів історії у загальноосвітній школі. Розглянуто причини, сутність, способи, результати переосмислення історичного процесу, роль у цій справі академічної науки. Проаналізовано нормативно-правову базу викладання у школі нового бачення історії. З'ясовано етапи створення нових навчальних програм, шкільних підручників та посібників, охарактеризовано зміни у їх змістовому наповненні. Висвітлено сприйняття громадськістю нових підходів до викладання історії. Подано практичні рекомендації стосовно використання набутого досвіду у сучасній освітній політиці.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент *Гаврилюк Олександр Никифорович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Романюк Іван Миронович*, кандидат історичних наук, доцент *Качмар Володимир Михайлович*.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

115. Штанько О. Ф. Луцький магістрат XVI – першої половини XVII століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Штанько Оксана Федорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Штанько О. Ф. Луцький магістрат XVI – першої половини XVII століття : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Штанько Оксана Федорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 290 арк. – Бібліогр.: 340 назв. – укр.

У дисертації здійснено комплексне дослідження процесу запровадження та утвердження міського самоврядування в Луцьку. Розглянуто особливості функціонування магістрату – органу міського управління, утвореного після

надання місту магдебургії. Простежено динаміку отримання міською громадою прав та привілеїв, які сприяли економічному розвитку міста, позбавляли міщанобовязку сплати податків та несення повинностей на користь замкового (старостинського) уряду, надавали прерогативи у торгівельній сфері, закріплювали судову та адміністративну владу магістрату над населенням магдебурзького присуду.

Визначено структуру магістрату, модифікації вйтівського уряду, порядок творення ради, кількісно-етнічний склад міських урядників – райців та лавників. Окреслено юрисдикцію та компетенцію магістрату, зяслвано вплив самоврядного уряду на розвиток міського господарства.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Пришляк Володимир Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Капраль Мирон Миколайович**, кандидат історичних наук, доцент **Собчук Володимир Дмитрович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2015-2016

116. Зінько Д. А. Художній музей м. Луцька: становлення, діяльність, роль у культурно-мистецькому житті Волині : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Зінько Дмитро Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Зінько Д. А. Художній музей м. Луцька: становлення, діяльність, роль у культурно-мистецькому житті Волині : дис. ... канд. іст. наук : 26.00.05 / Зінько Дмитро Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 244 с. – Бібліогр.: арк. 183–231. – укр.

У дисертації досліджено становлення та розгортання протягом 1973–2014 рр. діяльності Художнього музею м. Луцька – вагомого мистецького осередку Волині. Охарактеризовано історію складання збірки художніх творів Волинського краєзнавчого музею – основи появи Художнього музею.

Визначено шляхи і форми роботи закладу з комплектування колекцій, внесок у цю справу низки музейних працівників. Висвітлено зміст науково-дослідницької та експозиційно-виставкової діяльності, заходів щодо забезпечення збереження музейних предметів. Увага звернена на урізноманітнення форм культурно-освітньої роботи Художнього музею у 1990–2014 рр., що вплинули на піднесення його ролі у культурно-духовному, громадському житті Волині, України загалом. Наголошено на результативності інноваційних підходів до організації музейної діяльності, що їх впровадив заклад.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Пивовар Сергій Володимирович*, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник *Кот Сергій Іванович*.

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

117. Мухаровська А. О. Діяльність державних комісій щодо обліку збитків, заподіяних нацистськими загарбниками господарству і населенню у Волинській та Рівенській областях : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мухаровська Анна Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Мухаровська А. О. Діяльність державних комісій щодо обліку збитків, заподіяних нацистськими загарбниками господарству і населенню у Волинській та Рівенській областях : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мухаровська Анна Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 337 арк. – Бібліогр.: арк. 190–299. – укр.

У дисертації проведене комплексне дослідження історії діяльності державних комісій щодо встановлення людських втрат та обліку матеріальних збитків, заподіяних нацистськими загарбниками економіці і громадянам Волинської та Рівенської областей під час Другої світової війни в 1942–1951

рр., 1960-х рр. та 1976 р. Проаналізовано персональний склад комісій. Розглянуто методи та форми роботи комісій на різних етапах діяльності та в різні роки. Визначено результати діяльності комісій щодо встановлення кількості людських утрат, національної приналежності жертв та військово-політичних сил, що їх спричинили. Проаналізовано ці відомості в контексті новітніх досліджень указаної тематики.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, професор *Кучерена Микола Михайлович*.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Сорока Юрій Михайлович*, кандидат історичних наук, доцент *Жив'юк Андрій Анатолійович*.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2016

118. Зек Б. М. Луцьк у роки нацистської окупації (1941–1944 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Зек Богдан Миколайович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Зек Б. М. Луцьк у роки нацистської окупації (1941–1944 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Зек Богдан Миколайович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 239 арк. – Бібліогр.: арк. 190–299. – укр.

У дисертації проведене комплексне дослідження історії Луцька періоду нацистської окупації (1941-1944 рр.). висвітлено становище міста на початку війни, процес формування органів окупаційної влади і його періодизацію. Розглянуто політику Голокосту, нацистські репресії щодо військовополонених. Досліджено організацію руху Опору і відносин між його течіями. Показано соціально-економічне становище міста, наведено статистичні дані про підприємства, заклади громадського харчування і сфери послуг. Розкрито специфіку й умови їхньої роботи. Проаналізовано релігійні процеси, показано вплив Церкви на громаду міста. Висвітлено становище закладів культури й окупаційну політику в галузі освіти. З'ясовано умови життя в окупованому

місті, наведено приклади купівельної спроможності лучан.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор **Баран Володимир Кіндратович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Трофимович Володимир Васильович**, доктор історичних наук, професор **Сорока Юрій Михайлович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

119. Мартинчук С. В. Промисловий розвиток Волинської губернії наприкінці XVIII – на початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мартинчук Світлана Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Мартинчук С. В. Промисловий розвиток Волинської губернії наприкінці XVIII – на початку XX ст. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мартинчук Світлана Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 289 арк. – Бібліогр.: 524 назви. – укр.

На підставі вивчення історичних джерел та наукової літератури досліджено промисловий розвиток Волинської губернії наприкінці XVIII – на початку XX ст. З'ясовано чинники, які впливали на галузеву структуру та форми організації промислового виробництва. Охарактеризовано такі форми організації промислового виробництва: цехове ремесло, кустарні промисли, мануфактури, фабрики та заводи. Увага звернена на цехи, які продовжували зберігати панівне становище в промисловості Волині до початку XX ст. Доведено, що мануфактури переважно створювалися великими землевласниками і купцями, головним чином, у Новоград-Волинському, Заславському, Житомирському та Рівненському повітах. Висвітлено динаміку фабрично-заводського виробництва та його галузеву структуру в пореформений період. З'ясовано чисельність підприємців і робітників фабрично-заводських підприємств Волинської губернії та проаналізовано соціальні відносини між ними.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент **Карліна Оксана Миколаївна**

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Шандра Валентина Степанівна**, кандидат історичних наук, доцент **Прищепя Олена Петрівна**.

Робота виконана на кафедрі всесвітньої історії Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

120. Щєблюк С. Г. Профспілковий рух у Волинському воєводстві в 1921–1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Щєблюк Станіслав Германович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Щєблюк С. Г. Профспілковий рух у Волинському воєводстві в 1921–1939 рр. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Щєблюк Станіслав Германович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 265 арк. – Бібліогр.: арк. 182–233. – укр.

У дисертації проведено комплексне дослідження історії профспілкового руху у Волинському воєводстві в 1921–1939 рр. Проаналізовано політико-правову базу діяльності профспілкових об'єднань. Простежено розвиток форми та організаційної структури профспілок у Волинському воєводстві. Осмислено роль і значення профспілок у соціальному захисті працівників. Стверджено, що діяльність професійних організацій відзначалася різноманітністю форм і методів. Це були страйки, демонстрації, походи і маніфестації, антиподаткові кампанії, робітничі віча, письмові протести, розповсюдження листівок, святкування Першого травня тощо. Профспілки Волині стали організаторами підписання колективних договорів між підприємцями та трудовими колективами, здійснювали контроль за їх дотриманням. Досліджено культурно-освітню та агітаційну діяльність профспілок.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, професор **Кучерена Микола Михайлович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Райківський**

Ігор Ярославович, кандидат історичних наук, доцент Мартинюк Ярослава Миколаївна.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2017-2018

121. Мочкін С. А. Сакральні пам'ятки західних областей України в умовах антирелігійної політики другої половини 1940-х – першої половини 1960-х років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мочкін Сергій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Мочкін С. А. Сакральні пам'ятки західних областей України в умовах антирелігійної політики другої половини 1940-х – першої половини 1960-х років : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мочкін Сергій Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 244 с. – Бібліогр.: 401 назва.

Проведено дослідження становища сакральних пам'яток західних областей УРСР в умовах здійснення комуністичним режимом антирелігійної політики впродовж другої половини 1940-х – першої половини 1960-х років. Проаналізовані зміст, форми й методи цієї політики, засади та вектори діяльності структур, що контролювали її реалізацію на місцях – Ради у справах Руської [Російської] православної церкви та Ради у справах релігійних культів. Показано нищення внаслідок означеної політики сакральної спадщини регіону, заходи працівників музеїв, громадськості з її порятунку та збереження.

Науковий керівник: доктор історичних наук, професор *Гаврилюк Світлана Віталіївна.*

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор *Сорока Юрій Михайлович,* кандидат історичних наук, доцент *Жив'юк Андрій Анатолійович.*

Робота виконана на кафедрі документознавства і музейної справи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2018

122. Мащенко Н. В. Шкільна освіта в Ровенській області у 1944-1964 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Мащенко Наталія Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Мащенко Н. В. Шкільна освіта в Ровенській області у 1944-1964 рр. : дис. ... іст. наук : 07.00.01 / Мащенко Наталія Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 264 арк. – Бібліогр.: 408 назв. – укр.

У роботі здійснене комплексне дослідження процесу відновлення й розвитку шкільної освіти Ровенської області упродовж 1944–1964 рр. Простежено специфіку відновлення роботи шкіл у розрізі районів. Охарактеризовано хід і наслідки реалізації в області шкільної реформи 1959 р. З'ясовано особливості відбудови матеріально-технічної бази, забезпечення педагогічними кадрами шкіл. Висвітлені основні форми та методи навчальної й виховної роботи. Доведено, що протягом 1944–1964 рр. система шкільництва Рівненщини стала складовою радянської уніфікованої освітньої моделі.

Науковий керівник: доктор історичних наук, доцент **Шваб Анатолій Георгійович**.

Офіційні опоненти: доктор історичних наук, професор **Романюк Іван Миронович**, кандидат історичних наук, доцент **Жив'юк Андрій Анатолійович**.

Робота виконана на кафедрі нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

**IV. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТІВ ТА
ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ
К 32.051.04**

Інформаційна довідка

З 27 травня 2009 р. у Волинському національному університеті імені Лесі Українки функціонує спеціалізована вчена рада К 32.051.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю:

13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Голова спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – доктор біологічних наук, професор Коцан Ігор Ярославович, ректор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор Цьось Анатолій Васильович, проректор з наукової роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Козіброцький Сергій Петрович, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.04:

- кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Бичук Олександр Іванович, завідувач кафедри спортивно-масової та туристичної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- кандидат педагогічних наук, професор Вацеба Оксана Михайлівна, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, спеціальність 13.00.02;

- доктор педагогічних наук, професор Вільчковський Едуард Станіславович, професор кафедри спортивно-масової та туристичної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор педагогічних наук, професор Дубогай Олександра Дмитрівна, завідувач кафедри фізичного виховання та здоров'я Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова МОН України, спеціальність 13.00.02;

- кандидат біологічних наук, доцент Козачук Наталія Олександрівна, доцент кафедри фізіології людини і тварин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор педагогічних наук, професор Куц Олександр Сергійович, завідувач кафедри олімпійського і професійного спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор біологічних наук, професор Мицкан Богдан Михайлович, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор Пятков Віктор Тимофійович, професор кафедри олімпійського та професійного спорту Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор педагогічних наук, професор Смолюк Іван Олександрович, завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Цюпак Юрій Юрійович, завідувач кафедри спортивних ігор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02;

- доктор медичних наук, доцент Ягенський Андрій Володимирович, доцент кафедри фізичної реабілітації Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки МОН України, спеціальність 13.00.02.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України № 515 від 16 травня 2016 року у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки поновлено роботу спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальностями:

13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки;

13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Голова спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – доктор біологічних наук, професор Коцан Ігор Ярославович, ректор Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, спеціальність 13.00.02.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – доктор педагогічних наук, професор Смолюк Іван Олександрович, спеціальність 13.00.01.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 32.051.04 – кандидат педагогічних наук, доцент Захожий Володимир Васильович, спеціальність 13.00.02.

2009

123. Юхимук В. П. Формування знань з олімпійської тематики учнів основної школи в процесі занять фізичної культури : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02 / Юхимук Віра Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 21 с. – укр.

Юхимук В. П. Формування знань з олімпійської тематики учнів основної школи в процесі занять фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Юхимук Віра Петрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 260 арк. – Бібліогр.: 215 назв. – укр.

Дисертацію присвячено проблемі олімпійської освіти учнів основної школи загальноосвітніх навчальних закладів України.

Об'єкт дослідження – процес навчання фізичній культурі учнів. Предмет дослідження – педагогічні умови формування знань олімпійської тематики школярів 5–7 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити педагогічні умови формування знань з олімпійської тематики учнів основної школи у процесі занять фізичною культурою.

Наукова новизна: визначено роль і значення олімпійської освіти у навчальному процесі фізичної культури школярів; виявлено асоціації підлітків на Олімпійські ігри, з'ясовано обізнаність 12-річних школярів у питаннях олімпійського руху та їхнє ставлення до занять фізичними вправами.

Обґрунтовано й запропоновано для впровадження форми олімпійської освіти для дітей середнього шкільного віку.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент **Петришин Юрій Володимирович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України **Вільчковський Едуард Станіславович**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Степанюк Світлана Іванівна**.

Роботу виконано у Львівському державному університеті фізичної культури.

2010

124. Гаврилюк А. П. Організація фізичної культури учнів молодшого шкільного віку в групах продовженого дня : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Гаврилюк Андрій Павлович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Гаврилюк А. П. Організація фізичної культури учнів молодшого шкільного віку в групах продовженого дня : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Гаврилюк Андрій Павлович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 188 арк. – Бібліогр.: 253 назви. – укр.

Дисертація присвячена проблемі оптимізації «Годин фізичної культури» в групах продовженого дня на основі врахування динаміки фізичної працездатності молодших школярів протягом тижня в різні періоди року.

Об'єкт дослідження – процес оздоровчого впливу занять фізичними вправами на організм школярів на «Годині фізичної культури» в групах продовженого дня.

Предмет дослідження – засоби й методи фізичної культури відповідно до динаміки тижневої та сезонної працездатності молодших школярів у режимі продовженого дня.

Мета дослідження – обґрунтувати методикку організації й особливостей проведення «Годин фізичної культури» в системі оздоровчої роботи груп продовженого дня з урахуванням динаміки тижневої та сезонної працездатності учнів молодшого шкільного віку для покращення їхнього фізичного стану.

Обґрунтовано зміст, спрямування, обсяг та інтенсивність фізичних навантажень програми «Години фізичної культури» в групах продовженого дня.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент *Гнітецька Тетяна Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Дубогай Олександра Дмитрівна*, кандидат педагогічних наук, доцент *Петришин Юрій Володимирович*.

Роботу виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

125. Кравчук Я. І. Методика диференційованого підходу до навчання фізичної культури учнів початкової школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Я. І. Кравчук ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Кравчук Я. І. Методика диференційованого підходу до навчання фізичної культури учнів початкової школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Кравчук Ярослав Іванович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 184 арк. – Бібліогр.: 196 назв. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано організаційно-методичні положення реалізації диференційованого підходу до навчання учнів початкових

класів фізичної культури. Установлено, що в процесі реалізації освітніх та оздоровчих завдань необхідно враховувати, передусім, стан навчальних досягнень школярів. Специфіка диференційованого підходу до навчання дітей молодшого шкільного віку полягає в тому, що ускладнення програмових вимог здійснюється переважно за рахунок зміни якісних показників у виконанні фізичних вправ. На уроках фізичної культури рекомендується різне співвідношення засобів, методів і форм навчання відповідно до індивідуально-групових особливостей учнів. Це забезпечує активність дітей, інтерес до запропонованих рухів та оптимальну моторну щільність уроку.

Експериментальна перевірка розробленої методики навчання засвідчила її високу ефективність, що є підставою для широкого впровадження цієї методики в навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор член-кореспондент НАПН України **Вільчковський Едуард Станіславович**, кандидат педагогічних наук, доцент **Єдинак Геннадій Анатолійович**.

Роботу виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

2011

126. Войнаровська Н. С. Розвиток рухової активності дівчат 5-9 класів засобами ритмічної гімнастики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Войнаровська Наталія Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Войнаровська Н. С. Розвиток рухової активності дівчат 5-9 класів засобами ритмічної гімнастики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Войнаровська Наталія Степанівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 212 арк. – Бібліогр.: 217 назв. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано зміст та структуру занять ритмічною гімнастикою в урочних і позаурочних формах фізичної культури дівчат 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Здійснено

класифікацію основних рухів ритмічної гімнастики за трьома ознаками: складністю рухів, частинами тіла та вихідним положенням. Зміст і спрямованість занять визначаються оздоровчими, освітніми й розвивальними завданнями. Зокрема, процес навчання комплексів ритмічної гімнастики здійснювали на уроках фізичної культури; удосконалення фізичних якостей – на позаурочних самостійних заняттях; переключення уваги й зняття втоми – у процесі фізкультурних пауз; підвищення інтересу та мотивації до виконання фізичних вправ – під час спортивних свят і днів здоров'я.

Результати педагогічного експерименту засвідчили високу ефективність запропонованих засобів та структури ритмічної гімнастики, що є основою для її широкого впровадження в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор біологічних наук, професор **Коцан Ігор Ярославович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Ротерс Тетяна Тихонівна**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Цюпак Юрій Юрійович**.

Роботу виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

127. Гац Г. О. Педагогічна діагностика у процесі навчання фізичної культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Гац Георгій Опанасович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Гац Г. О. Педагогічна діагностика у процесі навчання фізичної культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Гац Георгій Опанасович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 192 арк. – Бібліогр.: 205 назв. – укр.

У дисертації розроблено і обґрунтовано структурно-функціональну модель педагогічної діагностики, що включає такі складові частини: компоненти (методологічний, технічний та теоретико-логічний), функції

(здоров'язбережувальна, інформаційна, оцінювальна, прогностична, управлінська) та об'єкти діагностики (педагогічний процес, педагог, учень). До засобів діагностичної діяльності належать тестування, спостереження, бесіда, опитування, анкетування, інтерв'ю, метод незалежних характеристик. Діагностичні методики вчителя фізичної культури спрямовані на діагностику якості навчальних завдань, соціально-психологічних особливостей учнів, рівня розвитку та вихованості школярів, оцінку знань, умінь і навичок, рівня розвитку фізичних якостей та функціонального стану серцево-судинної і дихальної систем організму, комплексного визначення фізичного здоров'я.

Змістовий компонент процесу формування компетентності з педагогічної діагностики включає такі взаємопов'язані елементи: а) комплекс знань, якими повинен володіти майбутній фахівець; б) систему практичних вмінь та навичок, які лежать в основі діагностичної діяльності спеціаліста-практика; в) досвід в галузі діагностичної діяльності.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Мартиненко Світлана Миколаївна**, доктор педагогічних наук, професор **Куц Олександр Сергійович**.

Роботу виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

128. Захожий В. В. Методика формування готовності старшокласників до самостійних занять фізичними вправами : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Захожий Володимир Васильович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Захожий В. В. Методика формування готовності старшокласників до самостійних занять фізичними вправами : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Захожий Володимир Васильович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 208 арк. – Бібліогр.: 217 назв – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано методику формування готовності старшокласників до самостійних занять фізичними вправами, в основі якої лежить формування мотиваційно-ціннісного, когнітивного, операційно-змістового й фізичного компонентів.

Мотиваційно-ціннісний компонент забезпечує формування ціннісного ставлення учнів до самостійних занять фізичними вправами та розвиток її мотиваційної основи. Когнітивний компонент передбачає формування системи знань і розвиток мислення школяра. Основою операційно-змістового компонента є навчання учнів умінь та навичок самостійного виконання фізичних вправ. Фізичний компонент готовності забезпечує успішне виконання рухової дії й характеризується відповідним рівнем фізичного розвитку, фізичної підготовленості, функціонального стану, стану здоров'я.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої методики навчання, що є підставою для її широкого впровадження в навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор біологічних наук, професор **Мицкан Богдан Михайлович**, кандидат педагогічних наук, доцент **Власюк Галина Іванівна**.

Роботу виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

129. Лелека В. М. Методика навчання фізичної культури майбутніх учителів з початкової військової підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Лелека Віталій Миколайович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Лелека В. М. Методика навчання фізичної культури майбутніх учителів з початкової військової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Лелека Віталій Миколайович ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2011. – 264 арк. – Бібліогр.: 216 назв – укр.

Проаналізовано стан досліджуваної проблеми з фізичної підготовки майбутніх фахівців військової справи у філософській, психолого-педагогічній та спеціальній літературі. Досліджено особливості професійно-прикладної фізичної підготовки, методичні положення побудови спеціальної фізичної підготовки, розроблено вимоги до психофізичних якостей майбутніх фахівців.

Визначено стан фізичної підготовленості майбутніх учителів із початкової військової підготовки за результатами багатоборства та компоненти психологічної готовності майбутніх фахівців із початкової військової підготовки до професійної діяльності: мотиваційний, когнітивний, емоційно-вольовий.

Розроблено методику навчання фізичної культури майбутніх учителів із початкової військової підготовки, спрямовану на всебічний розвиток організму, формування психофізичної готовності студентів до майбутньої професії. Експериментальним шляхом перевірено ефективність методики навчання фізичної культури в процесі професійного становлення майбутніх учителів із початкової військової підготовки.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор
Дубогай Олександра Дмитрівна.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор
Смолюк Іван Олександрович, кандидат педагогічних наук, професор
Бородін Юрій Андрійович.

Робота виконана у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

130. Черкашин Р. Є. Методика навчання силових фізичних вправ студентів вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Черкашин Роман Євгенович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Черкашин Р. Є. Методика навчання силових фізичних вправ студентів вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності : дис. ... канд. пед.

наук : 13.00.02 / Черкашин Роман Євгенович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 206 арк. – Бібліогр.: 205 назв – укр.

У дисертації обґрунтовано методикау навчання силових фізичних вправ студентів вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності. Розроблена методика ґрунтується на ієрархічній послідовності основних етапів (виховання позитивного ставлення та інтересу студентів до занять фізичними вправами, формування системи науково-практичних і спеціальних знань, удосконалення відповідних умінь та навичок, залучення студентів до систематичних занять фізичними вправами), педагогічних умов, засобів і методів. Установлено співвідношення засобів фізичних навантажень для самостійних занять фізичними вправами та їх дозування в динаміці навчального процесу відповідно до індивідуальних психофізіологічних особливостей організму студентів.

Експериментальна перевірка розробленої методики навчання засвідчила її високу ефективність, що є підставою для широкого впровадження цієї методики в процес фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор біологічних наук, професор **Коцан Ігор Ярославович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Дубогай Олександра Дмитрівна**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Савчук Сергій Ананійович**.

Робота виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

2015

131. Васкан І. Г. Розвиток рухової активності підлітків у позаурочній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Васкан Іван Георгійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Васкан І. Г. Розвиток рухової активності підлітків у позаурочній діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Васкан Іван Георгійович ;

Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 189 арк. – Бібліогр.: арк. 160-186. – укр.

У дисертації виявлено структуру, режими та індекси добової рухової активності підлітків. Встановлено, що спеціально організована рухова активність учнів навчальних ЗОНЗ становить лише 0,33 - 0,44 год, що на 65 - 70 % нижче від гігієнічної норми. На основі результатів дослідження обґрунтовано модель розвитку рухової активності підлітків у позаурочних формах фізичної культури, що включає мету, завдання, функції, принципи, педагогічні умови, засоби, критерії ефективності навчання, вимоги до контролю та шляхи корекції результатів діяльності. На основі мотиваційно-ціннісних чинників і морфофункціональних особливостей учнів розроблено особистісно орієнтовану спрямованість рухової активності у ЗОНЗ (загальнорозвивальну, рекреаційно-оздоровчу, корекційну і спортивну).

Результати педагогічного експерименту засвідчили високу ефективність запропонованого організаційно-методичного забезпечення розвитку рухової активності підлітків у позаурочних формах фізичної культури, що є основою для її широкого впровадження в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Цюпак Юрій Юрійович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Дубогай Олександра Дмитрівна**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Маляренко Ірина Валентинівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

132. Войтович І. М. Методика навчання пішохідного туризму учнів 10-11-х класів на профільному рівні : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Войтович Ірина Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Войтович І. М. Методика навчання пішохідного туризму учнів 10-11-х класів на профільному рівні : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Войтович Ірина Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 274 арк. – Бібліогр.: арк. 204-228. – укр.

У дисертації обґрунтовано авторську методику навчання пішохідного туризму учнів 10–11-х класів на профільному рівні з огляду на вподобання учнів, опитування фахівців-практиків та науковців у цій сфері. Встановлено, що для ефективної організації навчання пішохідному туризму старшокласників на профільному рівні повинні бути задіяні такі компоненти: допрофільна підготовка, відбір учнів, кадрове, матеріально-технічне, фінансове, програмно-методичне забезпечення. Програмно-методичне забезпечення має бути спрямоване на вдосконалення чинних та розробку нових навчальних програм, розробку курсів за вибором, покращення систем оцінювання навчальних досягнень учнів. Розроблено та деталізовано зміст навчального матеріалу з пішохідного туризму для учнів 10–11-х класів, виділено етапи щодо його засвоєння старшокласниками, деталізовано методи та форми організації навчального процесу.

Ефективність комплексної методики навчання пішохідного туризму учнів 10–11-х класів на профільному рівні перевірено за оцінкою фізичної, техніко-тактичної, теоретичної підготовленості й мотиваційної готовності школярів.

Запропоновану авторську методику можна рекомендувати для практичного застосування у старшій школі. Експериментально досліджено, що вона сприяє набуттю учнями більшого обсягу знань, умінь та навичок з туризму, має більшу спрямованість впливу до професійної діяльності у сфері фізичної культури, спорту й туризму, формування навичок самостійних занять фізичними вправами.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Гнітецька Тетяна Володимирівна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Дубогай Олександра Дмитрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент **Панчук Андрій**

Паладійович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

133. Герасимчук А. Ю. Етнопедагогічні традиції виховання дітей у родинах еліти Волині (друга половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Герасимчук Анна Юріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Герасимчук А. Ю. Етнопедагогічні традиції виховання дітей у родинах еліти Волині (друга половина XIX – початок XX століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Герасимчук Анна Юріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 213 арк. – Бібліогр.: арк. 177-203. – укр.

У дисертації здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз етнопедагогічних традицій виховання дітей у родинах еліти Волині (друга половина XIX – початок XX століття); обґрунтовано їхню сутність як соціально-педагогічного феномену і засобу родинного виховання; проаналізовано генезис поняття «еліта» в історико-педагогічному досвіді; уточнено суть понять «суспільна еліта», «національна еліта», «елітарність», «критерії елітарності», «інтелігенція». Схарактеризовано домінантні напрями й етнопедагогічні традиції виховання дітей у родині Косачів-Драгоманових, їхню трансформацію в українсько-польські елітні родини Волині (Ю. Крашевського, О. Левчанівської, М. Левицького). До наукового обігу введено матеріали маловідомих архівних документів із досліджуваної проблеми (державні архіви Волинської (ф. р-3186) та Житомирської області (ф. 146, оп. 1, спр. 3146, 5907), інституту рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (Х. 17983–17984)) для унаочнення родинновиховного досвіду виокремлених родин та обґрунтування їхньої належності до еліти Волині окресленого періоду. Узагальнено досвід етнопедагогічних традицій виховання дітей у родинах еліти Волині другої половини XIX – початку XX століття і визначено перспективи його використання в сучасній освітньо-виховній практиці ВНЗ.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор Пріма Раїса

Миколаївна.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор Кічук Надія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент Ярощук Лілія Григорівна.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

134. Гребік О. В. Педагогічні умови профілактики травматизму студентів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Гребік Олег Васильович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Гребік О. В. Педагогічні умови профілактики травматизму студентів у процесі фізичного виховання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Гребік Олег Васильович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 293 арк. – Бібліогр.: арк. 248-267. – укр.

У дисертації визначено педагогічні умови профілактики травматизму студентів під час виконання фізичних вправ: санітарно-гігієнічні (лікарсько-педагогічний контроль та самоконтроль; належне матеріально-технічне забезпечення; відповідність інвентарю, обладнання, одягу та взуття гігієнічним вимогам); методичні (формування спеціальних знань і вмінь; моделювання реальних ситуацій уникнення травм; застосування засобів та методів навчання відповідно до закономірностей формування рухових навичок; дозування фізичних навантажень з огляду на індивідуальні та статеві особливості студентів; належний розвиток фізичних та психофізичних якостей); організаційні (поєднання групових та індивідуальних форм організації фізичного виховання; забезпечення страхування та самострахування, допомоги під час виконання складних фізичних вправ); виховні (створення сприятливого навчального середовища; формування свідомої дисципліни).

Педагогічні умови профілактики травматизму студентів реалізувалися під час навчальних занять та в позааудиторній діяльності. Доведено високу їх ефективність, що підтверджено відсутністю травм, підвищенням інтересу студентів до фізичного виховання, збільшенням кількості осіб, які самостійно

виконують фізичні вправи, зростанням рівня спеціальних знань і вмінь, підвищенням швидкості розподілу та переключення уваги, координації рухів, фізичної підготовленості.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Бакіко Ігор Володимирович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Конох Анатолій Петрович**, кандидат педагогічних наук, доцент **Черкашин Роман Євгенович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

135. Дмитрук В. С. Формування валеологічних знань молодших школярів у процесі занять з фізичної культури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Дмитрук Віталій Степанович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Дмитрук В. С. Формування валеологічних знань молодших школярів у процесі занять з фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Дмитрук Віталій Степанович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 205 арк. – Бібліогр.: арк. 168-191. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано методику формування валеологічних знань учнів початкових класів під час занять фізичною культурою як цілеспрямований і структурований процес, спрямований на засвоєння учнем відомостей, понять, уявлень про сутність і складники здоров'я, методики його виховання на основі інтеграції пізнавальної та рухової діяльностей. Виявлено стан і динаміку фізичного розвитку, фізичної підготовленості, здоров'я, захворюваності впродовж навчального року та функціональних можливостей серцево-судинної і дихальної систем організму учнів початкових класів. Подальшого розвитку набули положення щодо засобів, методів, форм і педагогічних умов формування валеологічних знань молодших школярів у процесі занять із фізичної культури.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розроблених рекомендацій, що є підставою для їх широкого впровадження в навчальний процес учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник:** доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович.

Офіційні опоненти:** доктор педагогічних наук, професор **Дубогай Олександра Дмитрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент **Кравчук Ярослав Іванович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

136. Євтушок М. В. Організація пізнавальної діяльності студентів спеціальної медичної групи в процесі занять з фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Євтушок Марина Василівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Євтушок М. В. Організація пізнавальної діяльності студентів спеціальної медичної групи в процесі занять з фізичного виховання : дис. на здобут. наук. ступеня канд. іст. наук : 13.00.02 / Євтушок Марина Василівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 199 арк. – Бібліогр.: арк. 164-188. – укр.

У дисертаційній роботі досліджено проблему організації пізнавальної діяльності фізкультурно-оздоровчої спрямованості в процесі занять із фізичного виховання зі студентами, віднесеними за станом здоров'я до спеціальної медичної групи (СМГ). За отриманими під час експериментального дослідження результатами були визначені структурні компоненти розвитку пізнавальної діяльності в процесі формування оздоровчо-функціональних знань та вмінь студентів СМГ засобами фізичної культури; сформованість основ розвитку рівня знань і спеціальних умінь впровадження оздоровчої фізичної культури в систему життєдіяльності під час занять фізичними вправами; ступінь оволодіння студентами системою знань, потрібних для вчасної допомоги організму під час фізкультурно-оздоровчих занять фізичними

вправами; рівень загальної фізичної підготовленості студентів СМГ, сформованість спеціальних рухових навичок. Розроблено й теоретично обґрунтовано модель організації пізнавальної діяльності студентів СМГ у процесі фізичного виховання, яка подається як складна система, що має цільовий, предметно-методологічний, діагностичний блоки й передбачає особливості методичних підходів та принципів формування фізкультурно-оздоровчих знань студентів СМГ для майбутньої життєдіяльності.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор *Дубогай Олександра Дмитрівна*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Завидівська Наталія Назарівна*, доктор наук з фізичного виховання і спорту *Андрійчук Ольга Ярославівна*.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

137. Іщук О. А. Формування здоров'язбережувальної компетенції студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Іщук Олена Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Іщук О. А. Формування здоров'язбережувальної компетенції студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Іщук Олена Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 204 арк. – Бібліогр.: арк. 152-173. – укр.

У дисертації обґрунтовано методику формування здоров'язбережувальної компетенції студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання. Встановлено, що здоров'язбережувальна компетенція – це система цінностей, взаємозв'язаних і взаємозумовлених знань, умінь і навиків, рівня фізичного стану, що забезпечують високий рівень здоров'язбережувальної діяльності, визнання здоров'я як найважливіші цінності людського буття. В основі здоров'язбережувальної компетенції лежать ціннісний, когнітивний та діяльнісний компоненти. Ціннісний компонент

здоров'язберезувальної компетенції визначає наявність у студентів стійкого інтересу та мотивації до здоров'язберезувальної діяльності, активне ставлення до здорового способу життя, здатність до рефлексії та саморегуляції поведінки та емоційних станів. Когнітивний компонент передбачає сформованість у студентів системи знань, умінь і навичок, що забезпечують міцний стан здоров'я. Діяльнісний компонент характеризується систематичністю занять фізичними вправами; активністю у здоров'язберезувальній діяльності; використанням сформованих знань, умінь, навичок у самостійній роботі студентів з фізичного виховання.

Методика формування здоров'язберезувальної компетенції охоплює взаємозв'язок усіх компонентів навчального процесу за дотримання визначеної мети, завдань, принципів, педагогічних умов, методів, засобів, форм та етапів навчання. Апробація розробленої методики в практиці фізичного виховання показала її ефективність, що підтверджується підвищенням інтересу студентів до фізичного виховання, збільшенням кількості осіб, які самостійно виконують фізичні вправи, зростанням рівня спеціальних знань і вмінь, підвищенням фізичної підготовленості.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Митчик Олександр Петрович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Горашук Валерій Павлович**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Савчук Сергій Анатолійович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

138. Ковальчук В. Я. Методика оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ковальчук Володимир Ярославович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Ковальчук В. Я. Методика оцінювання навчальних досягнень з фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів : дис. ... канд. пед.

наук : 13.00.02 / Ковальчук Володимир Ярославович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 195 арк. – Бібліогр.: арк. 164-190. – укр.

У дисертації виявлено рівень фізичного стану студентів ВНЗ та чинники, що його зумовлюють. На основі результатів дослідження обґрунтовано модель оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів ВНЗ, що охоплює принципи (індивідуальності, системності й систематичності, плановості й тематичності, економічності, відкритості й прозорості, об'єктивності та єдності вимог, взаємоповаги), компоненти (методологічний, процесуальний і технічний), функції (діагностичну, інформаційну, навчально-виховну, прогностичну, стимулювальну, контрольну та коригувальну), форми (вербальні, невербальні, колективні та цифрові) та методи (спостереження, бесіду, усне опитування, письмовий контроль, дидактичні тести, тестування) контролю. Розроблено особистісно орієнтовану методику оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів з урахуванням компетентнісного підходу в освіті.

Результати педагогічного експерименту засвідчили високу ефективність запропонованої методики оцінювання навчальних досягнень з фізичного виховання студентів, що є основою для її широкого впровадження в практику роботи ВНЗ.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Савчук Сергій Анатолійович.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор Завидівська Наталія Назарівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Галайдюк Микола Анатолійович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

139. Марчук С. С. Ідеї фізичного виховання школярів у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Марчук Сергій Степанович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 24 с. – укр.

Марчук С. С. Ідеї фізичного виховання школярів у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Марчук Сергій Степанович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 264 арк. – Бібліогр.: арк. 193-228. – укр.

У роботі здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз поглядів К. Д. Ушинського на проблему фізичного виховання школярів.

Визначено й уточнено зміст понять «педагогічна спадщина», «педагогічна ідея», «фізичне виховання», розкрито психофізіологічні основи фізичного виховання школярів та проаналізовано ідеї здорового способу життя особистості в педагогічній антропології К. Д. Ушинського. Подальшого розвитку набули методичні положення фізичного виховання, подані в педагогічній спадщині К. Д. Ушинського. Висвітлено зарубіжну практику фізичного виховання в працях науковця; з'ясовано провідні форми та засоби фізичного розвитку, збереження та зміцнення здоров'я учнів у науковій концепції видатного педагога; розкрито погляди К. Д. Ушинського щодо підготовки вчителя до фізичного виховання та визначено шляхи їх актуалізації в умовах сучасного освітнього процесу вищої педагогічної школи.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України **Бойчук Петро Микитович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, заслужений діяч науки і техніки України **Пристапу Євген Никодимович**, кандидат педагогічних наук **Калита Наталія Іванівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

140. Панасюк О. О. Методика формування рухових умінь старшокласників у процесі занять єдиноборствами у дитячо-юнацьких спортивних школах : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Панасюк Олександр Олександрович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Панасюк О. О. Методика формування рухових умінь старшокласників у процесі занять єдиноборствами у дитячо-юнацьких спортивних школах : дис. на здобут. наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.02 / Панасюк Олександр Олександрович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 215 арк. – Бібліогр.: арк. 161-185. – укр.

Робота присвячена проблемі формування рухових умінь і навичок старшокласників 15 років, які навчаються в ДЮСШ. Метою дослідження було теоретично-наукове обґрунтування, розробка й експериментальна перевірка авторської методики формування рухових умінь і навичок на початковому етапі навчання спортивним єдиноборствам. У роботі доведено важливість врахування на початкових етапах навчання єдиноборствам почергового опанування просторового, темпо-ритмового та швидкісно-силового параметрів руху. Показано, що основні перераховані параметри руху відповідають основним параметрам опанування глибини навчання, тобто, засвоєння просторового параметру руху – знання; засвоєння просторового і темпо-ритмового параметрів руху – уміння; засвоєння просторового, темпо-ритмового і швидкісно-силового параметрів руху – навички. В дисертації експериментально доведена ефективність запропонованої авторської методики формування рухових умінь і навичок у старшокласників, які навчаються в ДЮСШ, із використанням прямокутних матриць навчання.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор *Арзютов Геннадій Миколайович*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Гончар Іван Лазарович*, кандидат педагогічних наук, доцент *Багінська Ольга Володимирівна*.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

141. Романюк О. В. Розвиток рухових навичок у студенток зі сколіозом І-ІІІ ступеня у процесі занять калланетикою : автореф. дис. ... канд. пед. наук :

13.00.02 / Романюк Оксана Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Романюк О. В. Розвиток рухових навичок у студенток зі сколіозом I-III ступеня у процесі занять калланетикою : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Романюк Оксана Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 249 арк. – Бібліогр.: арк. 163-195. – укр.

Дисертацію присвячено розробці й теоретико-методичному та практичному обґрунтуванню методики розвитку рухових навичок у студенток зі сколіозом II-III ступенів упродовж занять із фізичного виховання в спеціальних медичних групах.

Узагальнено наукові дані щодо теоретико-методичних засад фізичного виховання в спеціальних медичних групах, визначено особливості фізичного розвитку, підготовленості та працездатності студенток зі сколіозом II-III ступенів та встановлено необхідність впливу на досліджувані параметри з метою розвитку рухових навичок у вказаного контингенту осіб. Розроблено організаційно-методичні рекомендації, схему змістового наповнення занять та структурно-компонентну модель використання калланетики в навчальному процесі з фізичного виховання в спеціальних медичних групах.

Експериментально перевірено й встановлено ефективність впровадження розробленої методики в навчальний процес задля розвитку рухових навичок у студенток зі сколіозом II-III ступенів, що дозволило значно розширити педагогічний вплив занять із фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент **Цюпак Тетяна Євгенівна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Волков Володимир Леонідович**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Данилевич Мирослава Василівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

142. Сабіров О. С. Формування рухових умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять з регбі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сабіров Олександр Сергійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Сабіров О. С. Формування рухових умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять з регбі : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сабіров Олександр Сергійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 217 арк. – Бібліогр.: арк. 154-176. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано навчально-методичне забезпечення формування рухових умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять із регбі, що охоплює засоби, методи та форми навчання; методика засвоєння прийомів індивідуальної та колективної техніки; послідовність навчальних дій; профілактику й способи виправлення можливих помилок. Формування рухових умінь і навичок гри в регбі здійснюється відповідно до завершених етапів. На першому етапі на основі створення зорового і логічного образу руху, багаторазового повторення вправи відбувається початкове вивчення техніки рухової дії, якому відповідає стадія утворення вміння. Для другого етапу характерне поглиблене, деталізоване вивчення, унаслідок якого формується рухова навичка. На третьому етапі забезпечується закріплення і вдосконалення рухової дії в різних умовах ігрової діяльності.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розроблених рекомендацій, що є підставою для їх широкого впровадження в навчальний і спортивний процес студентів вищих навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Носко Микола Олексійович**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Мартиросян Артур Артурович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

143. Філатова З. І. Диференціювання навчання плавання студентів спеціальних медичних груп : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Філатова Зоя Іванівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Філатова З. І. Диференціювання навчання плавання студентів спеціальних медичних груп : дис. на здобут. наук. ступеня канд. іст. наук : 13.00.02 / Філатова Зоя Іванівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 243 арк. – Бібліогр.: арк. 180-211. – укр.

Дисертаційна робота присвячена теоретичному обґрунтуванню, впровадженню та експериментальній перевірці методики диференціювання навчання плавання студентів спеціальних медичних груп. У зв'язку зі зміною цільової спрямованості навчання плавання, зміст якої – безпека життєдіяльності, покращення стану здоров'я студентів з огляду на рівень функціональних можливостей організму, фізичну підготовленість студентів, їх психоемоційний стан, розглянуто різні аспекти проблеми.

Основною формою організації навчально-виховного процесу навчання плавання були групові та індивідуальні заняття, широко використано різноманітні засоби навчання, які за дією спрямованості (вправи у залі «сухого плавання» та «у воді») розподілялися на загальнопідготовчі, допоміжні та спеціально підготовчі. Вони охоплювали ігри, вправи з елементами плавальної підготовки з метою сприйняття студентами водного середовища.

Експериментально доведено ефективність запропонованої методики, яка полягає у створенні позитивної мотивації до оволодіння початковими навичками плавати, приводить до зменшення захворюваності серед студентів та сприяє збільшенню їх рухової активності, заохочує до занять спортом і здорового способу життя.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор *Дубогай Олександра Дмитрівна*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, доцент *Бєлікова Наталія Олександрівна*, кандидат наук з фізичного виховання та спорту,

доцент Маляренко Ірина Валентинівна.

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

144. Юнак А. П. Методика застосування технологій лижної підготовки майбутніх учителів фізичної культури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Юнак Антон Павлович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Юнак А. П. Методика застосування технологій лижної підготовки майбутніх учителів фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Юнак Антон Павлович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 264 арк. – Бібліогр.: арк. 213–241. – укр.

У дисертації досліджено проблему технологій навчання майбутніх учителів, особливу увагу приділено методиці застосування технологій лижної підготовки як необхідного складника професійної майстерності вчителя фізичної культури. Науково обгрунтовано сутність, структуру та основні напрямки лижної підготовки у вищих навчальних закладах педагогічного спрямування, а також застосування означених технологій у реалізації навчальних програм у процесі навчання майбутніх учителів фізичної культури.

Доведено, що сутність лижної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури полягає в наявності відповідних методологічних знань, достатнього рівня компетентності, що виражається в оволодінні теоретико-методичними знаннями відповідно до навчальних програм із дисципліни «Лижна підготовка»; в умінні використовувати педагогічні, фізіологічні, біомеханічні знання та навички в професійній діяльності, знанні методів контролю та дозування фізичних навантажень у лижному спорті з урахуванням вікових і статевих особливостей учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Експериментально перевірено ефективність технологій навчання лижної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури, які складаються і таких структурних компонентів – цільового, методологічного, змістово-процесуального та результативного та критеріїв готовності майбутніх учителів

фізичної культури до уроків лижної підготовки в школі - мотиваційний, когнітивний та діяльнісний.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент **Бріжска Ірина Анатоліївна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Медведєва Ірина Михайлівна**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Козіброцький Сергій Петрович**.

Робота виконана в Глухівському національному педагогічному університеті імені О. Довженко.

2015-2016

145. Гнепа О. В. Освітня діяльність та педагогічна спадщина Михайла Пилиповича Кравчука (1892-1942 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Гнепа Ольга Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Гнепа О. В. Освітня діяльність та педагогічна спадщина Михайла Пилиповича Кравчука (1892-1942 рр.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Гнепа Ольга Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 242 арк. – Бібліогр.: 174-213. – укр.

Дисертацію присвячено актуальній проблемі вивчення постаті вітчизняного вченого-математика, педагога, методиста, громадського діяча, академіка М. Кравчука (1892–1942). Дослідження підтверджує, що персоніфіковане осмислення розвитку національної середньої і вищої школи в першій половині ХХ ст. сприяє розумінню сучасних освітніх проблем. Доведено, що творчий доробок М. П. Кравчука не лише має загальноісторичну цінність, а й містить ідеї та міркування, які використовують у сучасних умовах оновлення змісту національної освіти. У роботі здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз і систематизацію освітньої діяльності М.П.Кравчука, розкрито її зміст через основні напрями: педагогічний, управлінський, організаційний, термінологічний, методичний, видавничий. Визначено компоненти педагогічної системи М. П. Кравчука, обґрунтовано його

дидактичну концепцію, досліджено підготовку вчителів як важливий аспект освітньої діяльності педагога. Конкретизовано можливості використання творчого доробку вченого в українській освіті.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент **Кравчук Ольга Мусіївна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Лавріненко Олександр Андрійович**, кандидат педагогічних наук, доцент **Сойко Інна Миколаївна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

2016

146. Касарда О. З. Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі занять скандинавською ходьбою : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Касарда Ольга Зіновіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Касарда О. З. Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі занять скандинавською ходьбою : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Касарда Ольга Зіновіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 227 арк. – Бібліогр.: 235 назв. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано методику розвитку рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі занять скандинавською ходьбою. На першому етапі студентки вивчали техніку скандинавської ходьби, дотримуючись послідовності й доступності формування рухових умінь і навичок. Зміст занять спрямовувався на поступове підвищення функціональних можливостей серцево-судинної і дихальної систем організму дівчат. На другому етапі проводились систематичні заняття скандинавською ходьбою відповідно до розробленого змісту І дозування навантажень. Основні завдання цього етапу полягали в розвитку фізичних якостей, підвищенні захисних сил та опірності організму до несприятливих чинників зовнішнього середовища. Третій етап полягав у продовженні

систематичних занять скандинавською ходьбою, підтримці досягнутого рівня функціонування організму.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої методики занять, що є підставою для її широкого впровадження в навчальний процес студентів вищих навчальних закладів.

***Науковий керівник:** доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент Андрійчук Ольга Ярославівна.*

***Офіційні опоненти:** доктор педагогічних наук, професор Волков Володимир Леонідович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Галайдюк Микола Анатолійович.*

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

147. Файдевич В. В. Методика модульного навчання студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Файдевич Володимир Володимирович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Файдевич В. В. Методика модульного навчання студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Файдевич Володимир Володимирович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 203 арк. – Бібліогр.: 205 назв. – укр.

У дисертації обгрунтовано методику модульного навчання студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання. Встановлено, що науково обгрунтована методика модульного навчання студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання передбачає взаємодоповнювальні та взаємопов'язані між собою мету, систему завдань, принципів (індивідуалізації та диференціації, модульності, динамічності, дієвості й оперативності, усвідомленої перспективи, гнучкості, паритетності, свідомості і активності, наочності, доступності, систематичності, прогресування тренувальних впливів, циклічності, вікової адекватності тренувальних впливів), засобів навчання (фізичні вправи, ігри, гігієнічні

чинники, оздоровчі сили природи), методів навчання (чітко регламентований, частково регламентований, ігровий, змагальний, методи слова, наочні методи), форм навчання (обов'язкові навчальні заняття, самостійні заняття), результатів навчальної діяльності (підвищення інтересу до занять фізичними вправами, покращення фізичної підготовленості та знань, формування рухових умінь і навичок, активізація самостійної роботи студентів), педагогічний контроль та корекцію навчального процесу. Методика модульного навчання ґрунтується на таких основних положеннях: індивідуалізація засобів і методів навчання, підвищення обсягів та інтенсивності навчальних занять, акцентований розвиток рухових якостей і на їх основі рухових умінь і навичок та інтересу до занять фізичною культурою. Вона розширює простір для творчості викладача, зростає роль комплексного розв'язання завдань.

Важливий момент реалізації модульного навчання студентів у процесі фізичного виховання – конструювання навчального процесу. Конструюючи навчальний матеріал за модулями потрібно орієнтуватися на студентів, групу студентів і кожного студента окремо, їхні потреби, інтереси й уподобання, готовність до роботи і здатність до саморозвитку. Процес конструювання має бути чітко спрямований на досягнення кінцевої мети та гарантоване досягнення кінцевих результатів. Основою орієнтації на кінцеву мету є оперативний зворотний зв'язок.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Козіброцький Сергій Петрович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Завидівська Наталія Назарівна**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Романова Вікторія Іванівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

148. Хомич А. В. Методика програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Хомич Анатолій

Вікторович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Хомич А. В. Методика програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Хомич Анатолій Вікторович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 205 арк. – Бібліогр.: 209 назв. – укр.

У дисертації обґрунтовано алгоритм програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу, що передбачає визначення раціонального змісту, обсягів і методів рухової активності, послідовності їх виконання на різних етапах оздоровчого тренування відповідно до мети, завдань та індивідуальних морфофункціональних особливостей організму студентів. Розроблена методика навчання студентів програмувати індивідуальні заняття фізичними вправами охоплює мету, завдання, педагогічні умови, методи, засоби, форми й етапи навчання.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої методики програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів, що є підставою для її широкого впровадження в позааудиторну роботу вищих навчальних закладів.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Савчук Сергій Анатолійович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Куц Олександр Сергійович**, кандидат педагогічних наук, доцент **Гладощук Олександр Григорович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

149. Ялович А. В. Формування рухових навичок студентів університету засобами легкої атлетики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ялович

Антон Володимирович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Ялович А. В. Формування рухових навичок студентів університету засобами легкої атлетики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ялович Антон Володимирович; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 252 арк. – Бібліогр.: 238 назв. – укр.

Дисертацію присвячено розробці й теоретико-методичному та практичному обґрунтуванню методики поетапного формування рухових навичок з легкої атлетики у студентів факультету фізичного виховання із застосуванням контекстного підходу до навчання.

Узагальнено наукові дані про вплив психолого-педагогічних, фізіологічних, біомеханічних науково-методичних особливостей та на їхній основі застосування спеціальних легкоатлетичних вправ у процесі формування рухових навичок студентів факультетів фізичного виховання. Визначено основні науково-методичні підходи та їхній рейтинг за значущістю у процесі формування рухових навичок з легкої атлетики у студентів факультетів фізичного виховання; розроблено систему оцінювання рівня техніки виконання легкоатлетичних видів та методику використання легкоатлетичних спеціальних вправ для корекції техніки виконання залежно від допущених помилок.

Експериментально перевірено й встановлено ефективність впровадження розробленої методики в навчальний процес студентів факультетів фізичного виховання для формування рухових навичок з легкої атлетики із застосуванням контекстного підходу до навчання, що дозволило значно розширити педагогічний вплив із фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент *Козіброцький Сергій Петрович*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Завидівська Наталія Назарівна*, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент *Сергієнко Володимир Миколайович*.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті

імені Лесі Українки.

2017

150. Ващук Л. М. Методика формування індивідуальних фітнес-програм для самостійних занять старшокласниць : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ващук Людмила Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Ващук Л. М. Методика формування індивідуальних фітнес-програм для самостійних занять старшокласниць : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Ващук Людмила Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 198 арк. – Бібліогр.: арк. 153-175. – укр.

У дисертації обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність методики побудови індивідуальних фітнес-програм старшокласниць у процесі самостійних занять фізичними вправами як складової частини здоров'язбережувальної компетентності. На основі морфофункціональних особливостей, мотивації та типу статури старшокласниць розроблено для реалізації в позакласній роботі загальноосвітніх навчальних закладів диференційовані оздоровчо-кондиційні фітнес-програми силової спрямованості.

Методика формування індивідуальних фітнес-програм для самостійних занять старшокласниць передбачала розв'язання послідовних дій: виявлення початкових психоемоційного та морфофункціонального станів учнів (анкетування, тестування, медичне обстеження); вибір стратегії занять (мета й головні завдання); визначення спрямованості фітнес-програми (рекреаційні, реабілітаційні, спортивні, оздоровчі); розроблення змісту, форм, засобів і методів занять; визначення раціональних обсягів рухової активності, параметрів і режимів фізичних навантажень; підбір адекватних методів педагогічного контролю та оцінки результатів; корекція фітнес-програми відповідно до отриманого результату.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої методики навчання, що є підставою для її широкого впровадження в навчальний процес учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент *Деделюк Ніна Автономівна*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Дубогай Олександра Дмитрівна*, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент *Дубинська Оксана Яківна*.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

151. Петренко Г. В. Організаційно-методичні засади здоров'яформувального фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Петренко Геннадій Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Петренко Г. В. Організаційно-методичні засади здоров'яформувального фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Петренко Геннадій Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 235 арк. – Бібліогр.: арк. 167-200 – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано організаційно-методичні засади здоров'яформувального фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку (ігрова спрямованість фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку, використання нових видів рухової активності та вправ з елементами спорту, індивідуалізація та диференціація фізичних навантажень з огляду на індивідуальні особливості дітей, застосування нестандартного обладнання та інвентарю, моніторинг фізичного виховання, лікарсько-педагогічний контроль і самоконтроль, підготовка вихователів до здоров'яформувальної діяльності в дошкільному навчальному закладі).

Обґрунтовано комплексні заняття, що поєднують ігрову діяльність, спортивні елементи (ходьбу з елементами коригувальної гімнастики,

загальнорозвивальні вправи на степ-платформі, комплекси фізичних вправ зі степ-аеробіки, з фітболами) і музичний супровід для дітей старшого дошкільного віку.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розроблених рекомендацій, що є підставою для їх широкого впровадження в навчальний процес дітей дошкільних навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, доцент **Галаманжук Леся Людвигівна**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту **Балацька Лариса Василівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

152. Смаль Я. А. Формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Смаль Ярослав Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Смаль Я. А. Формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Смаль Ярослав Анатолійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 206 арк. – Бібліогр.: арк. 177-195. – укр.

У дисертації обґрунтовано результативність рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури. Розроблено класифікацію використання засобів народної фізичної культури у фізичному вихованні дітей старшого дошкільного віку, в основі якої лежать фізичні вправи, що поділяються на фізичні вправи без предметів, з предметами, із засобами пересування, народні рухливі ігри, народні забави та розваги, народні танці, елементи національних видів спорту. Для формування рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах забезпечувалося проведення засобів народної фізичної культури на заняттях фізичними

вправами, індивідуальних заняттях, самостійній роботі та прогулянок. У структурі рухового режиму передбачалося чергування фізичних навантажень різної спрямованості та формування позитивного ставлення до фізичної активності за рахунок використання національних ігор та забав.

Експериментальна перевірка засвідчила високу результативність формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури, що є основою для її широкого впровадження в практику роботи дошкільних навчальних закладів.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Вольчинський Анатолій Ярославович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Пасічник Володимир Романович**, кандидат педагогічних наук, професор **Богініч Ольга Любомирівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

153. Смолюк С. В. Організаційно-педагогічні умови становлення розвивального освітнього середовища в системі початкової освіти України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Смолюк Світлана Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 22 с. – укр.

Смолюк С. В. Організаційно-педагогічні умови становлення розвивального освітнього середовища в системі початкової освіти України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Смолюк Світлана Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 226 арк. – Бібліогр.: арк. 187-226. – укр.

У дисертаційній праці визначено теоретико-методологічні засади дослідження; охарактеризовано сутність основних понять; окреслено та проаналізовано основні етапи становлення розвивального освітнього середовища в системі початкової освіти України наприкінці ХХ – початку ХХІ ст.; представлено організаційно-педагогічні умови формування освітнього

середовища для розвитку та саморозвитку молодших учнів. У результаті історико-педагогічного дослідження визначено прогресивні ідеї формування розвивального освітнього середовища, на основі якого виявлено перспективи його моделювання в сучасній початковій школі. Подано методичні засади щодо підготовки студентів спеціальності «Початкова освіта» до використання розвивального потенціалу освітнього середовища початкової школи.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник **Будник Олена Богданівна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Дем'янчук Анатолій Степанович**, кандидат педагогічних наук **Писарчук Оксана Тарасівна**.

Робота виконана на кафедрі педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2017-2018

154. Вороніцький В. Б. Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять пауерліфтингом : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Вороніцький Вадим Борисович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Вороніцький В. Б. Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять пауерліфтингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Вороніцький Вадим Борисович ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – 222 арк. – Бібліогр.: 251 назва. – укр.

У дисертації обґрунтовано організаційно-методичне забезпечення поза аудиторних занять пауерліфтингом, спрямованих на розвиток рухової активності студенток протягом навчання у закладі вищої освіти, а його елементами є спроектована модель розвитку рухової активності під час занять означеного змісту та методика реалізації цієї моделі у практичній діяльності. Відмінними рисами спроектованої моделі від інших існуючих є поетапний

розвиток рухової активності та диференціація на кожному етапі: засобів, методів навчання; спрямованості фізичних навантажень у річному періоді; дозування навантажень для кожного заняття; видів і змісту контролю, самоконтролю.

Запропоновані розробки враховують одержані дані про особливості використання першокурсниками закладу вищої освіти фізичної активності у позааудиторний час та ставлення до занять з фізичного виховання, враховуючи стан використання (систематично, епізодично, відсутність у позанавчальний час) ними такої активності під час навчання у старшій школі; особливості вияву і динаміки компонентів рухової активності першокурсниць, урахувавши стан їх фізичної активності під час навчання у старшій школі.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність запропонованої моделі та методики її реалізації у вирішенні поставлених завдань, що вказує на доцільність її впровадження у навчальний процес студенток закладу вищої освіти гуманітарного профілю.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор *Єдинак Геннадій Анатолійович*.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор *Завидівська Наталія Назарівна*, кандидат наук з фізичного виховання та спорту *Гордієнко Юлія Валеріївна*.

Робота виконана у Кам'янець-Подільському національному університеті імені І. Огієнка.

155. Сцісловський С. В. Програмування розвивальних занять з фізичної культури для учнів старшої школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сцісловський Станіслав Вадимович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Сцісловський С. В. Програмування розвивальних занять з фізичної культури для учнів старшої школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сцісловський Станіслав Вадимович ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана

Огієнка, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – 236 арк. – Бібліогр.: 251 назва. – укр.

У дисертації обґрунтовано алгоритм для програмування розвивальних занять з фізичної культури у старшій школі, – комплекс виконавчих операцій, який реалізують у визначеній послідовності для такого: конкретизації мети і завдань занять; діагностики соматотипу в кожного хлопця; визначення форм занять для реалізації розвивального змісту; уточнення компонентів рухової активності для розвитку в хлопців із різними соматотипами; забезпечення на кожному уроці з фізичної культури термінової, у визначений період часу – накопичувальної адаптації та оптимальної організації фізичної активності. Визначальним у реалізації алгоритму є врахування педагогічних умов (формування мотивації хлопців до систематичної фізичної активності в позаурочних і позашкільних формах; забезпечення систематичного контролю за компонентами їх рухової активності; створення у старшій школі розвивального середовища). Виконавчі операції враховують одержані між 15 і 17 роками дані про особливості вияву і зміни значень показників рухової активності; структуру зміни фізичної підготовленості; особливості реалізації фізичної активності й уподобань хлопців із різними соматотипами щодо її змісту. Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність запропонованої розробки у вирішенні поставлених завдань, що вказує на доцільність її впровадження у навчальний процес старшокласників.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор **Єдинак Геннадій Анаолійович**.

Офіційні опоненти: академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор **Носко Микола Олексійович**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту **Козіброцький Сергій Петрович**.

Робота виконана у Кам'янець-Подільському національному університеті імені І. Огієнка.

156. Берладин О. Б. Тенденції розвитку початкових шкіл сільської місцевості України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Берладин Ольга Богданівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Берладин О. Б. Тенденції розвитку початкових шкіл сільської місцевості в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Берладин Ольга Богданівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 300 арк. – Бібліогр.: 299 назв. – укр.

У дисертаційній праці здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз тенденцій розвитку початкових шкіл сільської місцевості в другій половині ХХ – початку ХХІ століття. Розкрито генезу, сутність, чинники розвитку, історіографію, джерельну базу дослідження, роль і місце початкової школи в соціальній інфраструктурі села, уточнено і конкретизовано понятійно-категоріальний апарат; окреслено та схарактеризовано основні періоди та послідовні етапи в межах кожного періоду розвитку початкової школи сільської місцевості: I – радянський період (1950–1990), II – період розвитку досліджуваного типу шкіл у незалежній Україні (1991–2015), обґрунтовано модель історико-педагогічного розвитку досліджуваного явища. Узагальнено конструктивний досвід і персоніфіковані ідеї та розкрито можливості їхньої трансформації в умовах реформування сучасних закладів середньої освіти першого ступеня сільської місцевості, окреслено перспективи моделювання й провідні тенденції їхнього подальшого розвитку.

Виокремлено та обґрунтовано механізми модернізації фахової підготовки та особистісно-професійного розвитку вчителя початкової школи сільської місцевості в сучасних умовах розбудови системи освіти України.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор **Пріма Раїса Миколаївна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Біда Олена Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент **Ярошук Лілія Григорівна**.

Робота виконана на кафедрі педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

157. Бишевец Н. Г. Здоров'язбережувальна технологія навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бишевец Наталія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Бишевец Н. Г. Здоров'язбережувальна технологія навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бишевец Наталія Григорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 241 арк. – Бібліогр.: 288 назв. – укр.

Обґрунтовано, розроблено та апробовано здоров'язбережувальну технологію навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти, спрямовану на формування їхніх здоров'язбережувальних знань, умінь і навичок. Під час обґрунтування й розробки технології використано гуманістичний, аксіологічний, особистісно орієнтований та діяльнісний підходи. Розроблена технологія ґрунтувалася на принципах здоров'язбережувального навчання й уключала діагностичний, освітньо-інформаційний, здоров'язбережувальний та підсумковий етапи.

Організація здоров'язбережувального навчання здійснювалася з урахуванням динаміки самопочуття майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти. У її основу покладено запропоновану методіку оцінки стану біогеометричного профілю робочої пози користувача персонального комп'ютера. Її зміст містив матеріали здоров'язбережувального характеру, а ефективність педагогічного процесу забезпечило застосування активних й інтерактивних методів навчання, варіативність засобів.

Науковий керівник: кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Бичук Олександр Іванович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Клопов Роман Вікторович**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту **Лонацький Сергій Вікторович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

158. Дикий О. Ю. Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Дикий Олег Юрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 22 с. – укр.

Дикий О. Ю. Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Дикий Олег Юрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 232 арк. – Бібліогр.: 208 назв. – укр.

У дисертації розроблено поетапно-послідовну методику навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності, що включає спрямованість фізичних вправ, інтенсивність занять, тривалість і характер відпочинку, кількість занять протягом тижня. Поетапність визначається поступовим включенням до навчання різних видів військово-прикладного багатоборства: від підтягування «відстаючих» якостей до розвитку провідних видів фізичної підготовленості (метання гранати, плавання, біг на 3000 м, підтягування на перекладині у висі). Розроблено модельні характеристики військово-прикладного семиборства для допризовної молоді, що дозволяють оцінити відповідність індивідуального розвитку фізичної і технічної підготовленості, визначити шляхи подальшого вдосконалення, засоби індивідуалізації і корекції тренувального процесу. Доповнено відомості щодо рівня рухової активності, фізичної підготовленості, фізичного розвитку, функціональних можливостей та соматичного здоров'я учнів старшого шкільного віку.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої методики навчання військово-прикладного семиборства старшокласників, що є підставою для її широкого впровадження в позаурочну роботу загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор **Цьось Анатолій Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Пристапуна**

Євген Никодимович, кандидат наук з фізичного виховання та спорту **Ролюк Олександр Васильович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

159. Розтока А. В. Технологія навчання фізичній культурі учнів 5-6 класів в умовах навчально-виховної діяльності основної школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Розтока Андрій В'ячеславович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Розтока А. В. Технологія навчання фізичної культури учнів 5-6-х класів в умовах навчально-виховної діяльності основної школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Розтока Андрій В'ячеславович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 236 арк. – Бібліогр.: 226 назв. – укр.

У дисертації розроблено особистісно-орієнтовану технологію навчання учнів 5–6 класів фізичної культури в умовах навчально-виховної діяльності основної школи, що включає чітку послідовність мети, принципів, засобів, методів, етапів навчання, вимог до дозування фізичних навантажень, контролю і самоконтролю. Уточнено зміст поняття «технології навчання фізичної культури учнів основної школи», під яким запропоновано розуміти впорядковану послідовність засобів, методів, методичних прийомів та форм організації відповідно до індивідуальних особливостей дітей, які забезпечують реалізацію мети навчання та досягнення очікуваного результату з урахуванням об'єктивних і суб'єктивних чинників освітнього середовища і спрямовані на формування здоров'язбережувальної компетентності школярів. Доповнено відомості про стан фізичного розвитку, фізичної підготовленості, функціональних можливостей, рухової активності та міжособистісних взаємин учнів 5–6 класів.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розробленої технології навчання, що є підставою для її широкого впровадження в навчальний процес загальноосвітніх навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор наук з фізичного виховання та спорту,

професор Цьось Анатолій Васильович.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор Завидівська Наталія Назарівна, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Дмитренко Світлана Миколаївна.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

160. Сологуб О. В. Методика навчання плавання підлітків зі зниженими функціональними можливостями в умовах позаурочної роботи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сологуб Олександр Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Сологуб О. В. Методика навчання плавання підлітків зі зниженими функціональними можливостями в умовах позаурочної роботи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Сологуб Олександр Валентинович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 252 арк. – Бібліогр.: 270 назв. – укр.

У дисертації обґрунтовано методику навчання плавання підлітків в умовах позаурочної роботи на основі врахування функціональних можливостей організму, мотиваційного прагнення навчитися плавати та індивідуальної плавально-координаційної схильності як критеріїв диференціації поділу на групи в ході початкового етапу навчання. Окреслено положення оптимізації впровадження засобів, методів, форм і педагогічних умов навчання плавання підлітків щодо функціональних можливостей організму, які сприяли ефективності навчання відповідно до їхнього мотиваційного прагнення. Доповнено відомості про особливості методики навчання плавання учнів з урахуванням негативних проявів попереднього досвіду знайомства з водою та впливу особливостей функціональних захворювань під час перебування у воді в позаурочних формах навчально-виховної роботи на основі особистісно зорієнтованого підходу.

Експериментальна перевірка розробленої методики навчання плавання підлітків зі зниженими функціональними можливостями засвідчила її ефективність, що підтверджено підвищенням мотиваційного інтересу до занять

плаванням, рівня фізичної підготовленості, функціональних можливостей організму; зменшенням кількості дітей, котрі хворіють.

Науковий керівник: кандидат біологічних наук, доцент **Усова Оксана Василівна**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Дубогай Александра Дмитрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент **Пилипко Ольга Олександрівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

161. Федецький А. А. Методика навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Федецький Артем Андрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 23 с. – укр.

Федецький А. А. Методика навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Федецький Артем Андрійович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 193 арк. – Бібліогр.: 187 назв. – укр.

У дисертації обґрунтовано методику навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей (на основі методів процентилів, сигмальних відхилень, шкали регресії, комплексного методу). Розроблено й узгоджено з наявними теоретично-методичними положеннями моделі спеціалізованих стандартних вправ, що дають змогу співвідносити величину навантаження, її вибіркочу спрямованість з процесом удосконалення техніко-тактичної майстерності. Подальшого розвитку набули відомості щодо застосування комплексного методу у моделюванні фізичної підготовленості футболістів. До розроблених протоколів комплексної моделі підготовленості футболістів увійшли антропометричні дані, показники технічної та фізичної підготовленості, функціональні можливості. Доповнено інформацію про стан та вікові закономірності розвитку фізичних якостей футболістів 8–17 років.

Експериментальна перевірка засвідчила високу ефективність розроблених моделей, що є підставою для їх широкого впровадження в практику навчально-тренувальної діяльності.

Науковий керівник: доктор біологічних наук, професор **Коцан Ігор Ярославович**.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор **Єрмаков Сергій Сидорович**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент **Дулібський Андрій Васильович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

162. Шевчук А. Б. Розвиток рухової активності студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять рекреаційним каякінгом : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Шевчук Андрій Богданович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Шевчук А. Б. Розвиток рухової активності студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять рекреаційним каякінгом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Шевчук Андрій Богданович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 236 арк. – Бібліогр.: 228 назв. – укр.

У дисертації розроблено й обґрунтовано методику занять рекреаційним каякінгом. Реалізацію розробленої методики здійснювали протягом навчального року з переходом на самостійні заняття в канікулярний період. Запропонована методика включала теоретичний і практичний матеріал, а також засоби лікарсько-педагогічного контролю. Вона передбачала поетапне (враховуючи механізми адаптації) розширення та збільшення інтенсивності фізичних навантажень в позааудиторних формах спортивно-масових занять студентів.

Доповнено відомості про стан і динаміку фізичного розвитку, фізичної підготовленості, функціональних можливостей студентів вищих закладів освіти. Подальшого розвитку набули положення щодо впливу соціально-

педагогічних чинників на рухову активність студентів та засобів її розвитку у поза аудиторній діяльності.

Науковий керівник: доктор біологічних наук, професор Коцан Ігор Ярославович.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, доцент Мулик Катерина Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент Пришва Олесь Борисович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

**V. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТИВ ТА
ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ
К 32.051.05**

Інформаційна довідка

Наказом Міністерства освіти і науки України від 25 травня 2009 року у Волинському національному університеті імені Лесі Українки утворена спеціалізована вчена рада К 32.051.05 з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальностями 19.00.01 – Загальна психологія, історія психології та 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія, терміном до 28 квітня 2011 року.

Голова спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Вірна Жанна Петрівна, спеціальність 19.00.01, 19.00.07

Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Засекіна Лариса Володимирівна, спеціальність 19.00.01.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – кандидат психологічних наук, доцент Малімон Людмила Яківна, спеціальність 19.00.01.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.05:

- доктор філософських наук, професор Арцишевський Роман Антонович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, доцент Воляннюк Наталія Юріївна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Гошовський Ярослав Олександрович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Іванашко Оксана Євгенівна, спеціальність 19.00.07;

- доктор психологічних наук, доцент Матеюк Олег Анатолійович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Мушкевич Мирослава Іванівна, спеціальність 19.00.07;

- доктор психологічних наук, професор Пасічник Ігор Демидович, спеціальність 19.00.07;

- доктор педагогічних наук, професор Смолюк Іван Олександрович, спеціальність 19.00.07;

- кандидат психологічних наук, доцент Хомик Володимир Степанович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, доцент Щербан Тетяна Дмитрівна, спеціальність 19.00.07.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України № 654 від 31 травня 2013 року у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки поновлено роботу спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» строком на два роки.

Голова спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Вірна Жанна Петрівна, спеціальність 19.00.01.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Засєкіна Лариса Володимирівна, спеціальність 19.00.01.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – кандидат психологічних наук, доцент Малімон Людмила Яківна, спеціальність 19.00.01.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.05:

- доктор філософських наук, професор Арцишевський Роман Антонович, спеціальність 19.00.01;

- доктор політологічних наук, професор Бортніков Валерій Іванович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, професор Гошовський Ярослав Олександрович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, доцент Кіреєва Зоя Олександрівна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Мітлош Антоніна Василівна, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, старший науковий співробітник Панок Віталій Григорович, спеціальність 19.00.01;

- доктор медичних наук, старший науковий співробітник Пріб Гліб Анатолійович, спеціальність 19.00.01;

- доктор педагогічних наук, професор Смолюк Іван Олександрович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Федотова Тетяна Володимирівна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Хомик Володимир Степанович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, доцент Чернявська Тетяна Павлівна, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, професор Юрченко Вікторія Миколаївна, спеціальність 19.00.07;

Наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2015 року № 747 у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки утворена спеціалізована вчена рада К 32.051.05 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології».

Наказом Міністерства освіти і науки України від 24 жовтня 2017 року № 1413 у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки утворена спеціалізована вчена рада К 32.051.05 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук за спеціальністю 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології» строком на три роки.

Голова спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Засекіна Лариса Володимирівна, спеціальність 19.00.01.

Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – доктор психологічних наук, професор Вірна Жанна Петрівна, спеціальність 19.00.01.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 32.051.05 – кандидат психологічних наук, доцент Малімон Людмила Яківна, спеціальність 19.00.01.

Персональний склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.05:

- доктор психологічних наук, професор Гошовський Ярослав Олександрович, спеціальність 19.00.01;

- доктор педагогічних наук, професор Гусак Людмила Євгенівна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Карпенко Євген Володимирович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, професор Кіреєва Зоя Олександрівна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Лавриненко Олександр Леонідович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Маслюк Андрій Миколайович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Мітлош Антоніна Василівна, спеціальність 19.00.01;

- доктор біологічних наук, доцент Моренко Алевтина Григорівна, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Мудрик Алла Богданівна, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, доцент Орап Марина Олегівна, спеціальність 19.00.01;

- доктор педагогічних наук, професор Смолюк Іван Олександрович, спеціальність 19.00.01;

- доктор психологічних наук, професор Ставицький Олег Олексійович, спеціальність 19.00.01;

- кандидат психологічних наук, доцент Федотова Тетяна Володимирівна, спеціальність 19.00.01.

2009

163. Савиченко О. М. Ціннісно-мотиваційна регуляція розвитку спортивних здібностей у юнацькому віці : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / О. М. Савиченко ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с. – укр.

Савиченко О. М. Ціннісно-мотиваційна регуляція розвитку спортивних здібностей у юнацькому віці : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / О. М. Савиченко ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 163 арк. – Бібліогр.: 222 назви. – укр.

У дисертаційному дослідженні розроблено теоретичну модель ціннісно-мотиваційної регуляції розвитку спортивних здібностей. Виділено рівні соціальної, процесуальної та суб'єктної регуляції. Основними віковими особливостями ціннісно-мотиваційної регуляції в юнацькому віці є усвідомлення значної кількості власних особистісних якостей у їх зв'язку з ростом спортивних результатів та способами їх досягнення. Ціннісно-мотиваційна регуляція розвитку спортивних здібностей висококваліфікованих спортсменів має такі психологічні характеристики: використання широкого діапазону регуляційних схем; послідовна актуалізація механізмів соціальної, процесуальної та особистісно-ціннісної регуляції; прояв суб'єктної активності в утруднюючих умовах; перенесення цінностей, засвоєних у спорті, на інші види діяльності; орієнтація на суб'єктивні критерії оцінки результатів діяльності. Розроблена програма ціннісної підтримки, спрямована на підтримку соціальних стосунків, спортивних умінь та особистісного росту, є ефективним засобом розвитку спортивних здібностей у юнацькому віці.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Музика Олександр Леонідович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор, дійсний член АПН України **Яценко Тамара Семенівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Хлівна Олександра Миколаївна**.

Робота виконана на кафедрі соціальної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка.

2010

164. Земба А. Б. Особистісна вимогливість як чинник професійної компетентності (на матеріалі держслужбовців центрів зайнятості) : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Земба Алла Богданівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. : рис. – укр.

Земба А. Б. Особистісна вимогливість як чинник професійної компетентності (на матеріалі держслужбовців центрів зайнятості) : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Земба Алла Богданівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 190 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 170-190. – укр.

У дисертаційній роботі проаналізовано основні теоретичні підходи до дослідження професійної компетентності, обґрунтовано та представлено архітектоніку структурного змісту професійної компетентності державного службовця центрів зайнятості через структурно-функціональні компоненти, які визначаються функціонально-професійними компетенціями та професійно-важливими якостями як певною структурою комунікативно-організаторських вмінь.

У результаті емпіричного дослідження з'ясовано інтегративну роль особистісної вимогливості у процесі професіоналізації фахівця та експериментально визначено її професійно-статусний модус протягом професійного становлення державного службовця центрів зайнятості. Відмінності у психологічному змісті виділених видів особистісної вимогливості (адаптаційно-інтернальна та стагнаційна) виступили основою фіксації ефектів її трансформаційних змін в межах онтологізації професійного розвитку державного службовця центрів зайнятості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Саннікова Ольга Павлівна**, кандидат психологічних наук **Беженар Георгій Дмитрович**.

Робота виконана у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

165. Кихтюк О. В. Психологічні особливості формування етнічної толерантності у студентської молоді : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Кихтюк Оксана Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Кихтюк О. В. Психологічні особливості формування етнічної толерантності у студентської молоді : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Кихтюк Оксана Василівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 245 арк. – Бібліогр.: арк. 218-245. – укр.

Дисертація присвячена проблемі формування етнічної толерантності у студентів. За основу вивчення етнічної толерантності обрано особистісно-центрований підхід у сукупності таких принципів: індивідуально-психологічного, соціально-психологічного, діяльнісного, вікового та системно-психологічного. Використання цих принципів дало змогу побудувати концептуальну модель етнічно толерантної особистості у сукупності таких компонентів: когнітивного, афективного і конативного.

Когнітивний компонент містить знання й уявлення про психічний склад етносів, національний характер, етнічні стереотипи і етнічні конфлікти. Афективний компонент представлений комунікативними, практичними, глоричними й альтруїстичними емоціями. Конативний компонент охоплює міжетнічні інтереси і міжетнічну спрямованість.

Результати емпіричного вивчення індексу етнічної толерантності та усіх компонентів етнічно толерантної особистості свідчать про переважання студентів із середнім і низьким рівнем розвитку етнічної толерантності.

Окрім того, встановлені значущі кореляційні зв'язки між показниками етнічної толерантності та особливостями пізнавальної, мотиваційної і емоційної сфер особистості, що засвідчило необхідність розробки програми, спрямованої на формування етнічно толерантної особистості на основі особистісно-центрованого підходу.

Програма формувального впливу представлена двома окремими видами тренінгів: тренінгом «Етнічно толерантна особистість» та тренінгом інтерактивного впливу «Оксфордські дебати». Аналіз результатів

впровадження програми формувального впливу свідчить про її ефективність та можливість широкого використання у виховній роботі вітчизняних вишів.

Науковий керівник: психологічних наук, професор *Засекіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: психологічних наук, професор *Рибалка Валентин Васильович*, кандидат психологічних наук, доцент *Шугай Марія Анатоліївна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

166. Король Л. Д. Психолінгвістичні особливості формування національного характеру у студентів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Король Лілія Дмитрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. : рис., табл. – укр.

Король Л. Д. Психолінгвістичні особливості формування національного характеру у студентів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Король Лілія Дмитрівна ; Нац. ун-т «Острозька академія». – Острог, 2010. – 242 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 222-242. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене визначенню психолінгвістичних особливостей формування національного характеру у студентів у контексті оволодіння іноземною мовою.

У дисертації проаналізовано теоретико-методологічні засади дослідження проблеми національного характеру та виявлено механізми його формування, обґрунтовано роль міжкультурного порівняльного підходу у формуванні національного характеру у студентів. Зроблено спробу представити процес формування національного характеру як комплексного та інтегрального феномена, що включає в себе сукупність пізнавальної, емоційно-ціннісної та практично-дієвої складових; побудовано концептуальну модель формування національного характеру із урахуванням психолінгвістичних особливостей.

Розроблено критерії, показники та рівні сформованості національного характеру та сконструйовано експериментальну програму формування

національного характеру у студентів із урахуванням психолінгвістичних особливостей у контексті реалізації міжкультурного порівняльного підходу.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Пасічник Ігор Демидович**.

Офіційні опоненти: психологічних наук, професор **Савчин Мирослав Васильович**, кандидат психологічних наук, **Савелюк Наталія Михайлівна**.

Робота виконана в Національному університеті «Острозька академія».

167. Кунгурцева Л. В. Актуалізація потенційної обдарованості дітей-сиріт юнацького віку : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Кунгурцева Людмила Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Кунгурцева Л. В. Актуалізація потенційної обдарованості дітей-сиріт юнацького віку : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Кунгурцева Людмила Володимирівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 226 арк. – Бібліогр.: 220 назв. – укр.

У дисертаційному дослідженні проаналізовано та узагальнено основні підходи до вивчення проблеми потенційної обдарованості та її розвитку у дітей-сиріт. Визначено структурні компоненти потенційної обдарованості. Теоретично обґрунтовано та запропоновано діагностичний інструментарій для дослідження потенційної обдарованості дітей-сиріт.

На основі результатів емпіричного дослідження проведений психологічний аналіз розвитку обдарованості у дітей-сиріт, внаслідок чого виявлено рівні актуалізації потенційної обдарованості залежно від вираженості її структурних компонентів та впливу деприваційних факторів. Визначено психологічні особливості створення збагаченого інформаційного середовища та запропоновано нову оригінальну програму психологічного супроводу з актуалізації потенційної обдарованості дітей-сиріт.

Встановлено, що актуалізація потенційної обдарованості проявляється у прагненні особистості до єдності та інтеграції своїх потенційних можливостей, до реалізації здібностей та талантів, покликання та призначення, до більш

повного розуміння і прийняття власної сутності та розвитку впевненості у собі. Теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено доцільність запропонованої програми психологічного супроводу з актуалізації потенційної обдарованості дітей-сиріт.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Бажанюк Валентина Станіславівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Смульсон Марина Лазарівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Іванашко Оксана Євгенівна**.

Робота виконана у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

168. Лукасевич О. А. Суб'єктно-вчинкові критерії оцінки особистісної зрілості студентської молоді : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лукасевич Оксана Анатоліївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Лукасевич О. А. Суб'єктно-вчинкові критерії оцінки особистісної зрілості студентської молоді : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лукасевич Оксана Анатоліївна ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 260 арк. : табл., рис. – Бібліогр.: арк. 244-260. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню психологічних критеріїв оцінки особистісної зрілості студентської молоді, апеляція до яких обумовлена необхідністю визначення структурних компонентів зрілості особистості. В дисертації здійснена спроба концептуального та емпіричного обґрунтування нового підходу до визначення сутності поняття «особистісна зрілість» з позиції суб'єктно-вчинкової парадигми. Аргументовано необхідність теоретичного розгляду категорій «суб'єктності» та «вчинковості» з подальшим їх використанням як основних критеріїв особистісної зрілості. Побудовано загальну модель особистісної зрілості, в основу якої покладено розуміння особистісної зрілості як психологічної спроможності, спрямованості і внутрішньої готовності студента до вчинку, що передбачає наявність

відповідних здатностей до орієнтації у ситуації, постановки мети, вибору засобів, прийняття рішення, виконання дії, рефлексії, закріплення досвіду. Експериментально з'ясовано психологічні особливості процесу досягнення особистісної зрілості студентською молоддю та виявлено їх індивідуально-типологічні характеристики, що підкреслює принципову необхідність актуалізації вчинкової активності осіб юнацького віку в умовах навчання у вищому навчальному закладі.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент АПН України **Татенко Віталій Олександрович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Карпенко Зиновія Степанівна**, кандидат психологічних наук, **Панок Віталій Григорович**.

Робота виконана на кафедрі практичної психології Запорізького національного університету.

169. Лукіяничук А. М. Розвиток професійної ідентичності у майбутніх молодших спеціалістів педагогічного профілю : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Лукіяничук Алла Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 23 с. – укр.

Лукіяничук А. М. Розвиток професійної ідентичності у майбутніх молодших спеціалістів педагогічного профілю : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Лукіяничук Алла Миколаївна ; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. – Київ, 2010. – 233 арк. : рис. – Бібліогр.: арк. 215-233. – укр.

У дисертації розроблено теоретичні та прикладні основи процесу розвитку професійної ідентичності майбутніх молодших спеціалістів педагогічного профілю. Проаналізовано наукові дослідження, присвячені проблемі ідентичності. Виявлено недостатній рівень дослідження психологічних основ розвитку професійної ідентичності у майбутніх учителів. Визначено, що професійна ідентичність є процесом входження у професійне середовище студентів педагогічного коледжу, що передбачає ототожнення студентом себе із професійною групою.

Сутність розробленої системи з розвитку професійної ідентичності полягає у забезпеченні сприятливих умов формування образу професійного "Я" студентів як її системоутворювального ядра. Він характеризується достатньою стійкістю соціального "Я", переживанням схожості з представниками професійної групи, високим рівнем соціальної зацікавленості, високим рівнем ідентифікації, взаємозалежністю з професійною групою, відсутністю егоцентричності та структурованістю Я-концепції. Чинниками розвитку професійної ідентичності є професійна вибірковість, професійні якості та професійна позиція.

Доведено, що вплив на комунікативність, емпатійність та емоційно-вольові якості особистості майбутнього вчителя, що визначені як психологічна основа розвитку професійної ідентичності, дозволяє підвищити динамічні та змістові показники професійної ідентичності та сформованість образу професійного "Я". Ефективними методичними засобами при цьому виступають методи інтерактивного навчання, технології передачі та вивчення передового педагогічного досвіду, гармонійне поєднання індивідуальної та групової форми роботи.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Побірченко Неоніла Антонівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, старший науковий співробітник **Скребець Василь Олексійович**, кандидат психологічних наук, доцент **Гошовська Дарія Тарасівна**.

Робота виконана в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

170. Маслюк А. М. Особливості переживання людиною довготривалої фізіологічної депривації (на матеріалах голодоморів в Україні) : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Маслюк Андрій Миколайович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Маслюк А. М. Особливості переживання людиною довготривалої фізіологічної депривації (на матеріалах голодоморів в Україні) : дис. ... канд.

психол. наук : 19.00.01 / Маслюк Андрій Миколайович ; НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – Київ, 2010. – 230 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 210-230. – укр.

У дисертації досліджується переживання людиною довготривалої фізіологічної депривації (на матеріалах голодоморів в Україні). Робота містить теоретичне обґрунтування та результати емпіричного дослідження проблеми. Розкрито сутність переживання довготривалої фізіологічної депривації голодоморів в Україні. Визначено структуру травмуючих чинників подій голодоморів в Україні першої половини ХХ століття.

Виявлено, що перебіг довготривалої фізіологічної депривації формує у свідомості людини необмежені в часі переживання, які об'єктивуються в трагічних образах, успадкованих сучасною людиною через складні механізми сімейних, етнокультурних впливів.

Розроблено методику вивчення переживання людиною довготривалої фізіологічної депривації (на матеріалах голодоморів в Україні).

Науковий керівник: кандидат психологічних наук **Куєвда Володимир Терентійович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Москалець Віктор Петрович**, кандидат психологічних наук, доцент **Колісник Олексій Петрович**.

Робота виконана в Інституті психології ім. Г. С. Костюка НАПН України.

171. Садова М. А. Психологічні складові потенціалу самореалізації особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Садова Мирослава Анатоліївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 16 с. – укр.

Садова М. А. Психологічні складові потенціалу самореалізації особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Садова Мирослава Анатоліївна ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2010. – 198 арк. – Бібліогр.: 240 назв. – укр.

Дисертацію присвячено дослідженню потенціалу самореалізації особистості, який розглядається як динамічне інтегративне утворення, що визначає ресурсні можливості розвитку людини, її здатності до оволодіння та продуктивного здійснення різних видів діяльності.

У роботі розроблено та обґрунтовано структуру потенціалу самореалізації особистості, що включає такі складові: модальність активності, соціальне включення та спрямованість особистості.

На основі кластерного аналізу виділено типи потенціалу самореалізації: екзистенційний тип, соціальний тип, тип активного та пасивного саморозвитку. Виявлено, що для осіб з екзистенційним типом потенціалу самореалізації притаманна самореалізація у буттєвому існуванні; соціальний тип характеризується самореалізацією у міжособистісних стосунках. Тип, спрямований на активний саморозвиток, відрізняється потребою у постійній реалізації власного внутрішнього потенціалу, для осіб з пасивним типом саморозвитку необхідна стимуляція зовнішнього середовища.

У дисертації описано психологічні особливості осіб з різними типами самореалізації, виявлено диференціацію типів потенціалу самореалізації за статтю, віком та профілем професійного самовизначення.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Бажанюк Валентина Станіславівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Смульсон Марина Лазарівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Іванашко Оксана Євгенівна**.

Робота виконана в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

172. Соловей О. А. Психологічні особливості мовленнєвої діяльності дітей з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги : автореф. дис. ... канд. психол.

наук : 19.00.07 / Соловей Оксана Анатоліївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Соловей О. А. Психологічні особливості мовленнєвої діяльності дітей з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Соловей Оксана Анатоліївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 256 с. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі мовленнєвої діяльності дітей з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги, в основу вивчення якої покладено такі підходи: лінгвістичний (лексичний, граматичний та фонетичний рівні), психологічний (діяльнісний та когнітивний рівні) та психолінгвістичний (рівні сприймання, розуміння та породження мовлення). Систематизовано та узагальнено сукупність поглядів на поняття мовленнєвої діяльності. Запропоновано авторське визначення поняття мовленнєвого портрету дошкільника та встановлено його основні структурні компоненти. Проаналізовано особливості мовленнєвого портрету дошкільника з ГРДУ

Встановлено значущі кореляційні зв'язки між показниками мовленнєвої діяльності та особливостями пізнавальної сфери дошкільників, що засвідчило необхідність розробки програми, спрямованої на розвиток мовлення та усіх психічних процесів загалом. Обґрунтовано, розроблено та апробовано авторську програму психокорекційного впливу на розвиток мовленнєвої діяльності дітей з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги.

Аналіз результатів впровадження програми формувального впливу засвідчив її ефективність та можливість широкого використання у роботі практичних психологів дошкільних навчальних закладів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор *Павелків Роман Володимирович*, кандидат психологічних наук, доцент *Лиля Магдалина Василівна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

173. Усатенко О. М. Супервізорство у фаховій підготовці психолога-практика : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Усатенко Оксана Миколаївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Усатенко О. М. Супервізорство у фаховій підготовці психолога-практика : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Усатенко Оксана Миколаївна ; РВНЗ «Кримський гуманітарний університет». – Ялта, 2010. – 341 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 321-341. – укр.

У дисертації розкрито можливості супервізорства у фаховій підготовці психологів-практиків у процесі глибинної психокорекції. Висвітлено теоретичні підходи до проблеми супервізорства, окреслені його особливості й види в психодинамічній парадигмі, яка ґрунтується на розумінні цілісності психіки в єдності її свідомої і несвідомої сфер. Виявлено, що характерною особливістю супервізорства в ракурсі психодинамічної теорії є її процесуальність, що спирається на відповідну психодіагностику та корекцію. Розкрито об'єктивні й суб'єктивні чинники результативності супервізії глибинно-психологічної корекції. Супервізія глибинно-психологічного пізнання з використанням методик АСПН засвідчила необхідність володіння основами психодинамічної теорії та інструментальними навичками пізнання індивідуально-неповторних якостей психіки протагоніста.

Науковий керівник: дійсний член АПН України, доктор психологічних наук, професор **Яценко Тамара Семенівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Карпенко Зіновія Степанівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Мелоян Анаїт Едуардівна**.

Робота виконана на кафедрі психології Республіканського вищого навчального закладу «Кримський гуманітарний університет».

174. Чернуха І. О. Психокорекція особистості засобами арт-терапії : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Чернуха Ірина Олександрівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Чернуха І. О. Психокорекція особистості засобами арт-терапії : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Чернуха Ірина Олександрівна ; Крим. гуманіт. ун-т. – Ялта, 2010. – 290 арк. : іл. – Бібліогр.: арк. 269-290. – укр.

Дисертаційну роботу присвячено вивченню можливостей психокорекції суб'єкта засобами арт-терапії, що передбачає об'єктивування впливу травмивних подій на виникнення деструкцій психіки; розкриття ролі едіпової ситуації у формуванні об'єктних відносин; виявлення деструктивних тенденцій «до самопокарання», «повернення в утробу (лоно матері)», «до психологічної імпотенції», «до психологічної смерті». Здійснено структурно-семантичний аналіз психоаналітичної роботи з використанням каменів, неавторських малюнків, комплексу тематичних психомалюнків, що доводить психокорекційну спроможність означених методів.

Застосування у психокорекційній практиці методів творчого самовираження можливе за допомогою розпредметнення змісту творчості через її інтерпретацію та осмислення індивідуально неповторного змісту. Доведено, що символічні форми опредметнення пережитого особою досвіду за допомогою образних форм дозволяють об'єктивувати індивідуальну неповторність семантики творчості суб'єкта.

Дослідження дозволило виокремити спільні характеристики методів арт-терапії та активного соціально-психологічного навчання. З'ясовано особливості застосування арт-терапевтичних технік у методі АСПН, які передбачають цілісне пізнання психіки суб'єкта в її свідомих і несвідомих виявах, спрямованість на пізнання феномену психічного в його індивідуальній неповторності, динамічну впорядкованість та усистематизованість суперечливих тенденцій. Обґрунтовано доцільність використання арт-терапевтичних методів у роботі з майбутніми психологами-практиками в контексті нівелювання деструктивних тенденцій.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент *Мелоян Анаїт Едуардівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Ямницький Вадим Маркович**, кандидат психологічних наук, доцент **Максименко Олена Георгіївна**.

Робота виконана у Республіканському вищому навчальному закладі «Кримський гуманітарний університет».

175. Шевчук Г. С. Арт-терапевтичні засоби дослідження материнської ідентичності вагітних жінок : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Шевчук Галина Станіславівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 22 с. – укр.

Шевчук Г. С. Арт-терапевтичні засоби дослідження материнської ідентичності вагітних жінок : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Шевчук Галина Станіславівна ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2010. – 225 арк. – Бібліогр.: арк. 202-225. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню специфіки застосування арт-терапевтичних засобів (тематичних малюнків) для дослідження материнської ідентичності вагітних жінок. У дисертації, з позицій гуманістичного підходу, здійснена спроба концептуального та емпіричного обґрунтування поняття “материнська ідентичність”, визначення її структури, змісту та типів (цілісна материнська ідентичність, дифузна материнська ідентичність та нерозвинена материнська ідентичність). Побудовано та апробовано алгоритм емпіричного дослідження специфіки використання технік арт-терапії для дослідження материнської ідентичності. Верифіковано системи шкал якісно-кількісної обробки тематичних малюнків “Я – мама”, “Я і моя дитина”, “Я – жінка”. Досліджено психологічні особливості становлення материнської ідентичності вагітних жінок, які виношують першу дитину, другу та третю-шосту дитину. За результатами емпіричного дослідження материнської ідентичності вагітних жінок за допомогою арт-терапевтичних засобів підтверджено високий психодіагностичний потенціал малюнкових методів та виявлено принципову необхідність розробки і впровадження

диференційованої відповідно до психологічної типології материнської ідентичності системи психологічної допомоги вагітним жінкам.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Гасюк Мирослава Богданівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України **Титаренко Тетяна Михайлівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Мушкевич Мирослава Іванівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та експериментальної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

176. Шкарлатюк К. І. Особливості формування професійних прогнозів майбутніх менеджерів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Шкарлатюк Катерина Іванівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 20 с. – укр.

Шкарлатюк К. І. Особливості формування професійних прогнозів майбутніх менеджерів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Шкарлатюк Катерина Іванівна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – 231 арк. : рис., табл. – Бібліогр.: арк. 210-231. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню особливостей формування професійних прогнозів майбутніх менеджерів. У роботі обґрунтовано та експериментально верифіковано теоретичну модель типологічного аналізу професійних прогнозів на основі дослідження їх психологічного змісту на рівні особистісних, мотиваційних та поведінкових особливостей прояву у майбутніх менеджерів. Поглиблено наукові уявлення про психологічні особливості професійних прогнозів через вивчення їх психологічної будови, змісту та функцій.

У результаті емпіричного дослідження з'ясовано детермінацію впливу навчально-практичного тренінгу-курсу професійного самофутурування на перебіг формування професійних прогнозів майбутніх менеджерів. Встановлено, що комплексне залучення до формувальної програми прогнозно-каузальних засобів в єдності з пізнавально-ідентифікаційними та рефлексивно-

ідентифікаційними прийомами суб'єктного самовпливу оптимізує повноцінну професійну підготовку майбутніх менеджерів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Матеюк Олег Анатолійович**, кандидат психологічних наук, доцент **Батраченко Іван Георгійович**.

Робота виконана у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

2011

177. Крижановська З. Ю. Мотиваційні чинники професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Крижанівська Зореслава Юріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Крижановська З. Ю. Мотиваційні чинники професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Крижановська Зореслава Юріївна ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 216 с. – Бібліогр.: 233 назви. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню мотиваційних чинників професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів. У роботі обґрунтовано теоретичну модель структурно-функціональної організації професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів, емпірично з'ясовано психологічний зміст мотиваційних чинників самореалізації на кожному з етапів професійного становлення педагогів дошкільних закладів і виділено типи їх професійної самореалізації. У роботі поглиблено наукові уявлення про професійну самореалізацію особистості й уточнено положення про мотивацію як основоположний чинник стимулювання самореалізації через розкриття її змісту в межах етапів професійного становлення педагогів дошкільної освіти.

У результаті емпіричного дослідження доведено ефективність тренінгової програми активізації мотиваційних ресурсів професійної самореалізації

педагогів дошкільних закладів. Обґрунтовано психологічні умови оптимізації повноцінної мотивації професійної самореалізації педагога, комплексне забезпечення яких сприятиме актуалізації потреб професійного зростання фахівця.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Щербан Тетяна Дмитрівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Губа Наталія Олександрівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

178. Лавриненко О. Л. Структурно-функціональні особливості мовної особистості студентів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лавриненко Олександр Леонідович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Лавриненко О. Л. Структурно-функціональні особливості мовної особистості студентів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лавриненко Олександр Леонідович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 208 с. – Бібліогр.: 190 назв. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі формування та функціонування мовної особистості студента в сучасних умовах. У роботі обґрунтовано та експериментально верифіковано психолінгвістичний підхід до вивчення мовної особистості.

Побудовано структурно-функціональну модель мовної особистості, яка містить когнітивний, мотиваційний та емоційний компоненти, що дало можливість окреслити шляхи емпіричного дослідження мовної особистості та визначити функції, які вона виконує в системі цілісної особистості людини.

Встановлено спектр психологічних особливостей мовної особистості студента, пов'язаних з фаховим спрямуванням профілю його академічної підготовки.

Розроблено класифікацію профілів мовної особистості, які визначаються особливостями співвідношення між рівнями розвитку її компонентів і формують низку психологічних якостей людини.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор *Карпенко Зиновія Степанівна*, кандидат психологічних наук, доцент *Новоселецька Світлана Володимирівна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

179. Моськін С. І. Психологічні умови професійного становлення особистості учнів закладів профтехосвіти : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Моськін Сергій Іванович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Моськін С. І. Психологічні умови професійного становлення особистості учнів закладів профтехосвіти : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / Моськін Сергій Іванович ; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих Нац. акад. пед. наук України. – Луцьк, 2011. – 298 с. – Бібліогр.: 203 назви. – укр.

Дисертація присвячена визначенню психологічних умов професійного становлення особистості учнів закладів профтехосвіти.

У дисертації проаналізовано стан розробленості проблеми професійного становлення особистості в ранньому юнацькому віці та визначено психолого-педагогічні підходи до її вивчення; розроблено концептуально-психологічну модель професійного становлення особистості учнів ПТНЗ; визначено психологічні критерії та показники психодіагностики професійного становлення особистості учнів ПТНЗ, виявлено рівні їх розвитку в учнів; експериментально підтверджено, що провідними психологічними умовами професійного становлення учнів ПТНЗ виступають розвиток і взаємозв'язок його основних складових – професійного самовибору, професійного самовизначення, психолого-професійної зрілості особистості.

Розроблено та доведено ефективність навчально-розвивальної програми психолого-педагогічного супроводу професійного становлення особистості учнів ПТНЗ, застосування якої здійснювалось за допомогою таких форм впливу на професійне становлення учнів, як спеціально організовані експериментальні теоретичні і практичні заняття, груповий тренінг, психологічна професійна консультація. Обґрунтовано методичні рекомендації викладачам, майстрам виробничого навчання, практичним психологам з удосконалення і покращення процесу професійного становлення особистості учнів ПТНЗ, психолого-педагогічної допомоги учням у професійному становленні з огляду на рівень розвиненості здатності до професійного самовизначення, самореалізації та особистісної зрілості.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник **Литвинова Надія Іванівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Бочелюк Віталій Йосипович**, кандидат психологічних наук, доцент **Ставицький Олег Олексійович**.

Робота виконана в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

180. Остапйовський О. І. Професійна ідентичність в структурі економічної свідомості особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Остапйовський Олександр Ігорович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 20 с. – укр.

Остапйовський О. І. Професійна ідентичність в структурі економічної свідомості особистості : дис. на здоб. наук. ступеня канд. психол. наук : 19.00.01 / Остапйовський Олександр Ігорович ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – 210 с. – Бібліогр.: 220 назв. – укр.

У роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження проблеми та експериментально встановлено структурні компоненти економічної свідомості та їх взаємозв'язок у прояві форм професійної ідентичності майбутніх фахівців економічних та неекономічних спеціальностей. Поглиблено наукові уявлення

про економічну свідомість як соціокультурну за походженням систему значень індивіда, які визначають зміст професійної ідентичності студентів.

У результаті емпіричного дослідження доведено репрезентативний зв'язок в усвідомленні семантичних конструктів економічної свідомості студентів та у прояві форм їх професійної ідентичності; констатовано зміст семантичних конструктів економічної свідомості студентів економічних та неекономічних спеціальностей, відмінності яких пов'язані з особливостями процесу професійного становлення, який відображає зміну особистісних, мотиваційних та інтерперсональних характеристик особистості. Встановлено специфіку та закономірності прояву професійної ідентичності в залежності від змісту семантичних конструктів економічної свідомості студентів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Вірна Жанна Петрівна*.

Офіційні опоненти: доктор філософських наук, професор *Москаленко Валентина Володимирівна*, доктор психологічних наук, доцент *Батраченко Іван Георгійович*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

2013

181. Глова І. В. Психологічні особливості мотивації професійної діяльності державних службовців місцевих органів виконавчої влади : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Глова Ірина Василівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 20 с. – укр.

Глова І. В. Психологічні особливості мотивації професійної діяльності державних службовців місцевих органів виконавчої влади : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Глова Ірина Василівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 252 с. – Бібліогр.: 283 назви. – укр.

Дисертацію присвячено аналізу психологічних особливостей мотивації професійної діяльності державних службовців місцевих органів виконавчої влади.

В роботі розглянуто поняття професійної мотивації, виявлено сутнісні ознаки й ієрархію професійної мотивації державних службовців, розроблено структурно-динамічну модель, на основі якої емпірично виявлено й обґрунтовано змістові та процесуальні характеристики професійної мотивації державних службовців місцевих органів виконавчої влади. Виявлено факторну структуру та «типи» державних службовців за мотивацією їх професійної діяльності.

Здійснено аналіз динаміки професійної мотивації державних службовців за рівнем значущості та задоволеності професійних мотивів, виявлено зменшення внутрішньої мотивації та мотивації служіння (суспільної корисності діяльності).

На основі результатів емпіричного вивчення структурно-змістових та процесуально-динамічних особливостей професійної мотивації державних службовців місцевих органів виконавчої влади обґрунтовано рекомендації щодо оптимізації механізму мотивації їх професійної діяльності.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент *Малімон Людмила Яєівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент *Чернявська Тетяна Павлівна*, кандидат психологічних наук, доцент *Савченко Олена Вячеславівна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

182. Гошовська О. Я. Психологічний захист у структурі самоприйняття особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Гошовська Ольга Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 20 с. – укр.

Гошовська О. Я. Психологічний захист у структурі самосприйняття особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Гошовська Ольга Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 220 с. – Бібліогр.: 230 назв. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню психологічного захисту у структурі самосприйняття особистості. У роботі проаналізовано основні наукові підходи до проблеми психозахисту й само сприйняття особистості. Розкрито суть терміну «психологічний захист» і диференціацію механізмів психозахисту особистості. Висвітлено генезу психозахисної поведінки людини в нормі та у випадку неповносправності, а також специфіку застосування психозахисту в контексті негативного само сприйняття.

Емпірично обґрунтовано взаємозалежність само сприйняття і психозахисту особистості. Доведено вплив травматичних переживань дитинства на специфіку застосування психозахисту дорослими, подано результати рангової структуризації механізмів психозахисту в сучасних студентів. Розроблено концептуальну генетично-психологічну модель психозахисту самосприйняття особистості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Батраченко Іван Георгійович**, кандидат психологічних наук **Карпенко Євген Володимирович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

183. Кміть І. В. Хроноструктурна компетентність як умова професійної адаптованості медичних сестер : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кміть Ірина Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 20 с. – укр.

Кміть І. В. Хроноструктурна компетентність як умова професійної адаптованості медичних сестер : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кміть Ірина Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 210 с. – Бібліогр.: 214 назв. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню хроноструктурної компетентності як умови професійної адаптованості медичних сестер.

У дисертаційній роботі проаналізовано часові ознаки професійної адаптації особливості та обґрунтування хроноструктурну компетентність як регуляційну ознаку професійної адаптованості медичних сестер. Проведено емпіричну верифікацію запропонованої типології хроноструктурної компетентності із визначенням критеріїв і показників її диференціації та з'ясовано психологічний зміст виділених типів через особистісно-поведінковий комплекс властивостей медичних сестер. Поглиблено наукові уявлення про хроноструктурну компетентність як саморегуляційну характеристику медичних сестер, що зумовлює їх професійну адаптованість.

У результаті емпіричної експлікації типології хроноструктурної компетентності встановлено, що професійна адаптованість зумовлена професійно релевантними типами хроноструктурної компетентності медичних сестер. Відмінності у психологічному змісті виділених типів виступили основою фіксації регуляційних ефектів взаємозв'язку типів хроноструктурної компетентності та специфіки проявів професійної адаптованості медичних сестер. (нормергійний, компенсаційний, оперативно-економний та накопичувально-витрачальний) у вигляді продуктивних/непродуктивних ознак адаптативної збалансованості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Кіреєва Зоя Олександрівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Коробка Лариса Миколаївна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

184. Святенко Ю. О. Регресія поведінки сиблінгів під впливом взаємин у сім'ї : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Святенко Юлія Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Київ, 2013. – 20 с. – укр.

Святенко Ю. О. Регресія поведінки сиблінгів під впливом взаємин у сім'ї : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Святенко Юлія Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – 346 с. – Бібліогр.: 279 назв. – укр.

Дослідження присвячено вивченню особливостей формування психіки сиблінгів під впливом батьківського виховання. У роботі обґрунтовано сутність феномену регресії, виокремлено її функціональні особливості з позицій різних психологічних підходів. Визначено деструктивні фактори, що впливають на формування психіки сиблінгів та пов'язані з деформаціями виховання. Визначено специфіку вияву регресій у сиблінговій взаємодії (агресія, ревності, суперництво, пасивність, інфантилізм та ін.). Емпірично доведено що регресія поведінки сиблінга має глибинну обумовленість та виступає згодом чинником деструктування особистісного розвитку. Сиблінгові деструкції зумовлено пережитим драматичним досвідом, блокуванням притяжіння до первинних лібідних об'єктів в едіпальний період. Доведено, що діагностика та корекція регресивних виявів поведінки сиблінга є ефективною, не лише завдяки передумовам спонтанної активності респондента в психокорекційному процесі активного соціально-психологічного пізнання, а й діалогічній взаємодії психолога з респондентом, що вбудовується у внутрішній порядок психіки, відповідно психодинамічній методології.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України **Яцечко Тамара Семенівна.**

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, старший науковий співробітник **Панок Віталій Григорович**, кандидат психологічних наук, доцент **Поляничко Олена Миколаївна.**

Робота виконана в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова.

2014

185. Барабашук Г. В. Соціальна ідентичність особистості як суб'єкта сімейних трансформацій : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 /

Барабашук Ганна Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр

Барабашук Г. В. Соціальна ідентичність особистості як суб'єкта сімейних трансформацій : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Барабашук Ганна Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 220 с. – Бібліогр.: 239 назв. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження структурно-функціональної організації соціальної ідентичності особистості старшого підлітка як суб'єкта сімейних трансформацій. Проведено емпіричну верифікацію психологічного змісту структурних компонентів соціальної ідентичності особистості старшого підлітка з повних та дискантних сімей та конкретизовано їх функціональне наповнення із врахуванням варіантів належності суб'єкта сімейної взаємодії до певних соціальних груп та аналізу особливостей суб'єктивного сприйняття підлітком значущих дорослих. Поглиблено наукові уявлення про особливості становлення соціальної ідентичності особистості старшого підлітка за умов дистанційного батьківства.

Відмінності у психологічному змісті структурних компонентів соціальної ідентичності виступили основою обґрунтування особливостей диференціації (рольової та альтернативної локалізації) структурно-функціональних ознак соціальної ідентичності особистості старшого підлітка як суб'єкта активної рольової та альтернативної сімейної взаємодії відповідно до старших підлітків з повних та дискантних сімей.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, старший науковий співробітник **Панок Віталій Григорович**, кандидат психологічних наук, доцент **Акімова Лариса Наумівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

186. Дячук Н. В. Психологічні особливості реалізації творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Дячук Наталія Валеріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Дячук Н. В. Психологічні особливості реалізації творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Дячук Наталія Валеріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 206 с. – Бібліогр.: 215 назв. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі реалізації творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів. У роботі обґрунтовано та емпірично підтверджено психолінгвістичний підхід до вивчення творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів.

Сконструйовано психолінгвістичну модель реалізації творчого потенціалу перекладачів, яка включає в себе два блоки: предметний та операційний, що долає змогу виокремити шляхи емпіричного дослідження творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів.

Визначені види стратегій реалізації творчого потенціалу майбутніх перекладачів та виокремлені шляхи розвитку евристичних стратегій для студентів із переважанням у них різних видів стратегій.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор *Лозова Ольга Миколаївна*, кандидат психологічних наук *Чорна Лілія Григорівна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

187. Іванюк Н. М. Соціальна категоризація як чинник комунікативної компетентності особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Іванюк Наталія Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Іванюк Н. М. Соціальна категоризація як чинник комунікативної компетентності особистості : дис. ... : канд. психол. наук : 19.00.01 / Іванюк Наталія Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 226 с. – Бібліогр.: 252 назви. – укр.

Дисертація присвячена проблемі соціальної категоризації як чинника комунікативної компетентності особистості. На основі теоретичного аналізу обґрунтовано соціальну категоризацію як складову концептуального поля соціальної когніції, виокремлено види ментальних репрезентацій (соціальні категорії, уявлення, стереотипи) як результативний зміст соціальної когніції, виділено комунікативну функцію соціальних категорій.

Емпірично виявлено зв'язки між соціальною категоризацією та комунікативними особливостями студентів, визначено комунікативний портрет студента зі сформованою соціальною категоризацією. Встановлено особливості використання соціальних категорій у наративах студентів.

Обґрунтовано, розроблено та впроваджено тренінг «Комунікативна практика» для розвитку комунікативної компетентності з урахуванням соціальної категоризації студентів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент *Кіреєва Зоя Олександрівна*, кандидат психологічних наук, доцент *Новоселецька Світлана Володимирівна*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

188. Михальська Ю. А. Особливості побудови стратегій психологічного захисту в професійній діяльності медичних сестер : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Михальська Юлія Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Михальська Ю. А. Особливості побудови стратегій психологічного захисту в професійній діяльності медичних сестер : дис. ... канд. психол. наук :

19.00.01 / Михальська Юлія Анатоліївна ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2014. – 196 с. – Бібліогр.: 202 назви. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження проблеми та емпірично встановлено складові психологічного захисту та його психологічні прояви у медичних сестер, які працюють в різних умовах емоційної напруженості. Поглиблено наукові уявлення про стратегії психологічного захисту в професійній діяльності медичних сестер як фіксований функціональний вияв їх особистісно-поведінкових та комунікативних характеристик, що поряд із автобіографічними корелятами життєвих подій визначає зміст акме-реалізації медичних сестер, які працюють в різних умовах емоційної напруженості.

В результаті еспіричногг дослідження доведено репрезентативний зв'язок у прояві стратегій психологічного захисту та змісті особистісно-поведінкових та комунікативних характеристик медичних сестер; констатовано типологічні комплекси (конвенційний та конформний) особистісно-поведінкових та комунікативних характеристик медичних сестер, які працюють в різних умовах емоційної напруженості. Встановлено специфіку професійної надійності у модальних ознаках нормативності та маніпулятивності вияву стратегій психологічного захисту медичних сестер, які працюють в різних умовах емоційної напруженості.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Онуфрієва Ліана Анатоліївна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Осьодло Василь Ілліч**, кандидат психологічних наук **Мудрик Алла Богданівна**.

Робота виконана в лабораторії психології навчання імені І. О. Синиці Інституту психології імені Г. С. Костюка.

189. Одінцева А. М. Психологічні особливості репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Одінцева Анастасія Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Одінцова А. М. Психологічні особливості репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Одінцова Анастасія Миколаївна ; Херсонський держ. ун-т. – Херсон, 2014. – 211 с. – Бібліогр.: 210 назв. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячено вивченню психологічних особливостей репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості

У дисертації проаналізовано теоретико-методологічні засади вивчення репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості, наведено авторську типологію життєвих ролей відповідно до концепції життєвого шляху особистості.

Здійснено порівняльний аналіз показників інтелектуальних, мотиваційних, поведінкових та емоційних особливостей студентів із різними типами та рівнями розвитку життєвої ролі. Визначено співвідношення між домінуючим типом життєвої ролі та особистісними проявами. На емпіричному рівні досліджено особливості репрезентацій життєвих ролей у свідомості студентів.

Розроблено програму тренінгу, спрямованого на розвиток життєвих ролей особистості, доведено його ефективність за кількісними і якісними показниками.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Засєкіна Лариса Володимирівна**.

Офіційні опоненти: член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор **Титаренко Тетяна Михайлівна**, кандидат психологічних наук **Карпенко Євген Володимирович**.

Робота виконана на кафедрі практичної психології Херсонського державного університету.

190. Хомуленко Б. В. Функціонально-рольові особливості особистості психолога : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Хомуленко Борис Владиславович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – 20 с. – укр.

Хомуленко Б. В. Функціонально-рольові особливості особистості психолога : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Хомуленко Борис Владиславович ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2014. – 204 с. – Бібліогр.: 207 назв. – укр.

Дисертацію присвячено вивченню складових і типологічних особливостей функціонально-рольової структури особистості психолога.

Робота містить теоретичне обґрунтування, методичні засади і результати емпіричного дослідження, в ході якого було визначено факторну структуру конативної та афективної сфер, типи функціонально-рольової структури особистості психолога та їх змістові характеристики. Виділено складові функціонально-рольового простору особистості психолога (консультативна, фасилітативна, терапевтична, науково-педагогічна), які лягли в основу авторського опитувальника «Рольова структура особистості психолога». За результатами проведеного теоретичного аналізу та емпіричного дослідження побудовано модель функціонально-рольових особливостей особистості психолога. Розроблено програму розвитку функціонально-рольової структури особистості психолога, ефективність якої експериментально підтверджено.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Кузнєцов Марат Амірович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Мамічева Олена Володимирівна**, кандидат психологічних наук **Лавриненко Олександр Леонідович**.

Робота виконана у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

2015

191. Андрушко Я. С. Особливості моделювання психологічних захистів в професійній діяльності працівників органів внутрішніх справ : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Андрушко Ярина Степанівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Андрушко Я. С. Особливості моделювання психологічних захистів у професійній діяльності працівників органів внутрішніх справ : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Андрушко Ярина Степанівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 286 арк. – Бібліогр.: арк. 180-202. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей моделювання психологічних захистів у професійній діяльності правоохоронця. Розглянуто основні підходи до розуміння понять «психологічний захист» та «моделювання психозахистів». Висвітлено генезу психозахистів працівників ОВС у процесі їх професіоналізації. Охарактеризовано номенклатуру психологічних захистів у вітчизняній та зарубіжній науковій думці.

В результаті проведеного формувального експерименту визначено сім типів особистостей правоохоронців відповідно до таких показників: рівень та статус професійної ідентичності, домінуюча комунікативна стратегія захисту, застосування правоохоронцями первинних-вторинних та адаптивних-неадаптивних захистів та їх особистісно-характерологічні якості.

Розроблено та впроваджено комплексну програму оптимізації використання психозахистів у професійній діяльності працівників ОВС.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, доцент **Ковальчук Зоряна Ярославівна.**

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Сергеєва Алла Володимирівна**, кандидат психологічних наук **Грандт Вікторія Вікторівна.**

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

192. Заїка В. М. Типологічні моделі ініціювання особистісних трансформацій в умовах подолання кризових станів особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Заїка Віталій Миколайович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 22 с. – укр.

Заїка В. М. Типологічні моделі ініціювання особистісних трансформацій в умовах подолання кризових станів особистості : дис. ... канд. психол. наук :

19.00.01 / Заїка Віталій Миколайович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 253 арк. – Бібліогр.: арк. 181-209. – укр.

Дисертацію присвячено проблемі дослідження ініціювання особистісних трансформацій в умовах подолання кризових станів особистості. На основі теорій багатовимірності особистості побудовано модель тенденцій ініціювання трансформацій та емпірично виділено наявність чотирьох типів ініціювання. На прикладі криз навчання та особистісної автономії доведено, що ініціювання особистісних трансформацій за певними типами свідчить про розгортання ними свого потенціалу індивідуального буття, в той час, як за відсутності ініціювання переважають особливості низької самоактуалізації, рівня розвитку особистості, що говорить про згортання свого потенціалу індивідуального буття.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Маноха Ірина Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Лозова Ольга Миколаївна**, кандидат психологічних наук **Василькевич Ярослава Зіновіївна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

193. Кандиба М. О. Емоційна зрілість як умова розвитку професійної толерантності особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кандиба Марія Олегівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Кандиба М. О. Емоційна зрілість як умова розвитку професійної толерантності особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кандиба Марія Олегівна ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – 198 арк. – Бібліогр.: арк. 161-187. – укр.

У дисертаційній роботі проаналізовано теоретико-методологічні підходи до вивчення емоційної зрілості та професійної толерантності особистості. Запропоновано модель структурного змісту професійної толерантності та проведено емпіричну версифікацію психологічного змісту співвідношення

показників професійної толерантності та емоційної зрілості психологів з різним стажем професійної діяльності. Поглиблено наукові уявлення про емоційну зрілість особистості та визначено інтегративну роль емоційної зрілості у структурі професійної толерантності психолога.

В результаті емпіричного дослідження встановлено психологічні особливості прояву емоційної зрілості через експресивну, саморегулюючу і емпатійну форми прояву в структурі професійної толерантності засобом експлікації її ситуативно-домінуючих, комунікативно-відкритих та морально-емпатійних ознак залежно від стажу професійної діяльності психологів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук **Тополов Єгор Вікторович**, кандидат психологічних наук **Остапівський Олександр Ігорович**.

Робота виконана на кафедрі практичної психології Запорізького національного університету.

194. Магдисюк Л. І. [Психологічна готовність особистості до виходу на пенсію](#) : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Магдисюк Людмила Іванівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 23 с. – укр.

Магдисюк Л. І. Психологічна готовність особистості до виходу на пенсію : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Магдисюк Людмила Іванівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 293 арк. – Бібліогр.: 176 назв. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню психологічної готовності осіб пізньої зрілості до виходу на пенсію. В роботі проаналізовано теоретико-методологічні засади дослідження психологічної готовності людини до виходу на пенсію, сконструйовано теоретичну модель психологічної готовності особистості до виходу на пенсію в період пізньої зрілості.

Емпірично досліджено особливості розвитку психологічної готовності до виходу на пенсію, здійснено порівняльний аналіз показників

інтелектуальних, мотиваційних, поведінкових та емоційно-вольових особливостей осіб із різними рівнями розвитку психологічної готовності до виходу на пенсію. На основі результатів напівструктурованого інтерв'ю у фокус групах виокремлено психолінгвістичні маркери різних рівнів розвитку психологічної готовності особистості до пенсії та сформованості когнітивного, емоційно-вольового, мотиваційного та конативного компонентів готовності. На основі теоретичного аналізу й результатів емпіричного дослідження розроблено програму розвитку психологічної готовності осіб пізньої зрілості до виходу на пенсію.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук *Осьодло Василь Ілліч*, кандидат психологічних наук, доцент *Коробка Лариса Миколаївна*.

Робота виконана кафедри загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

195. Маїк М. С. Определенные модели выявления особенностей психики субъекта в целостности : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Маїк Марія Степанівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Маїк М. С. Определенные модели выявления особенностей психики субъекта в целостности : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Маїк Марія Степанівна ; Республик вищ. навч. закл. «Кримський гуманітарний університет». – Ялта, 2015. – 300 арк. – Бібліогр.: арк. 161-181. – укр.

Дослідження побудовано на теоретико-методологічних засадах психодинамічної парадигми й відповідному методі активного соціально-психологічного пізнання (АСПП) із застосуванням прийомів візуалізованої самопрезентації психіки його учасників.

Обґрунтовано сутність цілісності феномену психіки, що характеризується системністю й невід'ємністю сфер свідомого та несвідомого при їх функціональній асиметрії й автономії. Доведено можливості й

ефективність застосування моделювання в глибинному пізнанні психіки як форми трансформації опредметненого презентанта в посередника між функційно несумісними реальностями свідомого й несвідомого в процесі діалогічної взаємодії «психолог – респондент». Підтверджено й обґрунтовано: причетність архетипу до символічної візуалізації психічного й латентно-сислової сутності заданої механізмами символізації (згущення, зміщення, натяк та ін.); активність системи психологічних захистів в осуб'єктивуванні процесу експлікативного моделювання психіки, що важливо враховувати у вивченні тих параметрів семантики несвідомого, що недоступні прямолінійному сприйняттю й дослідженню.

Виявлено позитивні загально особистісні й індивідуалізовані зміни в результаті проходження майбутніми психологами груп АСПП. Дисертаційні висновки сформовано на основі структурно-семантичного аналізу емпіричного матеріалу, отриманого в процесі діалогічної взаємодії психолога з респондентом й застосування тестових методик.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України **Яценко Тамара Семенівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Оран Марина Олегівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Галушко Любов Ярославівна**.

Робота виконана в Республіканському вищому навчальному закладі «Кримський гуманітарний університет».

196. Матієшин І. В. Психологічні особливості перфекціонізму спортсменів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Матієшин Іван Васильович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Матієшин І. В. Психологічні особливості перфекціонізму спортсменів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Матієшин Іван Васильович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 184 арк. – Бібліогр.: арк. 161-178. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження перфекціонізму спортсменів та емпірично встановлено психологічний зміст адаптаційно-емоційних та адаптаційно-поведінкових показників прояву перфекціонізму спортсменів різних вікових категорій. Поглиблено наукові уявлення щодо вивчення спортивного перфекціонізму особистості та розроблено структурну модель прояву спортивного перфекціонізму із визначенням його основних критеріїв і показників.

В результаті емпіричного дослідження доведено, що прояв перфекціонізму спортсменів регламентує зміст адаптаційно-емоційних та адаптаційно-поведінкових характеристик спортсменів. Окреслено психологічні особливості емоційно-поведінкової інтеграції та невротизації у прояві перфекціонізму спортсменів та вікової специфіки накопичення невротичних ознак його прояву в описі збільшення індексу демонстративно-істеричної невротизації та індексу депресивно-лабільної невротизації у діапазоні вікового становлення особистості спортсмена.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Подляшаник Василь Васильович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Ставицький Олег Олексійович**, кандидат психологічних наук **Грандт Вікторія Вікторівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

197. Прокопович Т. А. [Емоційна стабільність як умова прояву соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості](#) : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Прокопович Тетяна Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Прокопович Т. А. [Емоційна стабільність як умова прояву соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості](#) : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Прокопович Тетяна Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 208 арк. – Бібліогр.: арк. 161-185. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження проблеми й емпірично встановлено соціально-адаптаційні та особистісно-поведінкові ознаки прояву емоційної стабільності художньо обдарованої особистості. Поглиблено наукові уявлення про особливості взаємодетермінації емоційної стабільності та соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості і на емпірико-діагностичному рівні верифіковано зміст зумовленості проявів емоційної стабільності особистісно-поведінковими характеристиками студентів художніх спеціальностей.

За результатами емпіричного дослідження доведено, що соціальна адаптованість зумовлена релевантними проявами емоційної стабільності художньо обдарованої особистості у показниках її особистісно-поведінкових властивостей; констатовано релевантні рівню прояву емоційної стабільності рівні (імпульсивний, компенсаційний та збалансований) та механізми (накопичення, мобілізації та оптимізації) соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Саннікова Ольга Павлівна**, кандидат психологічних наук **Лукашевич Оксана Анатоліївна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

198. Фенина О. Я. Рефлексивно-поведінкові особливості становлення професійного самоменеджменту особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Фенина Оксана Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Фенина О. Я. Рефлексивно-поведінкові особливості становлення професійного самоменеджменту особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Фенина Оксана Ярославівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 240 арк. – Бібліогр.: 214 назв. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження самоменеджменту особистості та емпірично встановлено психологічний зміст рефлексивно-поведінкових особливостей його становлення.

Проаналізовано основні психологічні концепції щодо проблеми самоменеджменту, виокремлено особистісно-ділові й професійні якості менеджера, які впливають на сформованість його самоменеджменту як необхідної умови ефективності управлінської діяльності. Розглянуто основні підходи до розуміння рефлексії та рефлексивності особистості, обґрунтовано інтегративний характер рефлексії у розвитку всіх компонентів саморегуляції, які є детермінуючими у становленні самоменеджменту особистості.

В результаті емпіричного дослідження доведено кращу сформованість рефлексивно-поведінкових патернів самоорганізації в осіб з високим рівнем самоменеджменту, показано необхідність досягнення певного оптимуму розвитку рефлексивних процесів особистості для забезпечення ефективної особистісної саморегуляції і самоуправління. Розроблено і апробовано програму тренінгу підвищення ефективності професійного самоменеджменту особистості

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Осьодло Василь Ілліч**, кандидат психологічних наук **Дробот Ольга Вячеславівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

199. Фролова О. В. Структурно-функціональні особливості організаційної ідентичності особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Фролова Олена Вікторівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Фролова О. В. Структурно-функціональні особливості організаційної ідентичності особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Фролова Олена

Вікторівна; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 197 арк.
– Бібліогр.: арк. 162-182. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню організаційної ідентичності як відносно стійкого інтегрального особистісного утворення, що виявляється на когнітивно-рефлексивному, афективно-мотиваційному й конативно-нормативному рівнях. Розроблено структурно-функціональну модель організаційної ідентичності, охарактеризовано сутнісно-змістове наповнення й функціональне значення її складових.

Розроблено й апробовано авторську методику діагностики організаційної ідентичності, здійснено її перевірку за психометричними характеристиками. Виокремлено типи організаційної ідентичності, описано внутрішньоструктурне поєднання діагностичних показників.

Виявлено й охарактеризовано особливості взаємозв'язку рівня сформованості організаційної ідентичності особистості з її особистісними властивостями й зовнішніми факторами організаційного середовища.

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Малімон Людмила Яківна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Чернявська Тетяна Павлівна**, кандидат психологічних наук **Угрин Ольга Георгіївна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

200. Шевчук О. П. Психолінгвістичні засоби реорганізації травматичної пам'яті особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Шевчук Ольга Петрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 20 с. – укр.

Шевчук О. П. Психолінгвістичні засоби реорганізації травматичної пам'яті особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Шевчук Ольга Петрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2015. – 200 арк. – Бібліогр.: арк. 181–200. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню особливостей травматичної пам'яті і психолінгвістичних засобів її реорганізації.

У дисертації проаналізовано теоретико-методологічні засади вивчення травматичної пам'яті особистості, наведено авторську пропозиціональну модель травматичної пам'яті.

Запропоновано авторський метод пропозиціонального аналізу автобіографічних нарративів. Виділено типи травматичних подій. Розроблено шкалу нормативів для психолінгвістичних показників і пропозиціональних структурних елементів нарративів про травматичні події. Встановлено кореляційні залежності між ступенем реорганізованості травматичної пам'яті, її характеристиками та особистісними рисами людини. На емпіричному рівні досліджено особливості пропозиціональної структури травматичної пам'яті.

Описано типові пропозиціональні структури автобіографічних нарративів про травматичні події залежно від рівня реорганізованості травматичної пам'яті особистості. Розроблено рекомендації, спрямовані на реорганізацію травматичної пам'яті шляхом використання усного і письмового автобіографічного нарративу.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор *Титаренко Тетяна Михайлівна*, кандидат психологічних наук *Маслюк Андрій Миколайович*.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2016

201. Бугайчук Т. А. Психологічні чинники професійного самовизначення особистості з обмеженими фізичними можливостями : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Бугайчук Тетяна Анатоліївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Бугайчук Т. А. Психологічні чинники професійного самовизначення особистості з обмеженими фізичними можливостями : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Бугайчук Тетяна Анатоліївна; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 218 арк. – Бібліогр.: арк. 163–183. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню психологічних чинників професійного самовизначення особистості з обмеженими фізичними можливостями. У роботі обґрунтовано та емпірично верифіковано психологічний зміст структурних складових професійного самовизначення майбутніх психологів з обмеженими фізичними можливостями на рівні ціннісних, інтегральних, мотиваційних, емоційних, комунікативних і соціально-адаптаційних характеристик. Поглиблено наукові уявлення про структурно-функціональні компоненти (ціннісна позиція, особистісна самореалізація, соціальна інтеграція) професійного самовизначення особистості з обмеженими фізичними можливостями засобом обґрунтування критеріїв (професійна спрямованість, професійна активність і професійна компетентність) та показників (аксіологічні, інтегральні, мотиваційні, емоційні, комунікативні і соціально-адаптаційні) їх виокремлення.

З'ясовано детермінацію тренінгового впливу на перебіг професійного самовизначення майбутніх психологів з обмеженими фізичними можливостями. Встановлено психологічні чинники (трансціннісний, трансособистісний, транссоціальний) професійного самовизначення студентів – майбутніх психологів з обмеженими фізичними можливостями.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Матейук Олег Анатолійович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Ставицький Олег Олексійович**, кандидат психологічних наук **Фінів Ольга Ярославівна**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

202. Віговська О. О. Якість життя як умова конструктивного самозбереження особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 /

Віговська Ольга Олексіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Віговська О. О. Якість життя як умова конструктивного самозбереження особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Віговська Ольга Олексіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 194 арк. – Бібліогр.: арк. 165–185. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано психологічні аспекти якості життя як умови конструктивного самозбереження у соціально-психологічному просторі самореалізації жінок, диференційованих за критерієм «здоров'я дитини». Конкретизовано понятійно-аксіологічний зміст феномену самозбереження та розроблено концептуальну модель конструктивного самозбереження особистості. Поглиблено наукові уявлення про якість життя як визначальну умову конструктивного самозбереження жінок, диференційованих за критерієм «здоров'я дитини», що супроводжується особливостями їхньої соціально-психологічної адаптації та специфічністю особистісної самореалізації, системний взаємозв'язок між якими забезпечує зміст особистісної зрілості.

За результатами емпіричного дослідження з'ясовано відмінності в якості життя за конструктивними ознаками диспозиції самозбереження жінок, диференційованих за критерієм «здоров'я дитини», засобом експлікації емпіричних референтів (модальність активності, адаптивна життєва стратегія, конструкція «образу світу») та виокремлення актуальної і емерджентної зон розвитку здоров'я і становлення здорової особистості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Кочарян Олександр Суренович**, кандидат психологічних наук, доцент **Акімова Лариса Наумівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

203. Галян А. І. Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Галян Андрій Ігорович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Галян А. І. Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Галян Андрій Ігорович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 232 арк. – Бібліогр.: арк. 180–208. – укр.

Дисертаційна робота присвячена вивченню особистісних ресурсів адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності. Розроблено та обґрунтовано теоретичну концептуальну модель адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності. Емпірично визначено структуру мотиваційно- ціннісного, регуляторного та емотивного особистісних ресурсів адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності. Окреслено сутність та зміст психологічних ресурсів для забезпечення ефективної адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності. Розширено поняття «особистісний ресурс адаптації» та уточнено поняття «адаптація», конкретизовано їх онтологічний та феноменологічний аспекти. Запропоновано типологію особистісних ресурсів адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності та встановлено її психологічний зміст. Визначено особливості та закономірності прояву особистісних ресурсів адаптації майбутніх медичних працівників. Набули подальшого розвитку ідеї особистісного становлення та розвитку суб'єкта діяльності як відкритої системи, здатної до самоорганізації та саморозвитку, внутрішні особистісні утворення і норми соціального та професійного середовища яких взаємодіють між собою. На основі виведених закономірностей і змісту типології обґрунтовано можливість цілеспрямованого супроводу розвитку особистісних ресурсів майбутніх медичних працівників як складової їхнього професійного становлення.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна.**

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор Яценко Тамара Семенівна, кандидат психологічних наук, доцент Луньов Віталій Євгенович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

204. Камінська А. М. Особливості використання художніх творів у процесі глибинного пізнання психіки суб'єкта : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Камінська Анастасія Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Камінська А. М. Особливості використання художніх творів у процесі глибинного пізнання психіки суб'єкта : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Камінська Анастасія Миколаївна ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2016. – 456 арк. – Бібліогр.: арк. 148–167. – укр.

Дисертація присвячена особливостям використання художніх творів у процесі глибинного пізнання психіки суб'єкта. Дослідження побудовано на теоретико-методологічних засадах психодинамічної парадигми й відповідному методі активного соціально-психологічного пізнання (АСПП) із застосуванням репродукцій художніх творів як способу візуалізованої репрезентації психіки.

Здійснено порівняльний аналіз використання авторських малюнків та репродукцій художніх творів (неавторських малюнків) в процесі АСПП. Доведено можливості й ефективність застосування неавторських малюнків в глибинному пізнанні психіки суб'єкта. Розкрито механізми, за якими відбувається трансформація репродукції художнього полотна у «психомалюнок» через його «оживлення» в діалогічній взаємодії психолога з респондентом.

Підтверджено й обґрунтовано: спільність архетипної символіки психомалюнків і неавторських малюнків; використання неавторських малюнків (репродукцій) компенсує труднощі окремих респондентів малюнково візуалізувати психічні змісти; допомогу в цьому надає також архетипна

символіка, яка спроможна візуально об'єктивувати едіпальну залежність суб'єкта.

Виявлено позитивні загальноособистісні й індивідуалізовані зміни в результаті проходження груп АСПП як майбутніми психологами, так і фахівцями, практикуючими психологами. Дисертаційні висновки сформовано на основі структурно-семантичного аналізу емпіричного матеріалу, отриманого в процесі глибинного пізнання із використанням візуалізованих репрезентантів психіки суб'єкта (зокрема, репродукцій художніх творів).

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України **Яценко Тамара Семенівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Кочарян Олександр Суренович**, кандидат психологічних наук, доцент **Федотова Тетяна Володимирівна**.

Робота виконана в Черкаському національному університеті імені Б. Хмельницького.

205. Лазько А. М. Конструктивний перфекціонізм як чинник професійно-психологічної адаптованості майбутнього медичного працівника : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лазько Алла Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Лазько А. М. Конструктивний перфекціонізм як чинник професійно-психологічної адаптованості майбутнього медичного працівника : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Лазько Алла Миколаївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 207 арк. – Бібліогр.: арк. 169–188. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальні засади дослідження проблеми й емпірично встановлено особистісно-поведінкові й особистісно-комунікативні характеристики прояву конструктивного перфекціонізму майбутніх медичних сестер. Поглиблено наукові уявлення щодо розгляду конструктивного перфекціонізму в межах конкретизації професійної норми як інтегрального критерію професійно-психологічної адаптованості майбутніх фахівців; на емпірико-діагностичному рівні верифіковано зміст деонтологічно-

професійного й ідентифікаційно-професійного статусів професійно-психологічної адаптованості за градацією інтенсивності прояву перфекціонізму майбутніх медичних сестер.

За результатами емпіричного дослідження обґрунтовано положення щодо закономірної таксономії трансформацій базових особистісно-поведінкових і особистісно-комунікативних властивостей під впливом фактора рівня прояву перфекціонізму майбутніх медичних сестер (адаптивно-активний, продуктивно-практичний та компетентісно-вимогливий типи); визначення механізмів (послаблення (інгібіції), змін (інверсії) та посилення (гіпертрофії)) трансформації базових особистісно-поведінкових і особистісно-комунікативних властивостей майбутніх медичних сестер під впливом чинника перфекціонізму.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Саннікова Ольга Павлівна**, кандидат психологічних наук **Карпенко Євген Володимирович**.

Робота виконана на кафедрі загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

206. Макогончук Є. С. Гандикапізм як чинник становлення образу Я особистості в умовах пенітенціарного закладу : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Макогончук Євгенія Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр

Макогончук Є. С. Гандикапізм як чинник становлення образу Я особистості в умовах пенітенціарного закладу : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Макогончук Євгенія Сергіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 260 арк. – Бібліогр.: арк. 201–228. – укр.

Дисертація присвячена дослідженню психологічних особливостей впливу гандикапізму на становлення самосвідомості, зокрема образу Я, в осіб, які мають вади здоров'я. У роботі проаналізовано основні наукові підходи до проблеми негативного впливу гандикапізму на психогенезу неповносправної

депривованої особистості, яка перебуває в умовах пенітенціарного закладу. Розкрито сутнісні ознаки та змістово-функціональну специфіку гандикапізму як несприятливого чинника для розвитку образу Я в підлітків з виховної колонії.

Емпірично досліджено й здійснено порівняльну характеристику особливостей становлення образу Я в гандикапованих підлітків з пенітенціарного закладу, спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та їхніх однолітків, які навчаються в навчально-реабілітаційному центрі. Розроблено й запроваджено в ресоціалізаційний процес виховної колонії програму розвивального медіально-рефлексійного комунікативного тренінгу для зниження негативного впливу гандикапізму на становлення образу Я в підлітків-колоністів.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Гошовський Ярослав Олександрович*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор *Ставицький Олег Олексійович*, кандидат психологічних наук, доцент *Барінова Наталія Вікторівна*.

Робота виконана в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

207. Некрут Т. В. Глибинне пізнання особистісних протиріч студентів з обмеженими функціональними можливостями : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Некрут Тетяна Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – 20 с. – укр.

Некрут Т. В. Глубинное познание личностных противоречий студентов с ограниченными функциональными возможностями : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Некрут Татьяна Владимировна ; Черкас. нац. ун-т им. Б. Хмельницкого. – Черкасы, 2016. – 517 арк. – Библиогр.: арк. 190–215. – рус.

У дисертації представлено теоретико-методологічні основи глибинного пізнання, яке ґрунтується на точності процесуальної діагностики, що реалізується в єдності з психокорекцією. Теоретично обґрунтовано та

емпірично підтверджено наявність провідної детермінанти особистісних протиріч – базально-внутрішнього конфлікту, який задає енергетичне спрямування психіки (життя↔смерть), що пов'язано з енергією лібідо (життя, любов) та мортідо (руйнація). У свідомості суб'єкта більшою мірою представлені лібідні порухи активності через співвіднесеність їх з інстинктом самозбереження відповідно до вимог соціуму та цензорського контролю Супер-Его. Доведено, що на рівні глибинних процесів наявна безконтрольність свідомістю тенденції «до смерті», що апіорі створює передумови поглиблення небажаних наслідків фізичного травматизму осіб з ОФМ.

Застосування методу АСПП дало змогу надати діагностико-корекційну допомогу особам з ОФМ, що сприяло розширенню та поглибленню самоусвідомлення й розв'язанню особистісних протиріч. Метод АСПП впроваджено в практику вузівської підготовки студентів з ОФМ та підтверджено його результативність, на що вказують: підвищення адаптивності до соціуму осіб з ОФМ, зниження тривожності, самодеприваційних виявів та досягнення гомеостазу психіки.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України **Яценко Тамара Семенівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України **Татенко Віталій Олександрович**, кандидат психологічних наук, доцент **Поляничко Олена Миколаївна**.

Робота виконана в Черкаському національному університеті імені Б. Хмельницького.

2017

208. Калмикова Л. В. Психологічні особливості звуковимови осіб у різних емоційно-психічних станах : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Калмикова Людмила Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Калмикова Л. В. Психологічні особливості звуковимови осіб у різних емоційно-психічних станах : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Калмикова

Людмила Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 277 арк. – Бібліогр.: арк. 171–197. – укр.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню психологічних особливостей звуковимови осіб у різних емоційно-психічних станах. Вивчено звуковимову як основу індивідуального мовлення, що відіграє провідну роль у продуктивних видах мовленнєвої діяльності: говорінні та читанні; виявлено індивідуальні мовленнєві та мовленнєво-емоційні профілі дітей із органічними і функціональними особливостями звуковимови як основи для впровадження психокорекційної роботи; встановлено особливості звуковимови в емоційно-психічних станах тривоги, страху, а також при особистісних проявах цих станів: агресивності, ворожості, конфліктності. Конкретизовані та уточнені наукові уявлення про причини порушення звуковимови; мовленнєві та емоційні особливості осіб із порушенням вимови різних звуків із диференціальними ознаками; характер взаємозумовлених впливів звуковимови й емоційно-психічних станів особи, а також їхню вікову динаміку в осіб молодшого шкільного віку.

Розроблено та апробовано психокорекційну програму, спрямовану на зменшення проявів негативних емоційно-психічних станів та покращення звуковимови особистості.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент *Оран Марина Олегівна*, кандидат психологічних наук *Одінцова Анастасія Миколаївна*.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

209. Стасюк М. І. Психологічний моніторинг емоційних станів педагога як передумова професійного зростання : автореф. дис. ... канд. психоол. наук : 19.00.01 / Стасюк Марія Іванівна ; Східноєвроп. нац. у-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Стасюк М. І. Психологічний моніторинг емоційних станів педагога як передумова професійного зростання : дис. ... канд. психоол. наук : 19.00.01 / Стасюк Марія Іванівна ; Рівненський держ. гуманітар. у-т. – Рівне, 2017. – 246 арк. – Бібліогр.: арк. 187–215. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано необхідність здійснення психологічного моніторингу емоційних станів педагога як передумови його професійного зростання. Охарактеризовано стресогенні фактори педагогічної діяльності, які спричиняють ризик виникнення особистісно-професійних деформацій й знижують ефективність діяльності; запропоновано алгоритм реалізації моніторингу як спеціальної психологічної технології у сукупності підготовчого, діагностично-прогностичного, корекційно-розвивального та рефлексивно-аналітичного етапів.

За результатами емпіричного дослідження виокремлено психоемоційні характеристики, які свідчать про особистісно-професійне зростання метамотивованих педагогів та тенденцію до регресивного розвитку і редукції професійних обов'язків метадепривованих педагогів. Розроблено та апробовано програму корекційно-розвивальної роботи з активізації професійного зростання педагога; перевірено її ефективність за показниками соціальної фрустрованості, емоційного вигорання, мотивації досягнення успіху, самоактуалізації й задоволення педагогів особистісним і професійним розвитком.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Ставицький Олег Олексійович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент **Батраченко Іван Георгійович**, кандидат психологічних наук **Маслюк Андрій Миколайович**.

Робота виконана у Рівненському державному гуманітарному університеті.

2018

210. Борейчук І. О. Психологічні особливості проявів ксенофобії у студентів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Борейчук Ірина Олегівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Борейчук І. О. Психологічні особливості проявів ксенофобії у студентів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Борейчук Ірина Олегівна ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 378 арк. – Бібліогр.: 282 назви. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано концептальні засади дослідження проблеми ксенофобії, окреслено її феноменологію, види, структуру та особливості проявів на рівні особливості і суспільства.

Визначено індивідуальні й соціально-психологічні детермінанти та механізми розвитку ксенофобії у студентів; емпіричним шляхом встановлено особливості її прояву відповідно до статі, міри причетності до військових дій на сході України й наявності в родині представників інших етнічних груп та національностей. Визначено факторні структури й психологічні профілі особливості студентів із низьким, середнім і високим рівнями схильності до ксенофобії. Розроблено й апробовано програму профілактики і психокорекції проявів ксенофобії, здійснено перевірку її ефективності у процесі тренінгової й консультативної роботи із студентською молоддю.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Ставицький Олег Олексійович**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Данилюк Іван Васильович**, кандидат психологічних наук, доцент **Федотова Тетяна Володимирівна**.

Робота виконана у Рівненському державному гуманітарному університеті.

211. Гайдучик П. Д. Ідентифікаційні чинники переживання сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації : автореф. на здобут. наук. ступеня канд. психол. наук : 19.00.01 / Гайдучик Петро Данилович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Гайдучик П. Д. Ідентифікаційні чинники переживання сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації : дис. на здобут. наук. ступеня канд.

психол. наук : 19.00.01 / Гайдучик Петро Данилович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 209 арк. – Бібліогр.: 242 назви. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано ідентифікаційну детермінацію переживання сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації. Конкретизовано психологічний зміст особистісної ідентифікації у переживанні сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації, визначено основні відмінності особистісно-поведінкових характеристик осіб з різними статусами ідентичності та окреслено їхні психологічні профілі («автономно тривожний», «захисного егоцентризму», «фрустраційно-депресивний», «самовідданої активності»; «емоційної домінантності»). Поглиблено наукові уявлення про зміст і перебіг сепараційної тривоги засобом конкретизації її змістових та процесуальних ознак в умовах лікувальної реабілітації людини.

За результатами емпіричного дослідження з'ясовано комплекспрогностичних детермінант переживання сепараційної тривоги в респондентів з різними статусами особистісної ідентичності (імпульсивно-фобічний, агресивно-допитливий, агресивно-фрустраційний, довірливо-ригідний, напружено-ригідний). Окреслено теоретико-методологічні засади комплексного застосування психотерапевтичних заходів з актуалізації внутрішніх ресурсів хворої людини при переживанні сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Кочарян Олександр Суренович**, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник **Маслюк Андрій Миколайович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

212. Коць Є. М. Психологічні особливості когнітивно-поведінкових стратегій осіб із соціальною тривожністю : автореф. дис. ... канд. психол. наук :

19.00.01 / Коць Євгенія Михайлівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Коць Є. М. Психологічні особливості когнітивно-поведінкових стратегій осіб із соціальною тривожністю : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Коць Євгенія Михайлівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 214 арк. – Бібліогр.: 228 назв. – укр.

У дисертації здійснено теоретичний аналіз та емпіричне дослідження психологічних особливостей когнітивно-поведінкових стратегій осіб із соціальною тривожністю, виявлено рівні та види соціальної тривожності, їхній когнітивно-поведінковий зміст, зв'язок із особистісними рисами.

Встановлено, що когнітивно-поведінкові стратегії осіб із соціальною тривожністю – це сукупність когнітивних спотворень, які вирізняються ауто- чи гетеро-спрямованістю, проявляються у формах негативного очікування, самознецінення, самокритики, страху самотності, самоприниження, а також поведінкових патернів, що оформлюються у вигляді уникання, захисту та гіперкомпенсації і виражаються у схильності до адиктивної поведінки, порушеннях норм, самоушкодженні, різному контролю емоцій. Виявлено вищі показники соціальної тривожності у жінок порівняно із чоловіками. Визначено факторну структуру різних рівнів тривожності, яка свідчить про обумовленість високого рівня соціальної тривожності широкою варіативністю особистісних чинників: невпевненістю, емоційною лабільністю, чутливістю, консерватизмом та конформізмом у сукупності з поведінковими патернами: адикцією, самоушкодженням, конформізмом. На основі ранніх дисфункційних схем емоційної депривації, покинення, скривдження, соціальної ізоляції та злиття визначено види соціальної тривожності, їхні когнітивно-поведінкові особливості та встановлено психолінгвістичні маркери їхнього вербального вираження.

Відповідно до домінуючих ауто- чи гетеро-спрямованих когнітивних стратегій та поведінкових стратегій уникнення, захисту або гіперкомпенсації, а також особистісних рис студентів означено потенційні напрями психологічної допомоги особам із соціальною тривожністю.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Засєкіна Лариса Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, доцент *Оран Марина Олегівна*, кандидат психологічних наук *Одінцова Анастасія Миколаївна*.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

213. Кревська О. О. Мотиваційні чинники професійної самоефективності особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кревська Ольга Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Кревська О. О. Мотиваційні чинники професійної самоефективності особистості : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Кревська Ольга Олександрівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 206 арк. – Бібліогр.: 242 назви. – укр.

У дисертаційній роботі обґрунтовано мотиваційну детермінацію професійної самоефективності особистості в межах її політичної реалізації. Конкретизовано категоріально-понятійний зміст феномену самоефективності та розроблено теоретичну модель мотиваційної детермінації професійної самоефективності в сфері політичної реалізації особистості. Поглиблено наукові уявлення про зміст внутрішніх і зовнішніх стандартів мотивації професійної самоефективності особистості та особистісну й результативну складові професійної самоефективності особистості як форми реалізації власних здібностей і компетентностей та відповідного моделювання зовнішньої поведінки, яка відповідає умовам професійних вимог.

За результатами емпіричного дослідження з'ясовано психологічний зміст мотиваційних чинників професійної самоефективності й верифіковано комплекс їхніх конструктивно-гармонійних, внутрішньо-компетентнісних і зовнішньо-регламентованих ознак; виокремлено мотиваційні чинники конструктивного та компенсаційно-конструктивного профілів особистості в межах її політичної реалізації.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Сердюк Людмила Захарівна**, кандидат психологічних наук **Фінів Ольга Ярославівна**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

214. Панас Ю. В. Рефлексивні механізми професійної мобільності особистості : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Панас Юлія Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Панас Ю. В. Рефлексні механізми професійної мобільності особистості : дис. на здобут. наук. ступеня канд. психол. наук : 19.00.01 / Панас Юлія Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 224 арк. – Бібліогр.: 269 назв. – укр.

Дисертаційна робота присвячена теоретико-емпіричному обґрунтуванню рефлексивних механізмів професійної мобільності особистості медичних сестер. Запропоновано структурну модель професійної мобільності медичних сестер та конкретизовано психологічний зміст структурних компонентів в їхніх особистісно-психологічних характеристиках. Встановлено особистісно-психологічні відмінності медичних сестер з різним рівнем прояву професійної мобільності.

Поглиблено наукові уявлення про регулюючу роль рефлексії в професійній мобільності медичних сестер та емпірично експліковано диференціацію рефлексивних механізмів (регламентованої та емпатійної оперативності) професійної мобільності медичних сестер з різним рівнем її прояву. За результатами емпіричного дослідження з'ясовано дії функціонування рефлексивних механізмів професійної мобільності медичних сестер: прояв рефлексивного механізму регламентованої оперативності особистості здійснюється завдяки критично-аналітичній і пізнавальній діям; а

прояв рефлексивного механізму емпатійної оперативності особистості – стимулюючій, пристосувальній та інтеракційній діям.

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор **Вірна Жанна Петрівна**.

Офіційні опоненти: доктор психологічних наук, професор **Саннікова Ольга Павлівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Луньов Віталій Євгенович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

215. Петрик О. В. Довіра у структурі соціального інтелекту журналістів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Петрик Оксана Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Петрик О. В. Довіра у структурі соціального інтелекту журналістів : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Петрик Оксана Володимирівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 216 арк. – Бібліогр.: арк. 176–192. – укр.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню психологічних особливостей довіри у структурі соціального інтелекту журналістів як суб'єктів професійної діяльності. Сконструйовано теоретичну модель соціального інтелекту журналістів, представлену структурними компонентами: соціальна пам'ять, соціальне мислення, соціальна уява, соціальна перцепція, довіра до себе, довіра до інших, довіра до світу.

Встановлено взаємообумовленість соціального інтелекту журналістів особистісними рисами і властивостями, а також процесуальними характеристиками професійної діяльності: цілеутворенням, прогнозуванням, прийняттям рішень та корекцією результатів діяльності. Емпірично з'ясовано особливості взаємодії різних компонентів структури соціального інтелекту відповідно до статі, стажу, специфіки журналістської діяльності та віку; встановлено факторні структури соціального інтелекту низького, середнього та високого рівнів, а також виявлено особливості довіри у цих структурах.

Розроблено та апробовано тренінгові програму розвитку соціального інтелекту журналістів як суб'єктів професійної діяльності з урахуванням різних видів довіри.

Науковий керівник:** доктор психологічних наук, професор **Засєкіна Лариса Володимирівна.

Офіційні опоненти:** доктор психологічних наук, доцент **Савченко Олена Вячеславівна**, кандидат психологічних наук, доцент **Карпенко Євген Володимирович.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

VI. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТІВ ТА ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ

К 32.051.06

Інформаційна довідка

Згідно з рішенням Атестаційної колегії та відповідно до Наказу МОН України № 820 від 11.07.2016 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 1 липня 2016 року» при СНУ імені Лесі Українки утворено спеціалізовану вчену раду.

Спеціалізована вчена рада приймає до розгляду та проводить захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальностями:

08.00.01 «Економічна теорія та історія економічної думки»

08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка».

Склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.06

Голова ради: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри Павліха Наталія Володимирівна, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 08.00.05.

Вчений секретар: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри Цимбалюк Ірина Олександрівна, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 08.00.05.

За перший рік функціонування спеціалізована вчена рада приймала роботи до розгляду та захисту, на засіданнях ради призначались експертні комісії, було проведено захисти трьох кандидатських дисертацій (одна зі спеціальності 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка», дві зі спеціальності 08.00.01 «Економічна теорія та історія економічної думки»).

2017

216. Голубка М. М. [Економічні знання у системі господарського розвитку західноукраїнських земель \(друга половина XIX – перша половина XX століття\)](#): автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.01 / Голубка Михайло

Михайлович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Голубка М. М. Економічні знання у системі господарського розвитку західноукраїнських земель (друга половина XIX – перша половина XX століття) : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.01 / Голубка Михайло Михайлович ; Львів. торговельно-екон. ун-т, Центральна спілка споживчих товариств України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 230 арк. – Бібліогр.: арк. 178-205. – укр.

У дисертації досліджено умови й особливості розвитку економічних знань у системі господарювання на західноукраїнських землях у другій половині XIX – першій половині XX століття. Висвітлено внесок учених та громадсько-просвітніх діячів в економічно-просвітній простір західноукраїнського краю. Охарактеризовано інституціональне середовище формування й розвитку економічних знань населення. Досліджено економічні погляди А. Шептицького та його внесок у формування економічних знань і культури господарювання українського населення.

Проаналізовано початок формування господарської літератури з практикою публікацій економічних статей у популярних періодичних виданнях та виокремлено основні тематичні напрями публікацій. Висвітлено значимість кооперації не лише для формування економічних знань українського населення, але й прищеплення йому розуміння можливостей забезпечення власного добробуту, орієнтиру на саморозвиток і самореалізацію. Виявлено загальну сутність економічних знань та високу значимість їхньої якості, яка проявляється в інвестиційній, підприємницькій активності, рівні зайнятості населення, ефективності державного управління, зокрема на сучасному етапі національного розвитку.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Башнянин Григорій Іванович**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Леоненко Петро Михайлович**, доктор економічних наук, професор **Юхименко Петро Іванович**.

Робота виконана у Львівському торговельно-економічному університеті.

217. Легошина О. Л. [Становлення і розвиток кооперативних організацій споживачів у країнах Європи \(друга половина XIX – початок XXI ст.\)](#) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.01 / Легошина Олена Леонідівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Легошина О. Л. Становлення і розвиток кооперативних організацій споживачів у країнах Європи (друга половина XIX – початок XXI ст.) : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.01 / Легошина Олена Леонідівна ; ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». – Полтава, 2017. – 256 арк. – Бібліогр.: 196-243. – укр.

Основним напрямом дослідження є здійснення комплексного історико-економічного аналізу процесу становлення і розвитку кооперативних організацій споживачів у країнах Європи в період другої половини XIX – початку XXI століття та розробка науково-практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності функціонування кооперативного сектору на вітчизняному ринку споживчих товарів і послуг. Розглянуто та визначено економічну сутність і функціональні особливості кооперативів споживачів.

Проведено історико-економічний аналіз, систематизацію праць західних економістів другої половини XIX – початку XX століття та ідентифіковано історичні періоди становлення і розвитку кооперативів споживачів. Розкрито особливості розвитку української економічної думки про кооперативний рух. Здійснено аналіз процесів становлення кооперативних організацій споживачів у провідних країнах Європи в період другої половини XIX – початку XX століття; особливості розвитку кооперативних організацій споживачів в країнах Європи в період 1914-1940 рр. та загальну оцінку розвитку кооперативного сектора економіки в період 1945-1990-х років.

Охарактеризовано сучасні тенденції розвитку кооперативних організацій споживачів у країнах Європи. Визначено місце і роль фінансових і нефінансових кооперативів споживачів у економіці європейських держав.

Розкрито участь загальноєвропейських кооперативних організацій у розбудові сектору кооперативів споживачів в Україні.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Пантелеймоненко Андрій Олексійович**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, доцент **Вербова Оксана Степанівна**, кандидат економічних наук, доцент **Тимченко Юлія Вікторівна**.

Робота виконана в ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

218. Марчук Ю. В. [Розвиток форм євро регіонального співробітництва в інноваційній сфері](#) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Марчук Юлія Віталіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 20 с. – укр.

Марчук Ю. В. Розвиток форм євро регіонального співробітництва в інноваційній сфері : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Марчук Юлія Віталіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 249 арк. – Бібліогр.: арк. 193-223. – укр.

У дисертації здійснено категоріальну ідентифікацію інноваційної компоненти в системі євро регіонального співробітництва, розкрито зміст і класифікацію його форм в інноваційній сфері, а також визначено методичні підходи до аналізу інноваційного розвитку регіону. Проведено діагностику сучасних тенденцій та факторів інноваційного розвитку регіонів України, схарактеризовано форми інноваційної діяльності в них та виконано аналіз інноваційного розвитку євро регіонів за участю нашої держави. Визначено стратегічні напрями розвитку євро регіонального співробітництва України в інноваційній сфері в умовах поглиблення європейської інтеграції. Обґрунтовано запровадження організаційно-економічного механізму розвитку форм євро регіонального інноваційного співробітництва. Розроблено рекомендації щодо створення євро регіонального інноваційного кластера

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Павліха Наталія Володимирівна**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор *Забарна Елеонора Миколаївна*, кандидат економічних наук, доцент *Карп'як Марія Олександрівна*.

Робота виконана на кафедрі міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

2018

219. Корнелюк О. А. Активізація транскордонного співробітництва міських поселень : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Корнелюк Ольги Антонівни ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 24 с. – укр.

Корнелю О. А. Активізація транскордонного співробітництва міських поселень : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Корнелюк Ольги Антонівни ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 243 арк. – Бібліогр.: 264 назви. – укр.

У дисертації розкрито концептуальні засади активізації транскордонного співробітництва, визначено міські поселення як центри активізації транскордонного співробітництва, розвинуто методичні підходи до оцінки транскордонного співробітництва міських поселень.

Проведено аналіз передумов активізації транскордонного співробітництва в Україні, здійснено діагностику транскордонного співробітництва міських поселень в регіоні та визначено рівень транскордонного співробітництва міських поселень.

Здійснено моделювання, обґрунтовано стратегічні напрями активізації транскордонного співробітництва міських поселень; вдосконалено організаційно-економічний механізм розвитку міських поселень в контексті активізації їх транскордонного співробітництва; розроблено рекомендації щодо розвитку форм активізації транскордонного співробітництва міських поселень.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор *Павліха Наталія Володимирівна*.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Карий Олег Ігорович**, кандидат економічних наук, доцент **Зеліч Вікторія Вікторівна**.

Робота виконана в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

220. Ребрина Н. Г. Організаційно-економічні засади інноваційного екобезпечного розвитку регіону : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Ребрина Ніна Геннадіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Ребрина Н. Г. Організаційно-економічні засади інноваційного екобезпечного розвитку регіону : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Ребрина Ніна Геннадіївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 273 арк. – Бібліогр.: 283 назви. – укр.

У дисертації розвинуто теоретико-методичні засади інноваційного екобезпечного розвитку регіону. Розглянуто теоретичні основи екобезпечного розвитку регіону. Розкрито зміст та значення інновацій у забезпеченні екобезпечного розвитку регіону й визначено методичні підходи до аналізу цього розвитку.

Здійснено аналіз передумов інноваційного екобезпечного розвитку регіонів України. Проведено діагностику сучасних тенденцій і факторів інноваційного екобезпечного розвитку регіонів України, проведено їх рейтингову оцінку в розрізі часткових індикаторів, зокрема, екологічного, інноваційно-наукового, інвестиційного. Проаналізовано відповідні показники та виконано оцінку рівня інноваційного екобезпечного розвитку регіону на прикладі Волинської області, що дало змогу виявити асиметричність його складових.

Проведено моделювання інноваційного екобезпечного розвитку регіонів України. Визначено стратегічні напрями інноваційного екобезпечного розвитку регіонів України з врахуванням європейського досвіду. Обґрунтовано вдосконалення організаційно-економічного механізму інноваційного

екобезпечного розвитку регіону й необхідність комплексної фінансової підтримки інноваційних проектів.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент **Скорород Ірина Святославівна**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Коломицева Олена Віталіївна**, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник **Жук Петро Володимирович**.

Робота виконана на кафедрі міжнародних економічних відносин та управління проектами Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

221. Сидорук М. В. Організаційно-економічні засади управління проектами транскордонного співробітництва : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Сидорук Марта Валеріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с. – укр.

Сидорук М. В. Організаційно-економічні засади управління проектами транскордонного співробітництва : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Сидорук Марта Валеріївна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 223 арк. – Бібліогр.: 179 назв. – укр.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано сучасні наукові підходи до виконання актуального науково-практичного завдання, яке полягає в поглибленні теоретико-методичних засад, розробленні напрямів удосконалення організаційно-економічного забезпечення управління проектами транскордонного співробітництва.

Охарактеризовано участь України в програмах транскордонного співробітництва. Виявлено пріоритетні сфери допомоги Європейського Союзу для України в межах програм транскордонного співробітництва; їх територіальне охоплення за участю України; обсяги залучення й використання коштів, доступних для України, що надійшли з Європейського Союзу в рамках програм транскордонного співробітництва на період із 2007 до 2013 рр.

Здійснено діагностику результатів виконання проектів транскордонного співробітництва в регіоні із застосуванням нового методичного підходу, який ґрунтується на використанні економетричної моделі оцінки впливу інвестицій, залучених у межах проектів транскордонного співробітництва, на показник економічного розвитку регіону.

Розроблено науково-практичні засади вдосконалення організаційно-економічного забезпечення управління проектами транскордонного співробітництва. Запропоновано створити спеціальний поновлювальний фонд як резервний за допомогою акумуляції коштів на засадах публічно-приватного партнерства.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Павліха Наталія Володимирівна**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Мікула Надія Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент **Вербовська Леся Степанівна**.

Робота виконана в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

222. Уніга О. В. Розвиток та регулювання ринку праці прикордонного регіону : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Уніга Олег Вікторович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 20 с.

Уніга О. В. Розвиток та регулювання ринку праці прикордонного регіону : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.05 / Уніга Олег Вікторович ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2018. – 207 арк. – Бібліогр.: 183 назви. – укр.

У дисертації розвинуто теоретичні засади розкриття змісту й особливостей ринку праці прикордонного регіону. Удосконалено концептуальний підхід до регулювання ринку праці прикордонного регіону. Запропоновано методичні підходи щодо якісного й кількісного оцінювання розвитку ринку праці прикордонного регіону.

Охарактеризовано економічну активність і зайнятість населення на регіональних ринках праці. Здійснено аналіз кон'юнктури ринків праці регіонів України. Проведено діагностику розвитку ринку праці прикордонного регіону за запропонованою методикою. Зроблено висновок про неефективне використання в регіоні можливостей розвитку ринку праці, пов'язаних із його прикордонним положенням.

На основі врахування європейського досвіду наведено пропозиції щодо вдосконалення регулювання ринку праці в напрямках зменшення ризиків трудової міграції та зниження рівня тіньової зайнятості. Запропоновано науково-практичні підходи до моделювання розвитку регіонального ринку праці. Розроблено рекомендації щодо розвитку ринку праці прикордонного регіону в контексті реалізації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент **Цимбалюк Ірина Олександрівна**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Гоблик Володимир Васильович**, кандидат економічних наук **Цибульська Юлія Орестівна**.

Робота виконана в Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

**VII. ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРЕФЕРАТІВ ТА
ДИСЕРТАЦІЙ, ЗАХИЩЕНИХ У СПЕЦІАЛІЗОВАНІЙ ВЧЕНІЙ РАДІ
К 32.051.07**

Інформаційна довідка

Згідно з рішенням Атестаційної колегії та відповідно до Наказу МОН України № 374 від 13.03.2017 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 28 лютого 2017 року» при СНУ імені Лесі Українки утворено спеціалізовану вчену раду. Спеціалізована вчена рада прийматиме до розгляду та проводитиме захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальностями 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) та 08.00.06 – економіка природокористування та охорони навколишнього середовища. Працюватиме рада до 31 грудня 2019 року.

Склад спеціалізованої вченої ради К 32.051.07

Голова ради: Липич Любов Григорівна, д. е. н., професор, декан факультету, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 08.00.04.

Заступник голови: Черчик Лариса Миколаївна, д. е. н., професор, завідувач кафедри, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 08.00.06.

Вчений секретар: Фатенок-Ткачук Алла Олександрівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, спеціальність 08.00.04.

30 листопада 2017 року відбувся захист дисертації Грудзевич Юлії Ігорівни на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

2017

223. Грудзевич Ю. І. Формування та розвиток інтрапренерства як форми реалізації інноваційної діяльності на машинобудівних підприємствах : автореф.

дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Грудзевич Юлія Ігорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 28 с. – укр.

Грудзевич Ю. І. Формування та розвиток інтрапренерства як форми реалізації інноваційної діяльності на машинобудівних підприємствах : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Грудзевич Юлія Ігорівна ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2017. – 189 с. – Бібліогр.: 181 назва. – укр.

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади формування та розвитку інтрапренерства як форми реалізації інноваційної діяльності, здійснено аналізування й оцінювання ефективності форм реалізації інноваційної діяльності на машинобудівних підприємствах та удосконалено процес формування й розвитку інтрапренерства на машинобудівних підприємствах.

У результаті виконаного дослідження розвинуто категоріально-понятійний апарат у сфері формування механізму підтримки й розвитку інтрапренерства, зокрема уточнено такі поняття, як інтрапренерство, інтрапренер, підприємство інтрапренерського типу, інтрапренерська одиниця, екзопренерство. Раціоналізовано процес формування організаційної культури інтрапренерства.

Удосконалено метод економічного оцінювання потенціалу та організаційно-ресурсної готовності машинобудівних підприємств до впровадження інтрапренерства, побудовано дворівневу модель оцінювання доцільності впровадження інтрапренерської форми реалізації інновацій, виокремлено досліджувані машинобудівні підприємства в зональні групи через використання показників дворівневої моделі доцільності впровадження інтрапренерства.

Розроблено метод вибору ефективної форми запровадження інновацій із використанням багатокритеріальної оптимізаційної моделі з урахуванням числових значень критеріїв часу й витрат, що ґрунтується на побудові ієрархій, реалізації та систематизації попарних порівнянь та розрахунку відносної значущості елементів кожного рівня ієрархії. Удосконалено систему стимулювання інтрапренерства для зональних груп машинобудівних

підприємств та обґрунтовано необхідність розвитку структур інтрапренерської діяльності на машинобудівних підприємствах.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Ліпич Любов Григорівна**.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор **Кузьмін Олег Євгенович**, кандидат економічних наук **Джинджоян Володимир Вергарович**.

Робота виконана у Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки.

АЛФАВІТНИЙ ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ДИСЕРТАНТІВ

- Андрушко Я. С. 191
- Бакун О. А. 51
Барабашук Г. В. 185
Берладин О. Б. 156
Бицька М. В. 43
Бишевець Н. Г. 157
Білик В. А. 77
Богуш О. М. 64
Бондаренко О. В. 39
Бондарук Л. В. 89
Борейчук І. О. 210
Борис Т. П. 107
Бортник Л. В. 108
Бугайчук Т. А. 201
Булатецька Л. В. 23
Булатецький В. В. 12
Буліга М. М. 94
- Васкан І. Г. 131
Ващук Л. М. 150
Вернидуб Р. М. 1
Віговська О. О. 202
Войнаровська Н. С. 126
Войтович І. М. 132
Воронецький В. Б. 154
- Гаврилюк А. П. 124
Гаврилюк Н. В. 38
Гайдучик П. Д. 211
Галян А. І. 203
Галян В. В. 14
Гапон Л. О. 72
Гарбарук А. С. 109
Гац Г. О. 127
Герасимчук А. Ю. 133
Глова І. В. 181
Гнепа О. В. 145
Голій Р. В. 103
Голубка М. М. 216
Гонтарук О. М. 8
Гошовська О. Я. 182
Гребік О. В. 134
Грудзевич Ю. І. 223
- Гусак Д. Г. 110
- Давиденко Т. А. 57
Данильчук В. Р. 90
Денисевич О. В. 65
Деренчук Н. В. 75
Дзюба М. М. 44
Дикий О. Ю. 158
Дмитрук В. С. 135
Долганов П. С. 82
Дрогобицький Ю. В. 20
Дячук Н. В. 186
- Євтушок М. В. 136
- Завадська О. Р. 83
Заєць Л. О. 95
Заїка В. М. 192
Захарчук Д. А. 19
Захожий В. В. 128
Здіховська Т. В. 40
Зек Б. М. 118
Земба А. Б. 164
Зінчук Р. С. 41
Зінько Д. А. 116
Зубченко В. М. 52
- Іванюк Н. М. 187
Іовхімчук Н. В. 42
Іщук О. А. 137
- Калмикова Л. В. 208
Калужинська Ю. В. 73
Камінська А. М. 204
Кандиба М. О. 193
Касарда О. З. 146
Касянчук М. М. 9
Качковська Л. Р. 96
Кевшин А. Г. 29
Кихтюк О. В. 165
Кміть І. В. 183
Коваль Ю. В. 27
Ковальчук В. Я. 138
Ковальчук Є. І. 84

Козинець І. Ю. 78
Конорева О. В. 32
Корнелюк О. А. 219
Коробчук І. М. 79
Коровицький А. М. 10
Король Л. Д. 166
Коць Є. М. 212
Кравець Д. М. 104
Кравчук Я. І. 125
Кревська О. О. 213
Крижановська З. Ю. 177
Кузьмич О. М. 91
Кузьмич О. Я. 66
Кунгурцева Л. В. 167

Лавриненко О. Л. 178
Лазорак Б. О. 97
Лазько А. М. 205
Легошина О. Л. 217
Лелека В. М. 129
Лісова Л. О. 58
Лозова Н. Г. 70
Локайчук С. М. 35
Ломакін Д. А. 105
Лукаsevич О. А. 168
Лукіяничук А. М. 169
Луньов С. В. 28
Ляшук Н. В. 53

Магдисюк Л. І. 194
Маїк М. С. 195
Макогончук Є. С. 206
Максимчук В. В. 59
Малеончук Г. О. 111
Мартинчук С. В. 119
Мартинюк Н. В. 25
Марчук С. С. 139
Марчук Ю. В. 218
Маслова Ю. П. 45
Маслюк А. М. 170
Масюк Ж. Ю. 60
Матеїк Г. Д. 4
Матієшин І. В. 196
Мацюк З. С. 46
Мащенко Н. В. 122
Мельничук Н. М. 98

Мирончук Г. Л. 24
Мислива-Бунько І. Я. 61
Михалевич О. М. 47
Михальська Ю. А. 188
Михальчук О. Л. 85
Мініч Л. С. 54
Монастирський Л. С. 30
Моськін С. І. 179
Мочкін С. А. 121
Муляр Г. В. 112
Мухаровська А. О. 117

Некрут Т. В. 207
Нестерчук О. Г. 62
Никируй Л. І. 16

Одінцова А. М. 189
Оксюта В. А. 15
Остапйовський О. І. 180

Павлова Н. Ю. 26
Павлович О. В. 99
Панас Ю. В. 214
Панасюк О. О. 140
Панкевич В. З. 22
Пастернак Р. М. 21
Петренко Г. В. 151
Петрик О. В. 215
Постельжук О. П. 86
Потапчук І. М. 55
Приходько Н. С. 63
Прокопович Т. А. 197

Радько О. Г. 71
Разиграєв О. В. 80
Ребрина Н. Г. 220
Ричагівська Ю. Є. 36
Розтока А. В. 159
Романюк О. В. 141
Рудянин І. П. 100
Рябчикова Ф. Д. 87

Сабіров О. С. 142
Савицька І. С. 113
Савиченко О. М. 163
Савчук О. А. 88

Садова М. А. 171
Сажок О. В. 101
Святенко Ю. О. 184
Семенюк О. В. 67
Сидорук М. В. 221
Сліпухіна І. А. 5
Смаль Я. А. 152
Смолюк С. В. 153
Соловей О. А. 172
Сологуб О. В. 160
Стасюк М. І 209
Стахіра Р. Й. 31
Степанюк С. М. 92
Сущук О. П. 81
Сцісловський С. В. 155

Тарасюк Т. М. 56
Токарський В. В. 93
Томаченко О. В. 114
Трофімук Т. М. 102
Турик Л. Р. 37

Уніга О. В. 222
Усатенко О. М. 173

Файдевич В. В. 147
Федецький А. А. 161
Федонюк А. А. 6
Федосов С. А. 7
Федосов С. А. 33
Фенина О. Я. 198
Фенко М. Я. 34
Філатова З. І. 143
Фреїк А. Д. 17

Фролова О. В. 199

Хвищун М. В. 11
Хвіщук О. В. 76
Хомич А. В. 148
Хомуленко Б. В. 190

Червінський А. І. 106
Черкашин Р. Є. 130
Чернуха І. О. 174

Шаварова Г. П. 2
Шевчук А. Б. 162
Шевчук Г. С. 175
Шевчук З. С. 74
Шевчук О. П. 200
Шиць А. А. 68
Шкарлатюк К. І. 176
Шпортсько К. В. 18
Штанько О. Ф. 115
Шулик Р. Т. 48
Шульська Н. М. 49
Шуст Л. М. 50

Щеблюк С. Г. 120

Юнак А. П. 144
Юрченко О. М. 13
Юхимук В. П. 123

Яворський А. Ю. 69
Ялович А. В. 149
Ящинський Л. В. 3

АЛФАВІТНИЙ ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАНТІВ І КЕРІВНИКІВ

Андрійчук Ольга Ярославівна 146
Арзютов Геннадій Миколайович 140
Аркушин Григорій Львович 41,46,49,50,60
Атаманенко Віктор Борисович 83

Бажанюк Валентина Станіславівна 167,171
Бакіко Ігор Володимирович 134
Баран Володимир Кіндратович 91,93,99,110,113,118
Баранський Петро Іванович 33
Башнянин Григорій Іванович 216
Бичук Олександр Іванович 157
Блонський Іван Васильович 30
Богдан Світлана Калениківна 53,56,63
Божко Володимир Васильович 14,23
Бойчук Петро Микитович 139
Брїжата Ірина Анатоліївна 144
Будник Олена Богданівна 153

Візитів Юлія Миколаївна 98
Вірна Жанна Петрівна 164,176,177,180,182,183,185,193,197,198,202,203,205,
211,213,214
Вокальчук Галина Миколаївна 38,59,67,71
Вольчинський Анатолій Ярославович 152

Гаврилюк Олександр Никифорович 80,92,114
Гаврилюк Світлана Віталіївна 79,84,94,95,96,112,116,121
Галушак Мар'ян Олексійович 4
Гасюк Мирослава Богданівна 175
Гнітецька Тетяна Володимирівна 124,132
Гон Максим Мойсейович 82,86
Гошовський Ярослав Олександрович 206
Громик Юрій Васильович 69,76

Давидюк Георгій Євлампійович 2,6,7,12,15,22,24,29
Давидюк Руслана Петрівна 90
Данилюк Ніна Олексіївна 42
Деделюк Ніна Автономівна 150
Дубогай Олександра Дмитрівна 129,136,143

Єдинак Геннадій Анатолійович 154,155

Железняк Микола Григорович 52

Завальнюк Інна Яківна 75
Засекіна Лариса Володимирівна 165,172,178,186,187,189,194,200,208,212,
215,

Іващенко Вікторія Дюдвігівна 70

Капустяник Володимир Богданович 21
Карліна Оксана Миколаївна 77,101,102,119
Кланічка Володимир Михайлович 16
Коваленко Борис Олексійович 55
Ковальчук Зоряна Ярославівна 191
Козак Раїса Віталіївна 51
Козіброцький Сергій Петрович 147,149
Костусяк Наталія Миколаївна 68
Коцан Ігор Ярославович 126,130,161,162
Кравчук Ольга Мусіївна 145
Куєвда Володимир Терентійович 170
Кузнєцов Марат Амірович 190
Кучерепа Микола Михайлович 81,117,120

Литвинова Наліна Іванівна 179
Личук Марія Іванівна 57
Ліпич Любов Григорівна 223
Лісняк Стефанія Леонідівна 72
Логвінов Георгій Миколайович 9,20

Малімон Людмила Яеївна 181,199
Маноха Ірина Петрівна 192
Марчук Людмила Миколаївна 74
Матеюк Олег Анатолійович 201
Межов Олександр Григорович 66
Мелоян Анаїт Едуардівна 174
Митчик Олександр Петрович 137
Мірченко Микола Васильович 34,39,43,45,47,48,54
Музика Олександр Леонідович 163

Навальна Марина Іванівна 73
Надольська Валентина Василівна 87,107
Недашківська Тетяна Євгенівна 65
Непомнящий Андрій Анатолійович 105

Олексеюк Іван Дмитрович 2,6,13
Онуфрієва Ліана Анатоліївна 188

Павленко Лариса Петрівна 37

Павліха Наталія Володимирівна 218,219,221
Пантелеймоненко Андрій Олексійович 217
Пасічник Ігор Демидович 166
Пасічник Юрій Архипович 18
Пацкун Іван Іванович 5,26
Петришин Юрій Володимирович 123
Побірченко Неоніла Антонівна 169
Подляшаник Василь Васильович 196
Пришляк Володимир Васильович 115
Пріма Раїса Миколаївна 133,156
Процик Ірина Романівна 64

Разиграєв Олег Володимирович 108
Рувінський Марк Аунович 17

Савчин Володимир Павлович 31
Савчук Борис Петрович 106
Савчук Сергій Анатолійович 138,148
Семенюк Анатолій Костянтинівич 10
Симоненко Людмила Олександрівна 35,44
Скороход Ірина Святославівна 220
Скорук Ірина Денисівна 58,62
Сологуб Надія Миколаївна 40,61
Ставицький Олег Олексійович 209,210
Стрільчук Людмила Василівна 109
Сухий Олексій Миколайович 104

Тартачник Володимир Петрович 1,8,32
Татенко Віталій Олександрович 168
Терещенко Юрій Іларіонович 78,89
Тимошенко Леонід Володимирович 97
Тичина Ірина Іллівна 1

Убізький Сергій Борисович 25
Усова Оксана Василівна 160

Федосов Анатолій Васильович 3,11,19
Федоров Сергій Анатолійович 27,28
Філіпович Мирослава Богданівна 85

Цимбалюк Ірина Олександрівна 222
Цьось Анатолій Васильович 125,127,128,135,142,151,158,159
Цюпак Тетяна Євгенівна 141
Цюпак Юрій Юрійович 131

Шабала Ярослав Миколайович 100,103

Шваб Анатолій Георгійович 88,111,122

Шульжук Каленик Федорович 36

Яценко Тамара Семенівна 173,184,195,204,207

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ОПОНЕНТІВ ДИСЕРТАЦІЙ

Акімова Лариса Наумівна 185,202
Александрович Володимир Степанович 84
Андрійчук Ольга Ярославівна 136
Аркушин Григорій Львович 72
Ащеулов Анатолій Анатолієвич 20

Бабич Вілік Максимович 33
Бабич Надія Денисівна 40,53,71
Бабій Ірина Михайлівна 61
Багінська Ольга Володимирівна 140
Баженов Лев Васильович 78,96
Балацька Лариса Василівна 151
Баранський Петро Іванович 3,27,28
Барінова Наталія Вікторівна 206
Баркас Тетяна Рудольфівна 18
Барчук Володимир Михайлович 39
Батраченко Іван Георгійович 176,180,182,209
Беженар Георгій Дмитрович 164
Белей Любомир Омелянович 62
Берест Роман Ярославович 105
Белікова Наталія Олександрівна 143
Беляєв Олександр Євгенович 6,7,11,14,21
Біда Олена Анатоліївна 156
Богдан Світлана Калениківна 38,67
Богданюк Микола Сергійович 4,5,8,13
Богініч Ольга Любомирівна 152
Бойко Надія Іванівна 35,44
Болеста Іван Михайлович 13,29
Бондаренко Геннадій Васильович 84
Бородін Юрій Андрійович 129
Бочелюк Віталій Йосипович 179
Бучко Дмитро Григорович 49

Василькевич Ярослава Зіновіївна 192
Вербова Оксана Степанівна 217
Вербовська Леся Степанівна 221
Вільчковський Едуард Станіславович 123,125
Вісін Валентин Васильович 99
Власенко Олександр Іванович 17
Власюк Галина Іванівна 128
Влох Орест Григорович 22
Вокальчук Галина Миколаївна 61
Волков Володимир Леонідович 141,146

Вронська Тамара Василівна 81,89

Галайдюк Микола Анатолійович 138,146
Галаманжук Леся Людвигівна 151
Галас Алла Михайлівна 43
Галушко Любов Ярославівна 195
Гевко Вікторія Романівна 91
Глагощук Олександр Григорович 148
Глуховцева Катерина Дмитрівна 41,50
Гоблик Володимир Васильович 222
Головацький Володимир Анатолійович 24,28
Гончар Іван Лазарович 140
Горащук Валерій Павлович 137
Горголюк Ніна Георгіївна 51
Гордієнко Юлія Валеріївна 154
Гошовська Дарія Тарасівна 169
Грандт Вікторія Вікторівна 191,196
Губа Наталія Олександрівна 177
Гуйванюк Ніна Василівна 34,48,51

Давидюк Георгій Євлампійович 1
Давидюк Руслана Петрівна 80,93,108,111
Данилевич Мирослава Василівна 141
Даниленко Віктор Михайлович 110,112
Данильченко Борис Олександрович 32
Данилюк Іван Васильович 210
Данилюк Ніна Олексіївна 59,75
Данилюк Оксана Климівна 55
Дегода Володимир Якович 25,26
Дем'янчук Анатолій Степанович 153
Дем'янчук Олександр Йосипович 78,98
Джинджоян Володимир Вергарович 223
Дзюбишина-Мельник Наталія Яківна 42,56
Дідух Леонід Дмитрович 20
Дмитренко Світлана Миколаївна 159
Дмитрук Микола Леонтійович 4
Доброчинська Валентина Анатоліївна 92
Доскоч Василь Петрович 3,10
Дробот Ольга В'ячеславівна 198
Дубинська Оксана Яківна 150
Дубогай Олександра Дмитрівна 124,130,131,132,135,150,160
Дулібський Андрій Васильович 161

Єдинак Геннадій Анатолійович 125
Єрмаков Сергій Сидорович, 161
Єрмоленко Світлана Яківна 38

Жив'юк Андрій Анатолійович 112,117,121,122
Жилюк Сергій Іванович 77
Жук Петро Володимирович 220

Забарна Елеонора Миколаївна 218
Завидівська Наталія Назарівна 136,138,147,149,154,159
Зайцев Олександр Юрійович 108
Заборна Марія Степанівна 36
Зеліч Вікторія Вікторівна 219
Зуляк Іван Степанович 104

Іванашко Оксана Євгенівна 167,171
Іващенко Вікторія Людвігівна 47,64

Калашник Володимир Семенович 40,46
Калита Наталія Іванівна 139
Каньоса Павліна Степанівна 37
Капраль Мирон Миколайович 115
Карий Олег Ігорович 219
Карліна Оксана Миколаївна 97
Карпенко Євген Володимирович 182,189,205,215
Карпенко Зиновія Степанівна 168,173,178
Карп'як Марія Олександрівна 218
Качараба Степан Петрович, 100
Качмар Володимир Михайлович 114
Кепін Дмитро Володимирович 96
Кіреєва Зоя Олександрівна 183,187
Кіцак Володимир Миронович 88
Кічук Надія Василівна 133
Клопов Роман Вікторович 157
Коваленко Борис Олексійович 45
Коваленко Наталія Дмитрівна 46
Козіброцький Сергій Петрович 144,155
Козловська Лариса Степанівна 35,44
Колесник Віктор Пантелеймонович 80
Колесникова Лариса Леонідівна 65
Колісник Олексій Петрович 170
Колоїз Жанна Василівна 67
Коломицева Олена Віталіївна 220
Коляда Ігор Анатолійович 95
Комащенко Валерій Миколайович 23
Кондратюк Костянтин Костянтинович 92
Конох Анатолій Петрович 134
Корбутяк Дмитро Васильович 2,12,30
Коробка Лариса Миколаївна 183,194

Кот Сергій Іванович 116
Кочарян Олександр Суренович 202,204,211
Кравець Лариса Вікторівна 71
Кравчук Ярослав Іванович 135
Крайчинський Анатолій Миколайович 15
Кузьмич Оксана Олексіївна 63,68
Кучерепа Микола Михайлович 82,86,89,90,104
Кушпетюк Олена Іванівна 87,95,101
Кузьмін Олег Євгенович 223
Куц Олександр Сергійович 127,148

Лавриненко Олександр Леонідович 190
Лавріненко Олександр Андрійович 145
Леоненко Петро Михайлович 216
Лепіх Ярослав Ілліч 30,31
Леута Олександр Іванович 34
Ли́ла Магдалина Василівна 172
Лисенко Олександр Євгенович 81
Литвин Микола Романович 90,93,99
Лозова Ольга Миколаївна 186,192
Лопаський Сергій Вікторович 157
Лукаевич Оксана Анатоліївна 197
Луньов Віталій Євгенович 203,214

Макар Юрій Іванович 86,88
Максименко Олена Георгіївна 174
Маляренко Ірина Валентинівна 131,143
Малярчук Олег Михайлович 85,113
Мамічева Олена Володимирівна 190
Маньковська Руслана Вікторівна 106,107
Мартиненко Світлана Миколаївна 127
Мартинюк Ярослава Миколаївна 120
Мартиросян Артур Артурович 142
Марусик Тамара Володимирівна 85
Масенко Лариса Терентіївна 52
Маслюк Андрій Миколайович 200,209,211
Матеюк Олег Анатолійович 176
Матяш Ірина Борисівна 87
Медведева Ірина Михайлівна 144
Мединська Наталія Миколаївна 54
Мелоян Анаїт Едуардівна 173
Мицкан Богдан Михайлович 128
Мікула Надія Анатоліївна 221
Мойсеєнко Віктор Михайлович 55,69
Монастирська Римма Іванівна 70
Москаленко Валентина Володимирівна 180

Москалець Віктор Петрович 170
Мудрик Алла Богданівна 188
Мулик Катерина Віталіївна 162
Муравський Олег Іванович 109,110
Мушкевич Мирослава Іванівна 175

Навальна Марина Іванівна 65,66
Новоселецька Світлана Володимирівна 178,187
Носко Микола Олексійович 142,155

Одінцова Анастасія Миколаївна 208,212
Ожоган Василь Михайлович 36
Орап Марина Олегівна 195,208,212
Осінчук Юрій Васильович 72
Остапйовський Олександр Ігорович 193
Осташ Надія Лаврентіївна 60
Осташ Роман Іванович 49,62
Осьодло Василь Ілліч 188,194,198

Павелків Роман Володимирович 172
Панок Віталій Григорович 168,184,185
Панчук Андрій Паладійович 132
Пасічник Володимир Романович 152
Петришин Юрій Володимирович 124
Пивоваров Сергій Володимирович 106,116
Пилипко Ольга Олександрівна 160
Писарчук Оксана Тарасівна 153
Піскун Валентина Миколаївна 83
Полянничко Олена Миколаївна 184,207
Полюга Лев Михайлович 42
Поповський Анатолій Михайлович 60,64
Приступа Євген Никодимович 139,158
Пришва Олесь Борисович 162
Прищепа Олена Петрівна 79,102,119
Процик Ірина Романівна 47
Пулковська Г. О. 12

Райківський Ігор Ярославович 120
Раренко Іларій Михайлович 9,16,17,27
Рацілевич Андрій Петрович 94
Рибалка Валентин Васильович 165
Романова Вікторія Іванівна 147
Романюк Борис Миколайович 8,32
Романюк Іван Миронович 113,114,122
Ролюк Олександр Васильович 158

Ротерс Тетяна Тихонівна 126
Рябець Людмила Віталіївна 41,69

Савелюк Наталія Михайлівна 166
Савченко Олена Вячеславівна 181,215
Савчин Володимир Павлович 25
Савчин Мирослав Васильович 166
Савчук Борис Петрович 82,98
Савчук Сергій Ананійович 130,137
Саннікова Ольга Павлівна 164,197,205,214
Семенець Олена Олександрівна 54
Сергеева Алла Володимирівна 191
Сергієнко Володимир Миколайович 149
Сердюк Людмила Захарівна 213
Ставицький Олег Олексійович 201,206
Стишов Олександр Анатолійович 70
Скаб Мар'ян Стефанович 43,56,68
Скакальська Ірина Богданівна 111
Скорейко Ганна Михайлівна 100,103
Скочиляс Ігор Ярославович 77,97,101,103
Скребець Василь Олексійович 169
Смолюк Іван Олександрович 129
Смульсон Марина Лазарівна 167,171
Собчук Володимир Дмитрович 115
Сойко Інна Миколаївна 145
Сологуб Надія Миколаївна 53,57,63
Сорока Юрій Михайлович 117,118,121
Ставицький Олег Олексійович 179,196
Степаненко Микола Іванович 37,45
Степанюк Світлана Іванівна 123
Стронський Генріх Йосипович 109
Струганець Любов Василівна 73
Сукаленко Тетяна Миколаївна 74
Сусь Богдан Арсентійович 2
Сюта Галина Мирославівна 59,75

Таран Алла Анатоліївна 57
Тартачник Володимир Петрович 6,24
Татенко Віталій Олександрович 207
Тимченко Юлія Вікторівна 217
Титаренко Тетяна Михайлівна 175,189,200
Титова Олена Миколаївна 105
Тиха Лариса Юріївна 66,73
Тополов Єгор Вікторович 193
Трофимович Володимир Васильович 118
Троян Сергій Станіславович 91

Убізський Сергій Борисович 21
Угрин Ольга Георгіївна 199

Федосов Анатолій Васильович 9,15
Федотова Тетяна Володимирівна 204,210
Фекешгазі Іштван Вінцейович 5
Філак Ірина Ярославівна 50
Фінів Ольга Ярославівна 201,213

Хижун Олег Юліанович 22,23,26
Хіврич Володимир Ількович 1,7,11,19
Хлівна Олександра Миколаївна 163
Хобзей Наталія Василівна 52

Цибульська Юлія Орестівна 222
Цюпак Юрій Юрійович 126

Черкашин Роман Євгенович 134
Чернявська Тетяна Павлівна 181,199
Чорна Лілія Григорівна 186

Шандра Валентина Степанівна 102,119
Шваб Анатолій Георгійович 83
Швіцька Ірина Юріївна 74
Шендеровський Василь Андрійович 10,14,16,18,19,30,
31,33
Шитик Людмила Володимирівна 48
Шугай Марія Анатоліївна 165
Шульгач Віктор Петрович 58,76
Шульжук Каленик Федорович 39

Щербак Надія Олександрівна 79,94,107
Щербан Тетяна Дмитрівна 177

Юхименко Петро Іванович 216
Юхимчук Володимир Олександрович 29

Ямницький Вадим Маркович 174
Ярощук Лілія Григорівна 133,156
Яценко Тамара Семенівна 163,203
Ящук Леся Валеріївна 58,76

ПЕРЕЛІК УСТАНОВ ТА НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 217

Відділ радіаційної фізики Інституту ядерних досліджень АН України 1
Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського 75
Волинський державний університет ім. Лесі Українки 2,6,7,12,13,14,15
Волинський національний університет ім. Лесі Українки 22,23,24,29,34,35,
37,39,40,41,42,43,45,46,47,48,49,50,53,54,77,79,80,81,84,85,87,88,91,92,93,94,95,9
6,99,100,101,102,124,125,126,127,128,130,164,165,167,172,176,177,178,180,

Глухівський національний педагогічний університет імені О. Довженко 144

Державний вищий навчальний заклад «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди» 73
Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 106

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка 97

Житомирський державний університет ім. І. Франка 65,163

Запорізький національний університет 168,193

Івано-Франківський державний технічний університет нафти і газу 4
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих 169,179
Інститут психології ім. Г. С. Костюка 170,188
Інститут ядерних досліджень НАН України 32

Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка 51,55,74,154,
155

Київський національний лінгвістичний університет 78,89

Кримське відділення Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського 105

Луцький державний технічний університет 10,11,19,21

Луцький індустріальний інститут 3

Луцький національний технічний університет 27,28

Львівський державний університет фізичної культури. 123

Львівський національний університет ім. І. Франка 30,31,64,104

Львівський торговельно-економічний університет 216

Науковий Центр «Інститут ядерних досліджень» 8

Національна академія наук України 8

Національний авіаційний університет 57

Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова 5,8,18,26,52,

129,136,143,184

Національний університет водного господарства та природокористування 44

Національний університет «Львівська політехніка» 25

Національний університет «Острозька академія» 59,71,83,166

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова 171

Приватний вищий навчальний заклад «Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету» 98

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника 175

Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника 16,17

Республіканський вищий навчальний заклад «Кримський гуманітарний
університет» 173,174,196

Рівненський державний гуманітарний університет 36,38,67,82,86,90,209,210

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки 33,56,58,60,
61,62,63,66,68,69,70,76,103,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,
119,120,121,122,131,132,133,134,135,137,138,139,140,141,142,145,146,147,148,14
9,150,151,152,153,156,157,158,159,160,161,162,181,182,183,185,186,187,191,
192,194,196,197,198,199,200,201,202,203,205,206,208,211,212,213,214,215,218,
219,220,221,222,223

Тернопільський державний педагогічний університет ім. В. Гнатюка 9

Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка
20,72

Український державний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова 1

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди 190

Херсонський державний університет 189

Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького 204,207

ПОКАЖЧИК НАЗВ ДИСЕРТАЦІЙ

- Автостереотипи українців у сприйнятті волинян 53
- Активізація транскордонного співробітництва міських поселень 219
- Актуалізація поліських говорів у сучасному художньому тексті 69
- Актуалізація потенційної обдарованості дітей-сиріт юнацького віку 167
- Антропонімія півдня Волинської області 58
- Арт-терапевтичні засоби дослідження материнської ідентичності вагітних жінок 175
- Атомні дефекти в тонких плівках $A^{IV}B^{VI}$ 4
- Атомні дефекти і фізико-хімічні процеси в епітаксійних плівках селеніду свинцю 17
- Вербалізація мовного портрета жінки (на матеріалі сучасної української жіночої прози) 74
- Властивості багатодолинних напівпровідників зі структурними дефектами технологічного і радіаційного походження 33
- Волинське село: культура, освіта, релігійне життя (1964–1985 рр.) 85
- Волинь у парламентському житті Російської імперії (1905–1917 рр.) 94
- Вплив дефектів структури на електричні і оптичні властивості монокристалів CdS та $Ag_xGa_xGe_{1-x}Se_2$ 2
- Вплив домішок (HgX , Ga_2X_3 , Er_2X_3 , $X=S, Se$) на структуру та оптичні властивості халькогенідних стекол на базі GeX_2 29
- Вплив модифікаторів ($HgSe$, Cu_2Se) на фізичні властивості склоподібного диселеніду германію 14
- Вплив структурних дефектів і легуючих домішок (Cu , Li) на оптичні і електричні властивості полікристалічних і монокристалічних зразків $ZnSe$ і CdS 12
- Вплив структурних дефектів радіаційного походження на фотоелектричні властивості антимоніду і сульфїду кадмію 7
- Вплив технологічних та радіаційних дефектів на явища переносу в багатодолинних напівпровідниках $n-Ge$ та $n-Si$ 19
- Гандикапізм як чинник становлення образу Я особистості в умовах пенітенціарного закладу 206
- Гендерний дискурс сучасних друкованих україномовних ЗМІ 45
- Глибинне пізнання особистісних протиріч студентів з обмеженими функціональними можливостями 207
- Греко-уніатська церква у Правобережній Україні наприкінці XVIII – у 30-х рр. XIX ст. 77
- Деградаційні і релаксаційні процеси у світлодіодах GaP , зумовлені ультразвуком та радіацією 8
- Депортації українців з Холмщини і Підляшшя в 1944–1947 рр. 88
- Державотворчі процеси на Волині в добу гетьманату П. Скоропадського 78

- Дефектоутворення в монокристалах CdS і CdS:Cu при опроміненні частинками підпорогової енергії 24
- Диференціювання навчання плавання студентів спеціальних медичних груп 143
- Дія проникаючої радіації на оптичні та електрофізичні характеристики фосфідо-галієвих світло діодів 32
- Діяльність державних комісій щодо обліку збитків, заподіяних нацистськими загарбниками господарству і населенню у Волинській та Ровенській областях 117
- Діяльність етнографічного відділу Волинського науково-дослідного музею (1920-1931 рр.) 87
- Діяльність Київського товариства охорони пам'яток старовини і мистецтва щодо вивчення і збереження культурної спадщини Правобережної України 96
- Діяльність краєзнавчих товариств у Волинському воєводстві (1921-1939 рр.) 83
- Довіра у структурі соціального інтелекту журналістів 215
- Дослідження кінетичних ефектів в багатодолинних напівпровідниках при пружній деформації 3
- Економічні знання у системі господарського розвитку західноукраїнських земель (друга половина XIX – перша половина XX століття) 216
- Електричні і оптичні властивості монокристалів CdS, AgCd₂GaS₄ та A₂^IHgC^{IV}D₄^{VI} (A^I – Cu, Ag; C^{IV} – Ge, Sn; D^{VI} – S, Se) з дефектами структури 23
- Електронні та фононні теплові хвилі у напівпровідниках 9
- Електрично і оптично активні центри дефектного походження в легованих Cu і In монокристалах CdS і твердих розчинах на їх основі 15
- Емоційна стабільність як умова прояву соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості 197
- Ентомологічна лексика західнополіських говірок 50
- Епоніми в українській науковій термінології 44
- Етнопедагогічні традиції виховання дітей у родинях еліти Волині (друга половина XIX – початок XX століття) 133
- Закономірності гасіння люмінесценції та зміни зарядового стану іонів Yb³⁺ у сильнолегованих монокристалах та епітаксійних плівках Yb:Y₃Al₅O₁₂ 25
- Західноукраїнська громадсько-політична думка про радянську Україну (20-і – 30-і рр. XX ст.) 104
- Здоров'язберезувальна технологія навчання майбутніх учителів фізичної культури в умовах інформатизації освіти 157
- Ідеї фізичного виховання школярів у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського 139
- Ідентифікаційні чинники переживання сепараційної тривоги в умовах лікувальної реабілітації 211
- Ідеографічна репрезентація когнітосемного простору назв суб'єктів культурної діяльності в українській мові 70
- Індивідуально-авторські назви статичних ознак в українській поезії XX сторіччя 71

Інфраструктура простого речення в сучасній українській мові 39

Кінетичні ефекти у твердих розчинах кремній-германій 10

Кінетичні явища та електронні процеси в просторово неоднорідних і низькорозмірних напівпровідникових структурах з розвинутою поверхнею 30

Конверсії у традиційних християнських конфесіях на Волині в другій чверті XIX століття 103

Конструктивний перфекціонізм як чинник професійно-психологічної адаптованості майбутнього медичного працівника 205

Корпус охорони прикордоння на Волині у 1924-1939 рр. 108

Культурна спадщина Волині у періодиці громадських товариств Правобережної України (остання третина XIX – початок XX ст.) 95

Культурна спадщина та історія Правобережної України у наукових студіях Ореста Левицького 79

Культурне життя в західних областях України у 1939–1941 рр. 99

Культурно-просвітницька діяльність церковних православних братств Волинської губернії у другій половині XIX – на початку XX ст. 101

Лазерна спектроскопія кристалів CdP₂ тетрагональної модифікації 5

Лексика реклами в структурі мовної картини світу українців 65

Лексико-словотвірна вербалізація негативної оцінки в мові української газетної періодики початку XXI сторіччя 73

Лексико-фразеологічна параметризація жіночої прози 90-х років XX – початку XXI століть (на матеріалі прозових творів С. Майданської, Т. Зарівної, М. Матіос, Є. Кононенко) 57

Лексичні новотвори Павла Тичини: структура, семантика, лексикографічно-часові параметри 67

Лексичні новотвори поетів Рівненщини середини XX – початку XXI сторіч 59

Лінгвосинергетика ідіостиллю Миколи Вінграновського 54

Лінгвістична спадщина Ярослава-Богдана Рудницького 72

Літературна онімія у творах про долю холмщан (на матеріалі текстів Й. Г. Струцюка) 60

Луцьк у роки нацистської окупації (1941–1944 рр.) 118

Луцький магістрат XVI – першої половини XVII століття 115

Людина і її буття у західнополіській фразеології 46

Методика диференційованого підходу до навчання фізичної культури учнів початкової школи 125

Методика застосування технологій лижної підготовки майбутніх учителів фізичної культури 144

Методика модульного навчання студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання 147

Методика навчання військово-прикладного семиборства старшокласників у позаурочній діяльності 158

Методика навчання пішохідного туризму учнів 10-11-х класів на профільному рівні 132

- Методика навчання плавання підлітків зі зниженими функціональними можливостями в умовах позаурочної роботи 160
- Методика навчання силових фізичних вправ студентів вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності 130
- Методика навчання учнів футболу із застосуванням інформаційних моделей 161
- Методика навчання фізичної культури майбутніх учителів з початкової військової підготовки 129
- Методика оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів 138
- Методика програмування індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять студентів у позааудиторній роботі вищого навчального закладу 148
- Методика формування готовності старшокласників до самостійних занять фізичними вправами 128
- Методика формування індивідуальних фітнес-програм для самостійних занять старшокласниць 150
- Методика формування рухових умінь старшокласників у процесі занять єдиноборствами у дитячо-юнацьких спортивних школах 140
- Механізми розсіювання носіїв струму та оптимізація термоелектричних властивостей кристалів PbTe, PbSe, PbS n-типу провідності 16
- Мовленнєвий жанр «проблемна стаття» в структурі газетного дискурсу (комунікативно-прагматичний аспект) 43
- Мовний портрет сучасного українського політика 75
- Мовні засоби творення комічного в українській прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття 66
- Мотиваційні чинники професійної самоефективності особистості 213
- Мотиваційні чинники професійної самореалізації фахівців дошкільних закладів 177
- Мусульманські пам'ятки Старого Криму XIII–XV століття: історія, сучасний стан, перспективи дослідження 105
- Народна географічна термінологія в західноподільських говірках 55
- Нелінійна абсорбція світла і структура енергетичних станів монокристалів α -ZnP₂ 26
- Неофіційна антропонімія Західного Полісся 49
- Нестаціонарна п'єзофотопровідність кристалів In₄Se₃ 31
- Нечленовані речення в граматичній системі сучасної української мови 68
- Номінації простору в українській народній пісні 42
- Одержання та властивості монокристалів нових тетраарних сполук AgCd₂GaS₄, AgGaGeS₄, AgGaGe₃Se₈ 22
- Одержання та фізичні властивості монокристалів Tl₃PbΓ₅ (Γ – Cl, Br, I) 6
- Опредметнені моделі вияву особливостей психіки суб'єкта в цілісності 195
- Організаційно-економічні засади інноваційного екобезпечного розвитку регіону 220

Організаційно-економічні засади управління проектами транскордонного співробітництва 221

Організаційно-методичні засади здоров'яформувального фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку 151

Організаційно-педагогічні умови становлення розвивального освітнього середовища в системі початкової освіти України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) 153

Організація пізнавальної діяльності студентів спеціальної медичної групи в процесі занять з фізичного виховання 136

Організація фізичної культури учнів молодшого шкільного віку в групах продовженого дня 124

Освітня діяльність та педагогічна спадщина Михайла Пилиповича Кравчука (1892-1942 рр.) 145

Особистісна вимогливість як чинник професійної компетентності (на матеріалі держслужбовців центрів зайнятості) 164

Особистісні ресурси адаптації майбутніх медичних працівників до професійної діяльності 203

Особливості використання художніх творів у процесі глибинного пізнання психіки суб'єкта 204

Особливості моделювання психологічних захистів в професійній діяльності працівників органів внутрішніх справ 191

Особливості переживання людиною довготривалої фізіологічної депривації (на матеріалах голодоморів в Україні) 170

Особливості п'єзоопору в неопромінених і γ -опромінених монокристалах германію та кремнію 11

Особливості побудови стратегій психологічного захисту в професійній діяльності медичних сестер 188

Особливості формування професійних прогнозів майбутніх менеджерів 176

Пам'яткоохоронна діяльність в Україні у 1944-1991 рр. (на прикладі Волинської і Рівненської областей) 112

Пам'яткоохоронний рух на Прикарпатті (90-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.) 106

Педагогічна діагностика у процесі навчання фізичної культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів 127

Педагогічні умови профілактики травматизму студентів у процесі фізичного виховання 134

Перехідні теплові процеси у напівпровідниках 20

Перформативні висловлення в українській історичній прозі 37

Поверхневі поляритони в дифосфідах $ZnSiP_2$, ZnP_2 , CdP_2 18

Повсякденне життя населення України у 1964–1985 рр. 113

Політика України у галузі шкільної історичної освіти (1991-2009 рр.) 114

Політичні репресії в західних областях України у 1939-1941 рр. 93

Польська державна поліція в Західній Волині 1919-1926 80

Польські громадсько-культурні товариства у західному регіоні України (1991-2013 рр.) 109

- Програмування розвивальних занять з фізичної культури для учнів старшої школи 155
- Промисловий розвиток Волинської губернії наприкінці XVIII – на початку XX ст. 119
- Професійна ідентичність в структурі економічної свідомості особистості 180
- Профспілковий рух у Волинському воєводстві в 1921–1939 рр. 120
- Психокорекція особистості засобами арт-терапії 174
- Психолінгвістичні засоби реорганізації травматичної пам'яті особистості 200
- Психолінгвістичні особливості формування національного характеру у студентів 166
- Психологічна готовність особистості до виходу на пенсію 194
- Психологічний захист у структурі самоприйняття особистості 182
- Психологічний моніторинг емоційних станів педагога як передумова професійного зростання 209
- Психологічні особливості звуковимови осіб у різних емоційно-психічних станах 208
- Психологічні особливості когнітивно-поведінкових стратегій осіб із соціальною тривожністю 212
- Психологічні особливості перфекціонізму спортсменів 196
- Психологічні особливості проявів ксенофобії у студентів 210
- Психологічні особливості репрезентації життєвих ролей у свідомості особистості 189
- Психологічні особливості формування етнічної толерантності у студентської молоді 165
- Психологічні складові потенціалу самореалізації особистості 171
- Психологічні особливості мовленнєвої діяльності дітей з гіперактивним розладом та дефіцитом уваги 172
- Психологічні особливості мотивації професійної діяльності державних службовців місцевих органів виконавчої влади 181
- Психологічні особливості реалізації творчого потенціалу майбутніх перекладачів художніх текстів 186
- Психологічні умови професійного становлення особистості учнів закладів профтехосвіти 179
- Психологічні чинники професійного самовизначення особистості з обмеженими фізичними можливостями 201
- Пунктуаційна система в мовотворчості Лесі Українки 63
-
- Радіаційні дефекти в фосфіді галію та фосфіді індію і вплив ультразвуку на їхні властивості 1
- Радянська карально-репресивна система: 1944–1953 рр. (за матеріалами Волинської області) 81
- Регресія поведінки сиблінгів під впливом взаємин у сім'ї 184
- Рекомбінаційні процеси та електрофізичні властивості низькорозмірних систем на основі дийодиду свинцю і кисневмісних сполук цинку 21
- Рекрутська повинність єврейського населення у 1827-1874 рр. (на матеріалах Волинської губернії) 102

Рефлексивні механізми професійної мобільності особистості 214
Рефлексивно-поведінкові особливості становлення професійного
самоменеджменту особистості 198
Розвиток економіки Волинської області в другій половині 60-х - першій
половині 80-х років ХХ століття 110
Розвиток професійної ідентичності у майбутніх молодших спеціалістів
педагогічного профілю 169
Розвиток рухових навичок у студенток зі сколіозом I-III ступеня у процесі
занять калланетикою 141
Розвиток рухової активності дівчат 5-9 класів засобами ритмічної гімнастики
126
Розвиток рухової активності підлітків у позаурочній діяльності 131
Розвиток рухової активності студентів вищих навчальних закладів у процесі
позааудиторних занять рекреаційним каякінгом 162
Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі
занять скандинавською ходьбою 146
Розвиток рухової активності студенток вищих навчальних закладів у процесі
позааудиторних занять пауерліфтингом 154
Розвиток та регулювання ринку праці прикордонного регіону 222
Розвиток форм єврорегіонального співробітництва в інноваційній сфері 218

Сакральні пам'ятки західних областей України в умовах антирелігійної
політики другої половини 1940-х – першої половини 1960-х років 121
Сегментні конструкції у сучасній українській мові 51
Складні слова в мові сучасної української преси: структура та стилістичні
функції 61
Словозміна іменників у західнополіських говірках 41
Словотвір варіантів власних особових імен жителів Волинського Полісся 62
Словотворчість поетів-неокласиків у контексті поетичного мовлення 20-30-х
років ХХ століття 38
Сокольський рух у Волинському воєводстві (1921–1939 рр.) 98
Соціальна ідентичність особистості як суб'єкта сімейних трансформацій 185
Соціальна категоризація як чинник комунікативної компетентності особистості
187
Становлення і розвиток кооперативних організацій споживачів у країнах
Європи (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.) 217
Становлення і розвиток художніх музеїв в Україні (кінець ХІХ – перша третина
ХХ ст.) 107
Структура й семантика синтаксичних прагмем у текстах інформаційних жанрів
інтернет-видань 48
Структура та функції економічної лексики другої половини ХХ – початку ХХІ
століття 47
Структурно-семантичний аналіз прізвищ жителів м. Нововолинська Волинської
області 76

- Структурно-семантичні параметри складного речення в поетичному мовленні 36
- Структурно-функціональні особливості мовної особистості студентів 178
- Структурно-функціональні особливості організаційної ідентичності особистості 199
- Суб'єктно-вчинкові критерії оцінки особистісної зрілості студентської молоді 168
- Супервізорство у фаховій підготовці психолога-практика 173
- Суспільно-політичний, соціально-економічний та культурний розвиток Луцька у міжвоєнний період (1919-1939 рр.) 111
- Сучасна українська археологічна терміносистема (структурно-семантичний аспект) 35
- Театральне життя Волинського воєводства: 1921–1939 рр. 92
- Тенденції розвитку початкових шкіл сільської місцевості України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) 156
- Тензоефекти в багатодолинних напівпровідниках (n-Ge, n-Si) 28
- Технологія навчання фізичній культурі учнів 5-6 класів в умовах навчально-виховної діяльності основної школи 159
- Типологічні моделі ініціювання особистісних трансформацій в умовах подолання кризових станів особистості 192
- Трудова міграція громадян України до Республіки Польща у 1991–2008 рр. (на матеріалах Волинської області) 91
- Українська астрономічна термінологія кінця ХІХ – першої третини ХХ століття: генеза, структура, системна організація 64
- Українська греко-католицька церква в Східній Галичині: громадсько-політична, культурно-просвітницька та господарська діяльність (середина ХІХ – початок ХХ століття) 100
- Українське мовознавство 1918-1934 рр. 52
- Український економічний націоналізм на західноукраїнських землях: 1919 – 1939 рр. 82
- Український рух опору в радянських концтаборах у 40-х – першій половині 50-х років ХХ ст. 89
- Українські остарбайтери: 1941–1947 рр. (на прикладі Рівненської області) 90
- Українські угодовські партії та організації у Західній Україні (1919-1939 рр.) 86
- Фізико-активні впливи на явища переносу в монокристалах антимоніду кадмію 27
- Фононні спектри та нелінійно-оптичні властивості монокристалів CdI₂, легованих йодидами 3d-металів 13
- Формування валеологічних знань молодших школярів у процесі занять з фізичної культури 135
- Формування здоров'язбережувальної компетенції студентів вищих навчальних закладів у процесі фізичного виховання 137

- Формування знань з олімпійської тематики учнів основної школи в процесі занять фізичної культури 123
- Формування рухових навичок студентів університету засобами легкої атлетики 149
- Формування рухових умінь і навичок студентів вищих навчальних закладів у процесі позааудиторних занять з регбі 142
- Формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури 152
- Формування та розвиток інтрапренерства як форми реалізації інноваційної діяльності на машинобудівних підприємствах 223
- Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929–2009 рр.) 84
- Фразеологія української прози першої половини ХХ століття (на матеріалі творів У. Самчука та Б. Лепкого) 40
- Функціонально-категорійні параметри прикметника та прислівника в семантико-синтаксичній структурі речення 34
- Функціонально-рольові особливості особистості психолога 190
- Функціонально-семантичні параметри сучасного релігійного послання 56
- Хроноструктурна компетентність як умова професійної адаптованості медичних сестер 183
- Художній музей м. Луцька: становлення, діяльність, роль у культурно-мистецькому житті Волині 116
- Церковні братства Львівсько-Кам'янецької єпархії (XVIII ст.) 97
- Ціннісно-мотиваційна регуляція розвитку спортивних здібностей у юнацькому віці 163
- Шкільна освіта в Ровенській області у 1944-1964 рр. 122
- Якість життя як умова конструктивного самозбереження особистості 202

ПОКАЖЧИК СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

01.04.10 – фізика напівпровідників і діелектриків	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15, 16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27, 28,29,30,31,32,33
07.00.01 – історія України	77,78,79,80,81,82,83,85,86,88,89,90, 91,92,93,94,95,97,98,99,100,101,102, 103,104,108,109,110,111,112,113,114, 115,117,118,119,120,121,122
08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки	216,217
08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)	223
08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка	218,219,220,221,222
10.02.01 – українська мова	34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45, 46,47,48,49, 50,51,52,53,54,55,56,57, 58,59,60,61,62,63,64,65, 6,67,68,69,70, 71,72,73,74,75,76
13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки	133,139,145,153,156
13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)	123,124,125,126,127,128,129,130,131, 132,134,135,136,137,138,140,141,142, 143,144,146,147,148,149,150,151,152, 154,155,157
19.00.01 – загальна психологія, історія психології	164,168,170,171,175,178,180,181,182, 183,184,185,186,187,188,189,190,191, 192,193,194,195,196,197,198,199,200, 201,202,203,204,205,206,207,208,209, 210,211,212,213,214,215
19.00.07 – педагогічна та вікова психологія	163,165,166,167,168,169,172,173,174, 176,177,179
26.00.05 – музеєзнавство. Пам'яткознавство	84,87,96,105,106,107,116